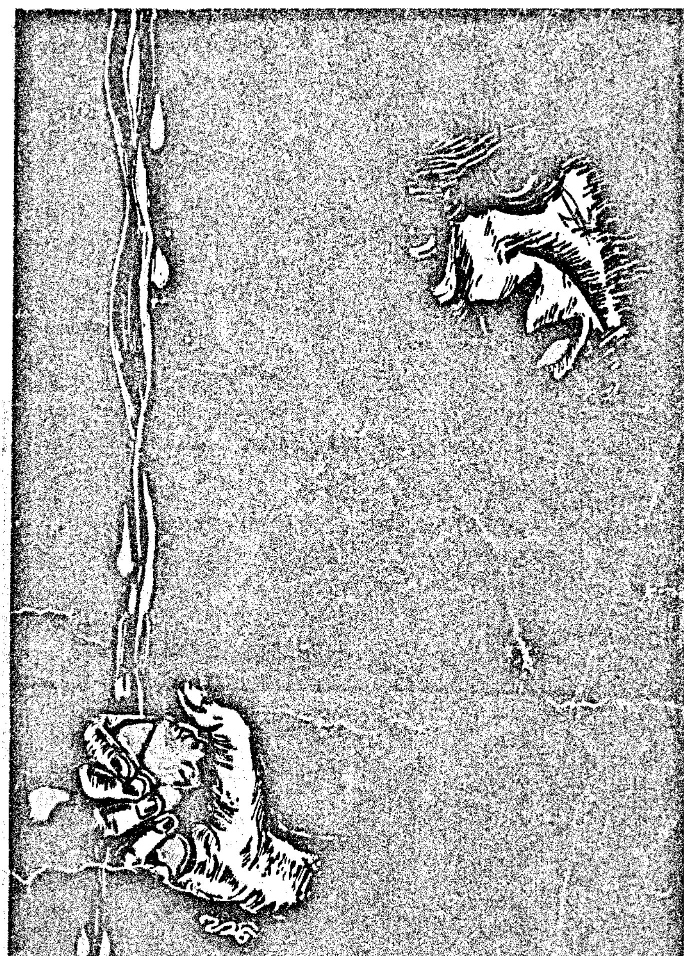

ରହସ୍ୟ ଉପନ୍ୟାସ ମାସିକ

ରହସ୍ୟ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ

ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ—ଏ. ଏଚ୍. କେ. ନାଶାଦ୍

ସହ ସମ୍ପାଦକ—କେ. ଏମ୍. ନାଶାଦ୍

ରଜ ବିଶେଷାଙ୍କ ଜୁନ୍ ସଂଖ୍ୟା ୧୯୭୫ ମୂଲ୍ୟ ୧.୧୦

ପ୍ରକାଶକ
ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ
କେଶରପୁର, କଟକ—୧

ବିକ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ର
ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଅଫିସ
ବାଙ୍କାବଜାର, କଟକ—୨

ସଂପାଦକୀୟ

ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର "ଶାନ୍ତି ନିକେତନ"ରେ ଝଡ଼ର ଆବିର୍ଭାବ ଘଟିଲା । କରାଳମୟୀ ମୃତ୍ୟୁର ଝଡ଼ । ସେହି ଝଡ଼ର ସଂଘାତରେ ତିନୋଟି ଜୀବନ ସବୁଜ ପୃଥିବୀରୁ ବିଦାୟ ନେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଦିନେ ଦୁଇଦିନ ଅନ୍ତରରେ । ମୃତ୍ୟୁର ସଙ୍କେତ ଘୋଷିତ ହେଉଥିଲା ପତ୍ରର ମାଧ୍ୟମରେ । ପ୍ରେରକ ସମସ୍ତ ସନ୍ଦେହର ଦୂରରେ ଥାଇ ଏହି ତାଣ୍ଡବଲୀଳା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲା ।

କେବଳ ଏତିକ ନୁହେଁ, ଏହି ମୃତ୍ୟୁର ରହସ୍ୟ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଇ ବିଖ୍ୟାତ ଗୁଇନ୍ଦା ବିକାଶ ଟୈଧୃଷ୍ଟି ଅନ୍ୟ ଯେଉଁ ଘଟଣାମାନଙ୍କର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ତାହା ଯେପରି ରହସ୍ୟମୟ ସେହିପରି ଅକଳ୍ପିତ । ସୁପରିକଳ୍ପିତ ସମ୍ଭାବନାକୁ ନସ୍ୟାତ୍ କରି ବିଭ୍ରାନ୍ତିର ସୃଷ୍ଟି ସମସ୍ତ ବୋଧଶକ୍ତିକୁ ଯେପରି ପରାଜିତ କରିବାଲାଗି ବଦ୍ଧପରିକର ।

କିନ୍ତୁ ଅପରାଧୀ ଯେତେ ସାବଧାନତା ଅବଲମ୍ବନ କରୁନା କାହିଁକି, ଘଟଣାସ୍ଥଳରେ ସେ ଏପରି ସାମାନ୍ୟ ସୂତ୍ରକୁ ଅବହେଳା କରିଥାଏ ଯେ, ଏହି ସୂତ୍ରଟି ତାର ଜୀବନର ଶନିଗ୍ରହ ହୋଇ ଦେଖାଦିଏ ।

ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ତାହାହିଁ ହୋଇଥିଲା ।

ଜୟହିନ୍ଦ୍

ରକ୍ତକରବୀ

ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତର ନିୟମାବଳୀ

୧ । ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରତି ଇଂରାଜୀ ମାସ ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ଏହାର ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୧୧·୦୦ ନୂ:ପ: ଷାଣ୍ମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ୬·୨୦. ନୂ:ପ: ଓ ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ ଟ୧·୦୦ ନୂ:ପ: ମାତ୍ର ।

୨ । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଅଣ୍ଡର ସାର୍ଟିଫିକେଟ ଅଫ ପୋଷ୍ଟିଙ୍ଗ୍ ରେ ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଗ୍ରାହକ ହେବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତି ପରିଷ୍କାର ଭାବରେ ନିଜର ନିର୍ଭୁଲ ଠିକଣା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ ।

* ଏଜେଣ୍ଟମାନଙ୍କ ପାଇଁ

୧ । ଉଚିତ ପରିମାଣ କମିଶନ କଟାଯାଇ ଭି. ପି. ଓ ରେଲ ପାର୍ଶଲ ଯୋଗେ ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ ।

୨ । ଏଜେଣ୍ଟ ହେବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ବହୁ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ଦିଆଯାଏ । ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପାଇଁ ପତ୍ରାଳାପ କରନ୍ତୁ ।

* ଲେଖକ ଲେଖିକା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ

୧ । ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ କେବଳ ଯୁଗୋପଯୋଗୀ ଡିଟେକ୍‌ଟିଭ୍ ଉପନ୍ୟାସ ଓ ଗଳ୍ପ ଗ୍ରହଣ କରେ ।

୨ । ଉପନ୍ୟାସର କଳେବର ଅତି ବେଶିରେ ୧୦୦ ପୃଷ୍ଠା ଭିତରେ ହେବା ଉଚିତ ।

୩ । ନୂତନ ଲେଖକ ଲେଖିକାମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ପାଣ୍ଡୁଲିପିଗୁଡ଼ିକ ରେଜେଷ୍ଟ୍ରି ଡାକଯୋଗେ ପଠାନ୍ତୁ ।

୪ । ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଏ ।

* ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ

୧ । ପ୍ରତିମାସ ଦ୍ୱିତୀୟ ସପ୍ତାହ ଭିତରେ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, କେଶରପୁର, କଟକ-୧ ଠିକଣାରେ ପଠାନ୍ତୁ ।

୨ । ଆବଶ୍ୟକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହ ମନୋନୀତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଏ । ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ତିନମାସର ଚନ୍ଦ୍ରାନ୍ତ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯାଏ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ଚମକି ପଡ଼ିଥିଲା ସୁବ୍ରତ ।

ନିଜର ଦୃଷ୍ଟିଶକ୍ତିକୁ ନିଜେ ଯେପରି ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନ ଥିଲା ।

ଫାଟକ ପାଖରେ କାର୍ ଖଣ୍ଡିକ ଟର୍ନିଂ ନେଇ ନେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଯାହାଙ୍କୁ ସେ ଦେଖିଲା, ଲୋକଟିକୁ ଭଲଭାବରେ ନ ଦେଖିଲେ ସୁଦ୍ଧା ନିତାନ୍ତ ଅପରିଚିତ ବୋଲି ମନେ ହେଲା ନାହିଁ । କେବେ ଯେମିତି କେଉଁଠି ଦେଖିଛି ଏହି ଭଦ୍ର ଲୋକଟିକୁ ।

ଆଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ସମୟ ପାଇଥିଲେ ସେ ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଚିହ୍ନି ପାରିଥାନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ଏପରି ସ୍ପିଡ଼ରେ ସେ ଗାଡ଼ି କଟାଇ ତାର ଗାଡ଼ି ପାଖ ଦେଇ ଫାଟକ ଅତିକ୍ରମ କଲେ ଯେ, ଫେରି ଚାହିଁ ଦେଖିବାର ସମୟ ସୁଦ୍ଧା ସେ ପାଇଲା ନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଣ୍ଡ ବୁଇକ୍ ଖଣ୍ଡିକ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଦୃଷ୍ଟିର ଅନ୍ତରାଳ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

ଗ୍ୟାରେଜରେ ନିଜର କାର୍ ଖଣ୍ଡିକ ରଖି ଗେଟ୍ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ସ୍ମୃତି ରୋମନ୍ଥନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ସୁବ୍ରତ । କିନ୍ତୁ ପାରିଲା ନାହିଁ—ଚିହ୍ନି ପାରିଲା ନାହିଁ ଗାଡ଼ି କିମ୍ବା ଗାଡ଼ିର ମାଲିକକୁ । ସମୟ ନଷ୍ଟ ନ କରି ଭିତରକୁ ଆସି ସିଡ଼ିବାଟେ ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପ୍ରକାଶ ବୋଧହୁଏ ତା'ର ଅପେକ୍ଷାରେ ବସିଥିଲା, ଭେଲ୍-ଭେଟ୍‌ର ପର୍ଦ୍ଦାଟିକୁ ଆଡ଼େଇ ଭିତରେ ମୁହଁ ଗଳାଇବା ମାତ୍ରେ ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ କଣ୍ଠରେ ସେ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଲା—ଭିତରକୁ ଆସ, ସୁବ୍ରତ ! ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମରି କଥା ବସି ଭାବୁଥିଲି···

ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ସୋଫାଟରେ ବସୁ ବସୁ ସୁବ୍ରତ କହିଲା—ଫେର୍ ବୋଧହୁଏ କେଉଁଠି ଖୁନ, ଜଖମ୍ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ?—

ତାହା ଅବଶ୍ୟ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଏଥର ବୋଧହୁଏ ନିକଟରେ ଏପରି କେସ୍ ମିଳିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । କେତେଦିନ ହେଲା ଖବର କାଗଜରେ ସାମାନ୍ୟ ଚୋରିର ସମ୍ବାଦ ମଧ୍ୟ ବାହାରି ନାହିଁ, ଖୁନ୍ ଜାଲିଆତିର କଥାତ, ବହୁତ ଦୂରରେ । ମାସକ ଭିତରେ ଯଦି କୌଣସି କେସ୍ ହାତକୁ ନ ଆସେ ତାହାହେଲେ ବ୍ୟାଙ୍କ୍-ବ୍ୟାଲେନ୍ସ ଶୂନ୍ୟ ଘରକୁ ଆସିଯିବ।··· ହସି ହସି କହିଲା ପ୍ରକାଶ ।

ତେବେ ମୋ' କଥା ବସି ବସି ଚିନ୍ତା କରିବା କାରଣ ?···

ବିରାଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଘରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ, ଏକା ଯିବାକୁ ମନ ବଳିଲା ନାହିଁ—ତେଣୁ ବସି ବସି ତୁମରି କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲି····

ନିମନ୍ତ୍ରଣ ? ବିରାଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଘରେ ? ନା, ମୋର କିପରି ସନ୍ଦେହ ହୁଏ । ବିରାଟ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେତେବେଳେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରୁଛନ୍ତି, ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ରହସ୍ୟର ଗନ୍ଧ ସେଠାରେ ଅଛି ।

ପ୍ରକାଶ ହସିଲା । ହସି ହସି କହିଲା, ତାହାହେଲେ ଏମାସରେ ଆମେ ଅନ୍ତତଃ କୋଡ଼ିଏ ପାଞ୍ଚହଜାର ଟଙ୍କାର ଚେକ୍ ଆଶା କରିପାରୁ । ମୁଁ ଆଶଙ୍କା କରୁଥିଲି, ଯାହାକି ବୋଧହୁଏ ଆମ ପକ୍ଷରେ ଅଶୁଭ । ଭାବିଥିଲି କାଲି ଯାଇ କୌଣସି ଜ୍ୟୋତିଷକୁ ହାତ ଦେଖାଇଥାନ୍ତି···

ତୁମର ସେହି ବିରାଟ ବ୍ୟକ୍ତିଟି କିଏ ଶୁଣେ ?... ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ସୁବ୍ରତ ।

ତୁମେ ଆସିବା ବେଳେ କି ଫାଟକ ପାଖରେ କାହାରିକୁ ଦେଖିନାହଁ ?...

ହଁ, ମାନେ..

ଚିହ୍ନି ପାରିଲ ?—

ମନେହେଲା କେଉଁଠି ଯେମିତି ଦେଖିଛି, କିନ୍ତୁ କେଉଁଠି, କି ନାମ ତାଙ୍କର ଏସବୁ ମୋଟେ ମନେ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ?... ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ଭଙ୍ଗୀରେ କହିଲା ସୁବ୍ରତ ।

"ଭାରତୀ ଥିଏଟର୍ସ" ଆଡ଼େ କେବେ ତୁମେ ଯାଇଛ ?—

ସୁବ୍ରତ ମନେ ମନେ କଣ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । କେତୋଟି ସ୍ତବ୍ଧ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅତିକ୍ରମ ହେବାପରେ କହିଲା—ଏଥର ମନେ ପଡ଼ୁଛି, ବିଖ୍ୟାତ ପରିଚାଳକ ନବୀନ ଦାସ ଆସିଥିଲେ ବୋଧହୁଏ ?

ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ସ୍ୱୀକୃତି ଜଣାଇଲା ବିକାଶ ।

କଣ ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଗଲେ ? କୌଣସି ନୂଆ ନାଟକ ପରିଚାଳନା କରୁଛନ୍ତି ବୋଧହୁଏ ? ଶୁଭ ଉଦ୍‌ବୋଧନରେ ଗେଷ୍ଟ୍ ହୋଇ...

ନା, ନାଟକର ପ୍ରଶ୍ନ ଏଠାରେ ନାହିଁ । କେତେଜଣ ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥିଙ୍କର ରସନା ତୃପ୍ତି କରିବା ହେତୁ ତାଙ୍କର ନନ୍ଦନପୁରର ବାସଭବନକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ ଜଣାଇଛନ୍ତି । ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥିଙ୍କ ତାଲିକାରେ ତୁମର ଏବଂ ମୋର ନାମ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ସୁତରାଂ ତୁମେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଅ, କାଲି ସକାଳ ୮ଟା ପରେ ଆମେ ଏଠୁ ବାହାରିବୁ...

ବୋଧହୁଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଯିବାକୁ ହେବ ?.....

ନିଶ୍ଚୟ । ହୁଏତ ସେଥିର ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇପାରେ । ରହସ୍ୟର ଗନ୍ଧ ଯେତେବେଳେ ନିଶ୍ୱାସରେ ଲାଗୁଛି, କିଛି ନା କିଛି ଧରିବା ଆଗ୍ରହୀ ବିରସ ନୁହେଁ ।

ରହସ୍ୟ ?...

ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଠିକ ଭାବେ ଜାଣେନା । କୌଶଳରେ ତାଙ୍କ ପାଖରୁ କଥା ବାହାର କରିବା ଲାଗି ଅବଶ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲି । କିନ୍ତୁ ମନେ ହେଲା, ସେ ଯେପରି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଆଡେଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଯତ୍‌ ସାମାନ୍ୟ ଯାହା ସଂଗ୍ରହ କରିଛି, ସନ୍ଦେହର ଆଭାସ ଅତି କ୍ଷୀଣ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ ।

ନିଜର ସନ୍ଦେହ କଥା ପ୍ରକାଶ କଲା ବିକାଶ ସହକାରୀ ସୁବ୍ରତ ଆଗରେ ।

ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନର କାରଣ ହେଉଛି, କେତେ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ସେ ପାଇଛନ୍ତି । ଚିଠିଗୁଡ଼ିକରେ ଭୟଙ୍କର ବିପଦର ଇଙ୍ଗିତ ଓ କଟୂକ୍ତି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଚିନ୍ତିତ ହେବାର କାରଣ ହେଉଛି, କୌଣସି ପତ୍ରରେ ପତ୍ର ପ୍ରେରକ ନିଜର ନାମ କିମ୍ବା ଠିକଣା ଦେଇନାହିଁ—କିନ୍ତୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିଠିର ତଳରେ ବେକରେ ଦଉଡ଼ି ଗଳାଇ ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟର ଛବି ରହିଥିବା ଦେଖାଯାଇଛି ।

ନାନାପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ କରି ସୁଦ୍ଧା ପତ୍ର ପ୍ରେରକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି କଥା ବିପିନ ବାବୁଙ୍କ ପାଟରୁ ଅଦାୟ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ବିକାଶ । କିଏ ଏହି ଅସାଧାରଣ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଲେଖକ ? ଅଦ୍ଭୁତ ଚିଠି ପଠାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ? ବିକାଶର ଧାରଣା, ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ଅକାରଣରେ ଆସୁ ନାହିଁ । ନିଶ୍ଚୟ ଗୋଟାଏ କିଛି ଅଭିସନ୍ଧି

ଅଦୃଶ୍ୟ ଭାବେ ରହିଛନ୍ତି । ଅନ୍ତତଃ ଦୁଇ ତିନିଟା ଦିନ ଯଦି ଅତିଥି ହୋଇ ତାଙ୍କର ନନ୍ଦନପୁର ପ୍ରାସାଦରେ ରହେ, ନିଶ୍ଚୟ କିଛି ଆବିଷ୍କାର କରିପାରିବ । ରହସ୍ୟର ସନ୍ଧାନ ପାଇ ସେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରିଛି ।

ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷାଲାଗି ଯଥା ସମୟରେ ସୁବ୍ରତକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ନନ୍ଦନପୁରରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବିକାଶ ।

ଅପରାହ୍ଣର ସୂର୍ଯ୍ୟାଲୋକରେ ଚାରିଆଡ଼ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳମୟ । ନଦୀ କୂଳରେ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ବିରାଟ ପ୍ରାସାଦ "ଶାନ୍ତି ନିକେତନ" । ପ୍ରାସାଦର ସମ୍ମୁଖ ଭାଗରେ ତୃଣାଚ୍ଛନ୍ନ ଜମି ତଳକୁ ସ୍ରୋତସ୍ୱିନୀ ନଦୀ । ନଦୀର ଆର ପଟରେ ଦ୍ୱୀପ ପରି ତୃଣାଦିପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥଳ, ଦ୍ୱୀପର ପଛପଟ ଦେଇ ନଦୀ ପୁଣି ଆପଣା ଖିଆଲରେ ଗତି କରୁଛି ।

ନଦୀ କୂଳକୁ ଲାଗି ତିନି ଚାରିଖଣ୍ଡ ବେତ ଚଉକିରେ ଅତିଥି-ମାନେ ବସିଥାନ୍ତି । ବିପିନବାବୁ ସ୍ତ୍ରୀ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ବସି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଗଳ୍ପ କରୁଥିଲେ । ବିକାଶକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଚେୟାରରୁ ଉଠିଆସି ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ପରିଚୟ କରାଇ ଦେଇ ବସିବାଲାଗି ଅନୁରୋଧ କଲେ ।

ବିପିନବାବୁ ଓ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା ବିକାଶ । କ୍ଷୀଣାଙ୍ଗୀ ରମଣୀ, ସତର୍କ ଚଞ୍ଚଳ ଆଖି ଦୁଇଟିର ଦୃଷ୍ଟି, ସର୍ବଦା ସନ୍ଦେହର ଛାୟା ଯେପରି ପ୍ରତିଫଳିତ ହେଉଛି ବୋଲି ମନେ ହୁଏ ।

ଏ ପାଖର ଚେୟାରରେ ବସିଥିଲେ ଖ୍ୟାତ ଅଭିନେତା ବିନୋଦ ଚୌଧୁରୀ। ବାଁ ପାଖରେ କୁନ୍ତଳା ମିଶ୍ର। ଅଭିଜାତ ସମାଜର ନୃତ୍ୟ-ଗୀତ ପଟୁ ଦକ୍ଷ ଶିଳ୍ପୀ ବୋଲି କୁନ୍ତଳାର ଯଥେଷ୍ଟ ସୁନାମ। ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କରି ବିନୋଦ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ପାଖରେ ସୁବ୍ରତକୁ ନେଇ ବସିପଡ଼ିଲା ପ୍ରକାଶ।

ରବୀନବାବୁ କହିଲେ—କଲଣୀ ଏତେବେଳଯାଏ ଆସିନାହିଁ। ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଆସି ପହଞ୍ଚିବ ବୋଲି କହିଛି। ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ଆସିବା ବେଳେ ତାଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ କରଣୀକୁ ନେଇ ଆସିବେ।

ପ୍ରକାଶ ବୁଝିପାରିଲା ଖ୍ୟାତ ଅଭିନେତ୍ରୀ କରଣୀ ଦେବୀ ମଧ୍ୟ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ଆସୁଛି। "ଦେଶବାର୍ତ୍ତା" ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ୟାମଳ ମିଶ୍ର ସହିତ ଅଭିନେତ୍ରୀ କରଣୀର ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ଏହା ଜାଣେ। "ଦେଶବାର୍ତ୍ତା"ର ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟାରେ ତାର ପ୍ରଶସ୍ତି ତାର ଦୃଷ୍ଟିରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଛି। ଏଣୁ କାରଣରୁ ସେମାନଙ୍କର ଘନିଷ୍ଠତା ଅସ୍ୱାଭାବିକ ନୁହେଁ ବୋଲି ମନେ କରାଯାଇପାରେ।

ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରକାଶର ଉଣା ଅଧିକ ପରିଚୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା।

କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉ ହେଉ ପ୍ରସଙ୍ଗ କ୍ରମେ କରଣୀର ଅଭିନୟ ନୈପୁଣ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ ହେଲା। ସୁବ୍ରତ ଆଗ ହୋଇ ଉତ୍ଥାପନ କଲା କରଣୀର କଥା। କରଣୀ ଅଭିନୀତ ଏକାଧିକ ନାଟକରେ ତାର ଅଭିନୟ ସାଫଲ୍ୟତା ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି। ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ଭାବେ ତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ସୁବ୍ରତ।

ପ୍ରକାଶର କିନ୍ତୁ ଏଥିପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ। ଲକ୍ଷ୍ୟ ତାର ସାବସୀ ଦେବୀଙ୍କ ଉପରେ। କରଣୀର ପ୍ରଶସ୍ତି ଶୁଣି ଶୁଣି ତାଙ୍କର ମୁହଁରେ

ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା କ୍ଷୁଣ୍ଣଭାବ, ଅସଂଖ୍ୟ କୁଞ୍ଚନ ଦେଖାଗଲା ମୁଖର ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସାଙ୍ଗେ । ବିପିନବାବୁ ସ୍ୱମତକୁ ଆଗ୍ରହଭରେ ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ—ଏଣେ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କର ମୁଖର ଭାବ କଠୋରରୁ କଠିନତର ହୋଇଥାଏ···

ମୁହଁରେ ଅପ୍ରସନ୍ନତା ଫୁଟାଇ କୁନ୍ତଳା କହିଲା—କାହିଁକି କରବୀର ସୁନାମ ଲୋକେ ନ କହିବେ ଶୁଣେ ? ଖବର କାଗଜର ସମ୍ପାଦକମାନେ ଯେପରି ଭାବେ ତା' ନାଁରେ ଲେଖାଲେଖି କରନ୍ତି, ଯେ କୌଣସି ବାଜେ ଅଭିନେତା କିମ୍ବା ଅଭିନେତ୍ରୀ ନାଁରେ ଲେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ରାତି ଭିତରେ ସେମାନେ ବିଖ୍ୟାତ ହୋଇଯିବା କିଛି ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ବିପିନ ବାବୁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରବଳଭାବେ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇଲେ । ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ତାଙ୍କୁ ବାଧାଦେଇ ରୁଷ୍ଟ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ତୁମେ ଚୁପ୍ ହୋଇ ବସ । ସବୁବେଳେ ଝିଅଟାର ଗୁଣ ଗାନ ଶୁଣି କାନ ଦୁଇଟା ବଧିର ହେବାକୁ ବସିଲାଣି ।

ଏପରି ମତାନ୍ତର ସୁବିଧାଜନକ ନୁହେଁ ଦେଖି ବିକାଶ ଅନ୍ୟ କଥା ପକାଇଲା । ମନେ ମନେ ବିସ୍ମିତ ହେଲା ସେ । ଉପସ୍ଥିତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ନାରୀ କରବୀ ପ୍ରତି ଈର୍ଷିତା । କେବଳ ଈର୍ଷା ନୁହେଁ, ସମ୍ଭବତଃ ଘୃଣା ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାହିଁକି କରନ୍ତି ?—

ସନ୍ଧ୍ୟା ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ୟାମଳ ଦାସଙ୍କ ସହିତ କାରରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ସେ ଯେତେବେଳେ ଲୁଗା କାନି ଉଡ଼ାଇ ଉଡ଼ାଇ ତୃଣାଚ୍ଛନ୍ନ ନଦୀ କୂଳରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲା ତା' ଆଡ଼େ ଚାହିଁ

ରହିଲେ ସମସ୍ତେ ଏକ ଧ୍ୟାନରେ । ତାହାର ମୁହଁରୁ ପଦେ ହେଲେ କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ଅସାମାନ୍ୟା ରୂପବତୀ କରବୀକୁ ତରଳ ହାସ୍ୟର ଆଭାରେ ପ୍ରକୃତରେ ଅପରୂପ ଦେଖାଯାଉଥିଲା ।

ମୃଦୁ ହସି ସେତାରର ମୃଦୁ ଝଙ୍କାର ପରି ମଧୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲା କରବୀ—ମୋର ଟିକିଏ ଡେରି ହୋଇଛି, ଦୋଷ ଅବଶ୍ୟ ମୋର ନୁହେଁ । ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁଙ୍କର କାର୍‌ର ବିଶ୍ବାସଘାତକତା—ଟିକ୍ ମଝି ରାସ୍ତାରେ ହଠାତ୍ ଅଚଳ ହୋଇଗଲା ।

ଶ୍ୟାମଳବାବୁ ଆଗେଇ ଆସି ଦୁଃଖିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ପ୍ରକୃତରେ ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା କରିଛି ମୋର ଗାଡ଼ି ଖଣ୍ଡିକ । ମୁଁ ଏହା କେବେ ଆଶଙ୍କା କରି ନ ଥିଲି ।

ବିପିନବାବୁ ସାଦର ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରି ସେମାନଙ୍କୁ ବସାଇଲେ । କରବୀ ସହିତ ବିକାଶ ଓ ସୁବ୍ରତର ପରିଚୟ ମଧ୍ୟ କରାଇଦେଲେ ।

ହସି ହସି କରବୀ କହିଲା—ଆପଣ ସେହି ମହାପୁରୁଷ ବିକାଶ ଚୌଧୁରୀ ! ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ କିଛି ଶୁଣିଛି । ଅଳ୍ପଦିନ ତଳେ ଯେଉଁ ମର୍ଡ଼ର କେସ୍ ଗୋଟାଏ ଘଟିଥିଲା, ଓଃ- ଭାବିଲେ ହାତ ଗୋଡ଼ ଶିତେଇ ଉଠେ । ପୁଲିସ ଶେଷରେ କିଛି ସନ୍ଧାନ କରି ନ ପାରି ଆଶା ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲା, ଶେଷରେ ଖୁଣୀକୁ ଆପଣ ଧରାଇ ଦେଲେ । ଅତି ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଆପଣ । ବିଚିତ୍ର ଆପଣଙ୍କର ଅନୁସନ୍ଧାନ ପଦ୍ଧତି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ପାଇଁ ଚା' ଜଳଖିଆ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଧୂମାୟିତ ଚା' କପରେ ଓଷ୍ଠପ୍ରାନ୍ତ ସ୍ପର୍ଶ କରି କରବୀ କହିଲା—ସେଦିନ ଯେଉଁ ମଜା ହେଲା···

କେବେ ସେ ଜଣେ ଧନୀ ଗୁଜରାଟୀ ଯୁବକର ଦୃଷ୍ଟିରେ ପଡ଼ି ଝସ୍ତରକୁ କେତେ ହଇରାଣ କରିଥିଲା, ହସି ହସି ସେହି କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା କରବୀ ।

ବିକାଶର ମନ କିନ୍ତୁ ଗଳ୍ପ ଆଡ଼େ ନ ଥାଏ । ସେ ସର୍ବଦା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କୁ । ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ସ୍ଥିର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ଅଛନ୍ତି କରବୀକୁ, ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଫୁଟି ଉଠିଥାଏ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଓ ଅନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହିଂସା ଘୃଣା···

ହଠାତ୍ କରବୀର କଥା ଶୁଣି ଚମକି ପଡ଼ିଲା ବିକାଶ । ସେ କହିଲା—ଏପରି ଏକ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବ ଯାହା ଶୁଣି ଆପଣ-ମାନେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ···

ତା'ଆଡ଼େ ସମସ୍ତେ ଚାହିଁଲେ ।

କଣ ସେ ଘଟଣା, କବୀ !··

ଅଦମ୍ୟ କୌତୁହଳ ଦେଖାଗଲା ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ।

ଧୀର ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ କରବୀ କହିଲା—ମୋର ବିବାହ ଠିକ୍ ହୋଇଛି ।

ବିପିନ ବାବୁ ରସପୂର୍ଣ୍ଣ ଖାଦ୍ୟ ସୁବ୍ରତ ଆଡ଼କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଉଥିଲେ, କରବୀର କଥା ଶୁଣି ପାତ୍ରଟି ସଜ୍ଜେରେ ହାତରୁ ଖସି ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । କିଛି ସମୟ ଯାଏ ସ୍ତବ୍ଧ ବିସ୍ମୟରେ କରବୀ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ସେ କହିଲେ—ତୁମର ବିଭାଘର ? କେବେ ସ୍ଥିର ହେଲା କୁହତ···

ହସି ହସି କରବୀ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ଆଜି ସକାଳେ···

ଶ୍ୟାମଲବାବୁଙ୍କର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । କହିଲେ—ଆଜି ସକାଳେ । ସେକଥା ତୁମେ ଏତେବେଳ ଯାଏ

କହି ନାହାଁନ୍ତି କାହିଁକି ? ଶୁଣିଥିଲେ ଖବରକାଗଜରେ ଛାପିବାଲାଗି ବିସ୍ତାରିତ ବିବରଣ ମୁଁ ଲେଖିଆସିଥାନ୍ତି —

ତାଙ୍କ ଆଡେ ଆଡ଼ ଚକ୍ଷୁରେ ଚାହିଁ କରବୀ କହିଲା—କିଛି ଦିନ ପାଇଁ କଥାଟାକୁ ଠିକ୍ ଗୁପ୍ତ ରଖିବାକୁ ଚାହେଁ ଶ୍ୟାମଳବାବୁ !

ଏଇକଥା ! ଆଚ୍ଛା ବେଶ୍, ସେହି ଭାଗ୍ୟବାନ ପୁରୁଷଟି କିଏ କୁହତ ? ପଚାରିଲେ ଶ୍ୟାମଳବାବୁ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ଇତଃସ୍ତତଃ ହୋଇ ଅନୁଚ୍ଚ କଣ୍ଠରେ କରବୀ କହିଲା—ସୁଶାନ୍ତ ବହିଦାର । ଜମିଦାର ପିତାମ୍ବର ବହିଦାରଙ୍କର ପୁଅ ।

ସମସ୍ତେ ପୁଣି ଥରେ ବିସ୍ମିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲେ ତା' ଆଡ଼େ ବିକାଶ ମନେ ମନେ ବିସ୍ମୟ ଅନୁଭବ କଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ଆପଣଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି କରବୀ ଦେବୀ ।

ଧନ୍ୟବାଦ ।...

ସୁଶାନ୍ତ ବହିଦାର । ଅର୍ଥ ସମ୍ମାନରେ ଯେ କୌଣସି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଗୃହସ୍ଥର କାମ୍ୟ ଜାମାତା, ଯାହାର ପିତାର ନାମରେ ଧର୍ମ ଦରଦ୍ ସମସ୍ତେ ସନ୍ତ୍ରସ୍ତ ସେହି ସୁଶାନ୍ତ ବହିଦାର ଶେଷରେ ବିବାହ କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇଛି ଅଜ୍ଞାତ କୁଳଶୀଳା ଜଣେ ଅଭିନେତ୍ରୀକୁ—କିମାଶ୍ଚର୍ଯମତଃପରମ୍...

ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କ ବାଂଛିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ କରବୀକୁ ଅଭିନନ୍ଦିତ କଲେ ।

ପରଦିନ—ସେ ଦିନ ଶନିବାର ।

ଅତି ପ୍ରତ୍ୟୁଷରୁ ବିକାଶର ନିଦ୍ରା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ଅପରିଚିତ ପରିବେଶରେ ସୁଦ୍ଧା ରାତ୍ର ନିଦ୍ରାରେ କୌଣସି ବ୍ୟାଘାତ ଘଟିନାହିଁ । ଉପର ମହଲାରେ ପଶ୍ଚିମ ପଟର ଖଣ୍ଡିଏ ବଡ଼ଘରେ ସେ ଓ ସୁବ୍ରତର ଶୟନର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ସଯତ୍ନରେ ସେମାନଙ୍କର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲା—ତ୍ରୁଟିହୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ଆଦୌ ଅସୁବିଧା ଭୋଗ କରିନାହାନ୍ତି ।

ସୁବ୍ରତ ବିଛଣାରୁ ଉଠିନଥାଏ, ତାକୁ ନ ଉଠାଇ ବିକାଶ ପ୍ରାତଃକୃତ୍ୟ ସମାପନାନ୍ତେ ନଦୀ କୂଳରେ ଆସି ଠିଆହେଲା । ମନ ମୁଗ୍ଧ କର ପ୍ରଭାତ । ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଳ୍ପ ସମୟ ହେଲା ଉଦୟ ହୋଇଥାନ୍ତି ନଦୀ ଜଳରେ ସୁନେଲି ଆଭା । ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ବୃକ୍ଷ-ଲତା-ଗୁଳ୍ମ-ବହୁଳ ସ୍ଥାନରେ ଅନାମିତ ପକ୍ଷୀଙ୍କର କଳକାକଳି ।

ପଶ୍ଚାତରୁ ପଦଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯିବାମାତ୍ରେ ଚକିତରେ ଫେରି ଚାହିଁଲା ବିକାଶ । ବିପିନବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖି ବିସ୍ମିତ ହେଲା ସେ । ଶ୍ରାନ୍ତଭାବର ଲକ୍ଷଣ ଫୁଟି ଉଠିଥାଏ ତାଙ୍କର ମୁଖ ମଣ୍ଡଳରେ, ଅବିନ୍ୟସ୍ତ ମୁଣ୍ଡର କେଶରାଶି । ସାରାରାତି ସେ ଯେପରି ବିନିଦ୍ର ରହିଛନ୍ତି ।

ବିକାଶକୁ ଦେଖି କୃତ୍ରିମ ହସ ହସି କହିଲେ—ରାତିରେ ଭଲ ନିଦ୍ରା ହୋଇଥିଲାତ, ବିକାଶବାବୁ—ଅପରିଚିତ ସ୍ଥାନ ଯୋଗୁଁ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହୋଇ ନାହିଁ ତ ?

ନା—ନା, ଅସୁବିଧା କିଛି ନୁହେଁ—ଖୁବ୍ ଆରାମରେ ରାତି ପାହିଛି···

ବେଶ ଭଲ । ମୁଁ ଭାବଥିଲି ନୂଆ ସ୍ଥାନ ହେତୁ.... ଶୁଣନ୍ତୁ, ଆପଣଙ୍କୁ ଅନେକ କଥା କହିବାର ଅଛି, ପ୍ରକାଶବାବୁ ! ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପରେ ସବୁ ଶୁଣାଇବି । ଆଜ ପୁଣି ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ଆସିଛି···

ବିପିନବାବୁ ପକେଟରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଅପରିଷ୍କାର ଲଫାଫା ବାହାର କରି ପ୍ରକାଶର ହାତକୁ ଦେଲେ ।

କେତେବେଳେ ଚିଠିଖଣ୍ଡିକ ପାଇଲେ ?··· ପ୍ରକାଶ ପଚାରିଲା ।

କାଲି ରାତିରେ ପାଇଲି । ଶୋଇବାକୁ ଯିବା ଆଗରୁ ଡାକବାକ୍ସ ଖୋଲିଥିଲି, ବୋଧହୁଏ ଉପରବେଳା ଡାକରେ ଚିଠି ଆସିଥିଲା ।

ଚିଠି ଖୋଲି ପ୍ରକାଶ ଦେଖିଲା, ଅପଟୁ ହାତରେ ଲେଖା ଚିଠିଖଣ୍ଡିକ ।

ସାବଧାନ, ବିପଦ ଆସୁଛି । ଆଗେ ସେଇ ଝିଅଟି, ତା'ପରେ ଆହୁରି ଅନେକେ···

କାଗଜରେ ବେକରେ ଦଉଡ଼ିଗଳାଇ ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟର ଚିତ୍ର ।

ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ବନ୍ଦ କରୁ କରୁ ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ଏଠାରେ ଝିଅଟିର ଅର୍ଥ କରଣ ବୁଝେଁ କି ?

ମୋର ମଧ୍ୟ ଏ ବିଷୟରେ ଦ୍ୱିମତ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ କିଏ ଲେଖିଛି କିଛି ବୁଝି ପାରେ ନା···

ବିପିନ ବାବୁଙ୍କ ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ସ୍ଥାପନ କରି ପ୍ରକାଶ ପଚାରିଲେ—କିଏ ଓ କେଉଁମାନେ ଏପରି ଚିଠି ପଠାଉଛନ୍ତି, ଆପଣ କି କିଛି ଅନୁମାନ କରିପାରୁ ନାହାନ୍ତି ବିପିନ ବାବୁ ।

ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ବିପିନ ବାବୁ କହିଲେ—ଆଗରୁ ତ ଆପଣଙ୍କୁ କହିଛି ଯେ ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ କିଛି ଜାଣେନା ବୋଲି ।

ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ଆସି ଖବର ଦେଲା—ବୈଠକ ଖାନାରେ ପ୍ରାତଃରାଶର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରା ହୋଇଅଛି ।

ଉଭୟେ ବୈଠକଖାନା ଆଡ଼େ ଆସିଲେ, ପଥ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ କିଛି ଆଲୋଚନା ହେଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବିକାଶର ମନ ଭିତରେ ସନ୍ଦେହର ଝଡ଼ ପ୍ରବଳ ଭାବେ ବୋହିବାକୁ ଲାଗିଥାଏ ।

ପ୍ରାତଃରାଶପରେ ବିକାଶ ଗୃହଆଡ଼େ ବୁଲି ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା କୌଣସି ସନ୍ଦେହଜନକ ଯଦି କିଛି ଆବିଷ୍କାର କରିପାରେ । ବୁଲି ବୁଲି ଶେଷ କରି ନିଜର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କକ୍ଷରେ ବସି କେତେ ପ୍ରକାର ସମ୍ଭବ ଓ ଅସମ୍ଭବର ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ଦ୍ୱିପହର ବେଳେ ଆହାରାଦି ପରେ ବିପିନ ବାବୁ ବିକାଶକୁ ଡାକି ପୁଣି ଆଲୋଚନାରତ ହେଲେ । ଅନ୍ୟମାନେ ଇଚ୍ଛାନୁଯାୟୀ କେହି କେହି ଇଜି-ଚେୟାରରେ ଅର୍ଦ୍ଧଶୟନ ଅବସ୍ଥାରେ ବିଶ୍ରାମ କରୁଥାନ୍ତି । ଚଲୁ ବନ୍ଧୁ ଓ ନିଜ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ସୁଖ ଦୁଃଖର ଆଲୋଚନାରେ ରତ ହୋଇ କେହି କେହି ସମୟ ଅତିବାହିତ କରୁଥାନ୍ତି ।

ବିକାଶକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ବିପିନ ବାବୁ ଉପର ମହଲାରେ ନିଜର ଲାଇବ୍ରେରୀ ଘରେ ଆସି ବସିଲେ । ପ୍ରଶସ୍ତ କକ୍ଷ—କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ଆଲମାରୀ ନାନା ପ୍ରକାର ଓ ନାନା ଭାଷାର ପୁସ୍ତକରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । କାନ୍ଥରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ତୈଳଚିତ୍ର । ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ଗବାକ୍ଷ ନିକଟରେ ଛୋଟ ଖଣ୍ଡିଏ ସେକ୍ରେଟେରିଏଟ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଲେଖା ଲେଖିର ଯାବତୀୟ ସରଞ୍ଜାମ ରହିଥାଏ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ଛୋଟ ଟାଇମ ପିସ୍ ଟିଏ ସମୟ ସଙ୍କେତ କରୁଥାଏ ।

ଘର ଭିତରେ ଦୁଇଟି ସୋଫା । ଉଭୟେ ସୋଫା ଦୁଇଟି ଅଧିକାର କରିବାପରେ ବିପିନବାବୁ ବିକାଶର ଜିଜ୍ଞାସୁ ଦୃଷ୍ଟି ଆଡ଼େ

ମୃଦୁସ୍ୱରେ କହିଲେ—ଆଜକୁ କେତେଦିନ ହେଲା ଘୋର ଆତଙ୍କ ଭିତରେ ମୋର ଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ଅତିବାହିତ ହେଉଛି ବିକାଶ ବାବୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କଣ କରି ଯାଇପାରେ ଏଇ କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଛି ।

ଆତଙ୍କ ! ଧୀର ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ବିକାଶ···କପରି ଆତଙ୍କ ବିପିନ ବାବୁ ! ଏଇ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣ କି ଆତଙ୍କିତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ନା, କେବଳ ଚିଠି ନୁହେଁ—ଅନ୍ୟ କାରଣ ମଧ୍ୟ ଅଛି···

ବିପିନ ବାବୁଙ୍କୁ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଦେଖାଗଲା । କେତୋଟି ସ୍ତବ୍ଧ ମୁହୂର୍ତ୍ତପରେ ସେ କହିଲେ—ନିଶ୍ଚୟ ଆପଣଙ୍କୁ ସବୁକଥା କହିବି । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଆତଙ୍କ ମୋର, କେହି ମୋତେ ସବୁବେଳେ ଅନୁସରଣ କରି ମୋର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ କରୁଛି···

ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏହା ଆତଙ୍କ । ବିକାଶ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା—ଅନୁସରଣ କାରୀକୁ ଆପଣ କଣ ଚିହ୍ନନ୍ତି ? କେବେହେଲେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ନାହିଁ—?

ନା । ପରିଚୟ ଥିଲେ ଅନୁସରଣର କାରଣ ଜାଣିପାରିଥାନ୍ତି । ଘରୁ ବାହାରି ରାସ୍ତା ଉପରକୁ ଆସିବା ବେଳଠାରୁ ମୁଁ ଯୁଆଡ଼କୁ ଯାଏନା କାହିଁକି ଜଣେ ଲୋକ ସଦାସର୍ବଦା ମୋତେ ଫଲୋ କରିବା ଦେଖୁଛି । ମୋଟରରେ ଗଲେ ମଧ୍ୟ ତାର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ମୁଁ ଫାଙ୍କି ଦେଇ ପାରିନାହିଁ ।··କହିଲେ ବିପିନବାବୁ ।

ବିକାଶ କ୍ଷିପ୍ର କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ଆପଣ କଣ ସ୍ଥିର ନିଶ୍ଚିତ ସେ ଏକା ଲୋକ ସବୁବେଳେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରୁଛି ?

ହଁ ସେଇ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଲୋକ । ଅନ୍ୟ କେହି ନୁହେଁ, ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ନିଃସନ୍ଦେହ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ନୀରବ ରହି ବିକାଶ ପୁଣି ପଚାରିଲା—ଆପଣଙ୍କର କେହି ଶତ୍ରୁ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ମନେକରୁଛନ୍ତି କି ବିପିନ ବାବୁ ।

ଶତ୍ରୁ...ଟିକଏ ନୀରବରହି ପୁଣି କହିଲେ – ମନୁଷ୍ୟର ଶତ୍ରୁ ନଥାଏ, ଏହାତ କେହି ଜୋର କରି କହି ପାରିବେ ନାହିଁ ବିକାଶ ବାବୁ । ତଥାପି କଏ ମୋର ଶତ୍ରୁ ଭାବ ଠିକ୍ କରି ପାରେନା... ମୋର ଧାରଣା ।........

କି ଧାରଣା ତାହା ଆଉ ପ୍ରକାଶ କଲେ ନାହିଁ ବିପିନବାବୁ । ଅନ୍ୟ କଥା ପକାଇ ପୂର୍ବ କଥାରେ ଛେଦ ଟାଣିଲେ । ବିକାଶ ବୁଝି ପାରିଲା ତାଙ୍କର ଧାରଣା ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସେ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହନ୍ତି । ସେ ମଧ ଅଧିକ ପିଡାପିଡ଼ି ନ କରି ନୀରବରେ ବସି ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କିଛି ସମୟ ପରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉ ହେଉ ଉଭୟେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ବାହାରେ ଖୋଲା ସ୍ଥାନରେ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ବସି ଅତିଥିମାନେ ବିଶ୍ରାମ ଉପଭୋଗ କରୁଥାନ୍ତି ।

ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ଉତ୍ସାହିତ କଣ୍ଠରେ ଅହ୍ୱାନ ଜଣାଇଲେ—ଆସନ୍ତୁ ବିକାଶ ବାବୁ ।

ବାଃ, ଆପଣମାନେ ସମସ୍ତେ ଏଇଠି....କହୁ କହୁ ଘର ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସିଲା କରବୀ । ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆହୋଇ କହିଲା–ମୋର ରିଷ୍ଟୱାଚ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଛି । କାହିଁକି ଏମିତି ହେଲା କିଛି ବୁଝି ପାରେନା । ବିପିନ ବାବୁ, ଆପଣ ଦୟାକରି ଘଡ଼ିଟିକୁ ମରାମତି ପାଇଁ ପଠାଇଦେବେ...

ନିଷ୍ଟୟ ! କଣ ହୋଇଛି କୁହତ ?—

କେମିତି ଜାଣିବ। କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଅବଶ୍ୟ ଠିକ୍ ଥିଲା। ଆଜି ସକାଳେ ଗୃହ ଦେଲାବେଳେ ଦେଖିଲି ଗୃହ ଧରୁନାହିଁ କମ୍ପା ଘଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଚାଲୁନାହିଁ।...

ଦେଖେ କଣ ହେଲା। ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ହାତ ବଢ଼ାଇଲେ। ଆଗେଇ ଆସି କ୍ଷୁଦ୍ରାକାର ରିଷ୍ଟୱାଚ୍‌ଟିକୁ ତାଙ୍କ ହାତକୁ ବଢାଇ ଦେଲା କରବୀ।

ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ଘଡ଼ିଟିକୁ ଏପାଖ ସେପାଖ ଘୁରାଇ କହିଲେ—ନା, ଦୋକାନରେ ଦେବାକୁ ହେବ। ଏସବୁ ଆମର ବିଦ୍ୟାର ବାହାରେ। ଦୁଇଟାରେ ଭ୍ରମରେ ଘଡ଼ି ବନ୍ଦ ହୋଇଛି। ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ଦୁଇଟା ବେଳୁ। ଆଜି ଗୋଟାଏ ଜିନିଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖ, ଧାରଟେ କଣ ସବୁ ଡାଙ୍ଗ ପଡ଼ିଛି। ମୋର ମନେ ହୁଏ, ହୁଏତ ଘଡ଼ିଟି କେତେବେଳେ ତୁମ ହାତରୁ ତଳେ ଖସି ପଡ଼ିଛି କମ୍ପା କାହା ଦେହରେ ଧକ୍‌କା ବାଜି ଏମିତି ହୋଇଛି।

କରବୀକୁ ଘଡ଼ିଟି ଫେରାଇ ଦେଲେ ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ।

ଋପିନ ବାବୁ କହିଲେ—ଏଠି ଅବଶ୍ୟ ଘଡ଼ି ନହେଲେ ତୁମର ଚଳିବ କମ୍ପା। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରରେ ଟାଇମ୍‌ପିସ ଅଛି। ଆସନ୍ତୁ ତାହାହେଲେ ସମସ୍ତେ ବସି ଗଳ୍ପ କରିବା। କେହି ଯଦି ନଦୀର ସେପାରିକୁ ଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, କୂଳରେ ଜାଲିବୋଟ୍ ଅଛି— ଆରପାରିକୁ ଯାଇ ପାରନ୍ତି।

କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱିପହରଟାରେ ନୌକା-ଭ୍ରମଣ ଲାଗି କେହି ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ। କରବୀ କହିଲା—କରୁଣା ଦୁଇତିନ ଖଣ୍ଡ ଚିଠି ମୋର ଲେଖିବାର ଅଛି ମୁଁ ଶେଷ କରିନିଏ—

ତାହାହେଲେ ଉପରେ ମୋର ଲାଇବ୍ରେରୀ ଘରେ ବସି ଚିଠି ଲେଖ । ଟେବୁଲ ଉପରେ କାଗଜ କାଳି ସବୁ ଅଛି—ବିପିନ୍ ବାବୁ କହିଲେ ।

ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ତାସ ଖେଳିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଖେଳ କଥା କହିଲାକ୍ଷଣି କୁନ୍ତଳା ବିନୋଦ ବାବୁ ଓ ବିପିନ ବାବୁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସାଦର ସହିତ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

କିନ୍ତୁ ଶ୍ୟାମଳବାବୁ କହିଲେ—ମୁଁ ଏହି ରସରୁ ବଞ୍ଚିତ, ତେଣୁ ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ଖଣ୍ଡିକ ଶେଷ କରିଦିଏ ।

ବିକାଶ ଚେୟାର ଖଣ୍ଡିକ ନେଇ ଗୁପ୍ତାଧନ ସ୍ଥାନରେ ଆସି ବସିଲା । ତଳେ କାର୍ପେଟ୍ ବିଛା ହୋଇଥାଏ । ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ କୁନ୍ତଳା ଓ ବିନୋଦ ବାବୁଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହି ବିପିନବାବୁ ତାସ୍ ଆଣିବା ପାଇଁ ଭିତରକୁ ଗଲେ । ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ଆସି ପାନ ଓ ସରବତ୍ ପରିବେଷଣ କଲା ।

ସୁବ୍ରତ ଘାସ ଉପରେ ଅର୍ଦ୍ଧଶୟନ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ତୃଣ ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ସେ କହିଲା—ମୁଁ ଆଉ ପାରିବିନି ଟିକିଏ ବୁଲିଆସେ ।

ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଉପନ୍ୟାସ ଧରି ବିକାଶର ପାଖରେ ବସି ମନେ ମନେ ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ବିକାଶ ନିଜର ହାତଘଣ୍ଟା ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା—ତିନିଟା ବାଜିବାକୁ ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ବାକି ଅଛି ।

ତାସ୍ ଖେଳରୁ ମଝିରେ ମଝିରେ ହାଲୁକା ଧରଣର ରହସ୍ୟ ଉଠି ଥିବ ହେଉଥାଏ । ତାସ୍ ଫେଣ୍ଟିବାର ଶବ୍ଦ ବ୍ୟତୀତ ଚାରିଆଡ଼େ ଗୋଟାଏ ରହସ୍ୟମୟ ନୀରବତା ବିରାଜମାନ କରୁଥାଏ ।

ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ଗୋଟିଏ ଗଛରୁ ନାମହୀନ ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷୀର କର୍କଶ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ସୁବ୍ରତ ଜାଲି କୋଠରି ଛପ୍ ଛପ୍ ଶବ୍ଦ କରୁ କରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା—ପନ୍ଦର ମିନିଟ...ଅଧଘଣ୍ଟା...

ହଠାତ୍ କ୍ଷୀଣ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । କ୍ରମେ ଗୋଳମାଳ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ବିକାଶର ଆଚ୍ଛନ୍ନ ଭାବ କଟିଗଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଚେୟାରରେ ସଳଖ ହୋଇ ବସିଲେ ସେ । ପ୍ରଥମେ ସେ କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଭାବିଲେ ବୋଧହୁଏ ତାସ ଖେଳରୁ ମୃଦୁ କଳହ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କର ଚିତ୍କାର ଶୁଣି ସଚକିତ ହୋଇ ଚେୟାରରୁ ଉଠି ଠିଆ ହେଲେ ସେ ।

ବିପିନ୍ ବାବୁ କହିଲେ—ସର୍ବନାଶ, ନା, ନା—ମୁଁ ଆଗେ ଯାଇ ଦେଖି ଆସେ ।

ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଚେୟାରରୁ ଉଠି ଆଗେଇ ଆସିଲେ ।···

କଣ ହୋଇଛି ବିପିନ୍ ବାବୁ···

ବିକାଶର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣି ବିପିନ୍‌ବାବୁ ମୁହଁ ଫେରାଇ କହିଲେ— କରବୀ···କବୀ···

ଆଉ କିଛି କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ ସେ । ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ଭାବେ ଆଗେଇଲେ ଘର ଭିତରକୁ । ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦିକୁ ଅନୁସରଣ କରି ସମସ୍ତେ ଉପର ମହଲାକୁ ଆସିଲେ । ଅନାଦି ସମ୍ବାଦ ବହନ କରି ଆଣିଥିଲା ।

ବିକାଶରପ୍ରଶ୍ନଶୁଣି ଅନାଦି କମ୍ପିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ମୁଁ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନାହିଁ ହଜୁର ! ଝିଅଟି—ଝିଅଟି ବୋଧହୁଏ ମରି ଯାଇଛି ।

ମରି ଯାଇଛି—କରବୀ ମରି ଯାଇଛି ।······

ହଜୁର…ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ନିବେଦନ କଲା—ଉପର ଘରେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡରଖି ସେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ଯେତେ ଡାକିଲେବି, ଜବାବ୍ ଦଉନାହାନ୍ତି…

ଘର ଭିତରକୁ ଆସି ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି-ଗୋଚର ହେଲା ସମସ୍ତେ ସ୍ତମ୍ଭିତ ନିର୍ବାକ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲେ । କାହାରି ମୁହଁରୁ ମଧ୍ୟ ହେଲେ କଥା ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ଜଣୁ ମନ ଛିଡ଼ାହୋଇ ଏକଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲେ କରବୀର ନିର୍ଜୀବ ନିସ୍ପନ୍ଦ ଶରୀର ଆଡ଼େ ।

ଟେବୁଲ ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ଚେୟାରଟିରେ କରବୀ ବସିଛି, ହାତ ଦୁଇଟି ଲମ୍ବିହୋଇ ପଡ଼ିଛି ଟେବୁଲ ଉପରେ—ଟେବୁଲରେ ଥିବା ବ୍ଲଟିଂ ପ୍ୟାଡ଼ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡଟି ନଇଁଆସି ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହିଛି । ଆଖି ଦୁଇଟି ମୁଦ୍ରିତ…

ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ବିକାଶ ଆସି ଟେବୁଲ ପାଖରେ ଠିଆହେଲା । ଏପରି ବିସ୍ମୟ ଯେ ସେଠାରେ ତା'ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛି ଏହା ସେ ଆଶା କରିନଥିଲା । କରବୀର ଶୁଭ୍ର ମରାଳସମ ଗ୍ରୀବା-ଦେଶରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ପଷ୍ଟ କଳା ରଙ୍ଗର କେତୋଟିଦାଗ ।

ଗଳାଟିପି ଶ୍ୱାସ ରୁଦ୍ଧ କରି ନିର୍ମମ ଭାବେ କିଏ ତାକୁ ହତ୍ୟା କରିଛି ।

ଚମକି ପଡ଼ିଲା ବିକାଶ । ଏହା ସେ ପରମ ବିସ୍ମୟ !

ବଜ୍ରପୁର ପ୍ରଥମ ଧକ୍କା ସମାଳନେଇ କରସାର ନଳକଣ୍ଠବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଗ୍ଲାଷ୍ଟ୍ରକଣ୍ଠରେ ବିକାଶ କହିଲା—କେହି ବର୍ତ୍ତମାନ ଜରସାକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ପୁଲିଶ ନ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ଯେଉଁଠାରେ ଯେପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ସେହିପରି ଥିବା ଉଚିତ ।

ପୁଲିଶ !···ଭଗ୍ନ ଶ୍ଳଥ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ବିପିନ ବାବୁ··· କଣ କହୁଛନ୍ତି, ବିକାଶ ବାବୁ ! ପୁଲିଶ ଆସିବ ?

ନିଶ୍ଚୟ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଲିଶରେ ଖବର ଦେବାକୁ ହେବ ! ଏହା ସାଧାରଣ କେସ୍ ନୁହେଁ, ବିପିନ୍ ବାବୁ ! ଖୁ ଣ୍···ମର୍ଡ଼ର···

ଖୁଣ୍···

ଦୁଇଟି ଅକ୍ଷରରେ ବିଶ୍ବର ଆତଙ୍କ ନିହିତ ହୋଇଛି ଯେପରି ।

ଖୁଣ୍···ବିହ୍ବଳ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ବିପିନ୍ ବାବୁ···କିନ୍ତୁ ଏହା କି ସମ୍ଭବପର, ବିକାଶ ବାବୁ ! କରସା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେହି ଏଘରେ ନଥିଲେ—ଆମେ ସମସ୍ତେ ବାହାରେ ଥିଲୁ—ତେବେ···

ଯେପରିଭାବେ ହେଉ କରସାକୁ କେହି ହତ୍ୟା କରିଛି···କହୁ କହୁ ବିକାଶ ଆଗେଇ ଆସିଲା ଟେବୁଲ ପାଖରେ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ୍ ଉପରେ ଥିବା ଟେଲିଫୋନ୍ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଆଡ଼େ । ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଟେଲିଫୋନ୍ ଗାଇଡ୍ ନେଇ ନମ୍ବର ଦେଖି ନନ୍ଦନପୁର ଥାନାକୁ ଫୋନ୍‌ରେ ସମ୍ବାଦ ଦେଲା ।

ସମସ୍ତେ ନିର୍ବାକ ନିସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥାନ୍ତି । ଏହି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭୀଷଣ ଅବସ୍ଥାରେ କେହି କିଛି କରିବେ କମ୍ବା କହିବେ ଏପରି ଶକ୍ତି ସମସ୍ତେ ହରାଇ ବସିଥାନ୍ତି ଯେପରି ।

ରିସିଭର୍‌ଟିକୁ କ୍ରେଡ୍‌ଲ୍‌ ଉପରେ ରଖିଦେଇ ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ପୁଲିଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସି ପହଞ୍ଚିବ । ଏଘରେ ଆମର ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତେ ତଳକୁ ଚାଲନ୍ତୁ··

ଯନ୍ତ୍ରଭାବେ ସମସ୍ତେ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲେ । ଘରୁ ବାହାରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକାଶ ଆଉଥରେ ମୃତଦେହ ଉପରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇ ଆଣିଲା । ପ୍ରକାଶର ପଛେ ପଛେ ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ତଳକୁ ଆସିଲେ ।

ସୁନନ୍ଦା କରଙ୍ଗୀର ମୃତ୍ୟୁକାତର ମୁହଁରୁ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ସମସ୍ତ ଛାପ ଅପସୃତ । ନିଷ୍ପ୍ରଭ, କୁଞ୍ଚିତତାର ଭୟାବହ ନିଦର୍ଶନ ସେଠାରେ । ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଇ ପ୍ରକାଶ ପୁଣି ଆସି ଟେବୁଲ ପାଖରେ ଛିଡ଼ାହେଲା । ହଠାତ୍ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବାମାତ୍ରେ ଆଖି ଦୁଇଟି ଅପରିସୀମ ଔଜ୍ଜ୍ୱଲ୍ୟରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ନଇଁପଡ଼ି କରଙ୍ଗୀର ଡାହାଣ ହାତ ପାଖରେ ପଡ଼ିଥିବା ଖଣ୍ଡିଏ ମାଳତୀଙ୍କର ଚିଠି ଲେଖା କାଗଜ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିବଦ୍ଧ କରି ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଦୁଇ ମିନିଟ ପରେ ମୁହଁ ଉଠାଇ ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲା—ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ! କରଙ୍ଗୀ ଦେବୀଙ୍କର ନିଜ ହାତର ଲେଖା କୌଣସି ପତ୍ର ଆପଣ କେବେ ଦେଖିଛନ୍ତି କି ?

ହଁ, ଦେଖିଛି—ଏକାଧିକବାର ଦେଖିଛି । ଯେତେବେଳେ ସେ ବାହାରେ କୌଣସି କଲ୍‌ରେ ଯାଏ ମୋ' ପାଖକୁ ଚିଠି ଲେଖେ । ହଠାତ୍ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ କାହିଁକି କଲେ ପ୍ରକାଶ ବାବୁ !···ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ପଚାରିଲେ ।

ତାହାହେଲେ ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ କହିପାରିବେ···

ଣ କହନ୍ତୁ ?···

ଆନେ, ଚିଠି ଉପରେ ତାରିଖ, ବାର ଓ ସମୟ ଲେଖିବା ଅଭ୍ୟାସ ତାର ଥିଲା କି ନାହିଁ ?—

ହଁ, ଥିଲା। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିଠିରେ ସେ ତାରିଖ, ବାର ଓ ସମୟ ଲେଖେ ! କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଏତେକଥା ଜାଣିଲେ କିପରି ?—

ପ୍ରଶ୍ନ କରି ବିସ୍ମିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିକାଶ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ।

ବିକାଶ ଟେବୁଲ ଆଡ଼େ ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରାଇ କହିଲା—ଜରଣା ଚିଠି ଲେଖିବାକୁ ବସିଥିଲା। ଚିଠି ଉପରେ ଦେଖନ୍ତୁ ଲେଖାଅଛି ଶନିବାର, ସମୟ ୩।୧୫। ଏଥର ସବୁକଥା ବୁଝିପାରିଲେ ବୋଧହୁଏ ?—

ନା, ତେବେ ହୁଣ୍ଡା···

ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ ? ଏହି ଲେଖାରୁ କଣ ମନେହୁଏନା ଯେ, ୩।୧୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜରଣା ଜୀବିତରେ ଥିଲା ? ୩।୧୫ ମିନିଟ୍ ପରେ ତାକୁ ହତ୍ୟାକରା ହୋଇଛି।

ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ଏଥର ବୁଝିପାରିଲେ ସେପରି। କହିଲେ, ତାହାହେଲେ ଆପଣଙ୍କ ମତରେ ୩।୧୫ ମିନିଟ୍‌ରେ ଅନାଦି ଯେତେବେଳେ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲା ସେହି ସମୟରେ ଜରଣାର ମୃତ୍ୟୁଘଟିଛି।....

ଏକ୍‌ସଜାକ୍‌ଟଲି।....କହିଲା ବିକାଶ....ଅନାଦି ଯେତେବେଳେ ଆମକୁ ଖବର ଦେଲା ସେତେବେଳେ ଘଣ୍ଟା ବାଜିବାକୁ ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ଥିଲା।

ଚିନ୍ତିତ କଣ୍ଠରେ ଶ୍ୟାମଲ ବାବୁ କହିଲେ—ଆମେ ସମସ୍ତେ ସେତେବେଳେ ବାହାରେ ଥିଲୁ । ଦିନ ତିନଟାବେଳୁ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ବସିଛୁ । ଏଣୁ ମୋର ମନେହୁଏ ବିକାଶ ବାବୁ, କରଣୀ ବୋଧହୁଏ ଭୁଲ ସମୟ ଶଠିରେ ଲେଖିଛି—ସେହେତୁ ତାର ଘଡ଼ି ବନ୍ଦଥିଲା ....

ବିକାଶ ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥିବା ଟାଇମ୍‌ପିସ୍‌ଟି ଆଡ଼େ ସୂଧ୍ୱ କହିଲା—ଏ ଘଡ଼ି ନିଶ୍ଚୟ ବନ୍ଦ ନଥିଲା । ସାମନ୍ୟତଃ ରହିଛି ସେତେବେଳେ ସେ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖିଥିବ । ତେଣୁ ଏହି ସମୟ ଲେଖିବା ତାର ଭୁଲ୍ ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ମନେହେଉଛି ।

କହୁ କହୁ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ି କଣ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲା ବିକାଶ । ଶ୍ୟାମଲ ବାବୁ ପଚାରିଲେ—କ'ଣ ଦେଖୁଛନ୍ତି ?—

କରଣୀର ଡାହାଣ ହାତଟି ଟେବୁଲ ଉପରେ ପ୍ରସାରିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା । ସେହି ହାତର ମଣିବନ୍ଧର ଠିକଏ ତଳକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଲଲ୍ ଚିହ୍ନ ଶ୍ୟାମଲ ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ବିକାଶ କହିଲା—ହାତରେ ଏ ଯେଉଁ ଦାଗଟି ଦେଖୁଛି ସେହି ଦାଗ ଆସିଲା କେଉଁଠୁ ?—

ଦ୍ୱିଧାନ୍ୱିତ କଣ୍ଠରେ ଶ୍ୟାମଲ ବାବୁ କହିଲେ—ଦାଗଟି ସଦ୍ୟ ବୋଲି ମନେହୁଏ । ବୋଧହୁଏ କୌଣସି ଆଘାତ ଲାଗି କିମ୍ବା ନିଆଁରେ ପୋଡ଼ି ଏପରି ହୋଇଛି...

ହୁଁ...ଗମ୍ଭୀର କଣ୍ଠରେ କହିଲା ବିକାଶ—ଦିପହରବେଳେ କିନ୍ତୁ ଏ ଦାଗ ହାତରେ ଥିଲାନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ନିଃସନ୍ଦେହ । କିନ୍ତୁ ପରେ....

ଚିନ୍ତିତ ଓ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଦେଖାଗଲା ବିକାଶକୁ ।

ଡାକ୍ତର ମୃତଦେହ ପରୀକ୍ଷା କରି କହିଲେ—ଗଳାଟିପି ଶ୍ୱାସରୁଦ୍ଧ କରାଇ ତରୁଣୀଟିକୁ ହତ୍ୟାକରାଯାଇଛି । ପ୍ରବୀର ବାବୁ ମନ୍ତବ୍ୟ କଲେ—ହତ୍ୟାକାରୀ ଅଦ୍ଭୁତଗତିରେ ତା'ର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିଛି, ମୃତବ୍ୟକ୍ତି ବାଧାଦେବାଲାଗି ସମୟ ସୁଦ୍ଧା ପାଇନାହିଁ । ବାଧାଦେବାର ଚିହ୍ନ ଲକ୍ଷିତ ହୁଏନା ।

ପ୍ରବୀର ବାବୁଙ୍କର କଥା ସମର୍ଥନ କରି ଡାକ୍ତର କହିଲେ—ବାଧାଦେବାର ଚିହ୍ନ ଲକ୍ଷିତ ନହେବାର କାରଣ, ହତ୍ୟାକାରୀ ପ୍ରଥମେ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ କରି ମୃତାକୁ ଅଜ୍ଞାନ କରାଇଦେଇଥିଲା—ପରେ ଗଳାଟିପି ଶ୍ୱାସରୁଦ୍ଧ କରିଛି···

ଆଗେ ଅଜ୍ଞାନ କରାଯାଇଥିଲା ?··ସବିସ୍ମୟରେ କହିଲା ପ୍ରକାଶ···କିନ୍ତୁ ସେପରି ଲକ୍ଷଣ ତ' ଦେଖାଯାଏ ନା !

ଏଇ ଦେଖନ୍ତୁ···ଡାକ୍ତର ମୃତଦେହର ମୁଣ୍ଡର ପଛପଟେ ଅଙ୍ଗୁଳି ସଙ୍କେତ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷତ ଚିହ୍ନ ଦେଖାଇ ଦେଲେ । ଘନକୃଷ୍ଣ କେଶରାଜିର ଅନ୍ତରାଳରେ ଗଭୀର ଗୋଟିଏ କ୍ଷତ, ଭାରି ଜିନିଷର ଆଘାତରେ ଯେପରି କ୍ଷତର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

କୌଣସି ଲୌହଦଣ୍ଡ ଦ୍ୱାରା ଆଘାତ ହୋଇଛି, ସେହି ଆଘାତ ଫଳରେ ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇଛି ତରୁଣୀ ହେମା । ଏହାପରେ ହତ୍ୟାକାରୀ ବାକି କାର୍ଯ୍ୟତକ ଶେଷ କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ଭୋଗିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଚାରିଆଡ଼େ ଆଖି ବୁଲାଇ ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଭାରି ଜିନିଷ ସେ ଘରେ ଥିବା କେହି ଦେଖିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଅଳ୍ପଦୂରରେ ଗ୍ଲେଟ ଆଲ୍‌ମାରି ଉପରେ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ନିର୍ମିତ ଗୋଟିଏ ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତି ରହିଥିଲା । ମୂର୍ତ୍ତିଟିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ ଫୁଟ ହେବ—ଭାରି ଓ ଶକ୍ତ । ପ୍ରକାଶ ମୂର୍ତ୍ତିଟିକୁ ପ୍ରବୀର ବାବୁଙ୍କ

ପାଖକୁ ଆଣି କହିଲା—ଏହି ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଦ୍ୱାରା ଆଘାତ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ କି ?

ଅସମ୍ଭବ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହିପରି ବସ୍ତୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ଥିଲା··ଡାକ୍ତର କହିଲେ ।

ମୃତଦେହର ଡାହାଣ ହାତରେ ଯେଉଁ ଦାଗ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ସେହି ଦାଗଟି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଡାକ୍ତର କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କଲେ ନାହିଁ, ପରେଶ ବାବୁ ମଧ୍ୟ ଉପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ—କିନ୍ତୁ ବିକାଶର ମନରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ସନ୍ଦେହର ଛାୟା ଘନୀଭୂତ ହୋଇ ଆସିଲା । ଦାଗଟିକୁ ସେ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ପୁଣି ଥରେ ଘରଅଡ଼େ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଜେରା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଗୃହସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପାଖରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଭୃତ୍ୟାଦି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଜମାନ୍‌ବନ୍ଦୀ ଲେଖିନେଲେ ପରେଶ ମୋହନ ।

ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦିର ଜମାନବନ୍ଦୀରୁ ଜଣାଗଲା, ଏହି ହତ୍ୟା ରହସ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ସେ ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲା । ଉପରମହଲାରେ ଯେଉଁ ଘରେ କରବୀ ଥିଲା, ଅନାଦି ଠିକ୍ ସେହି ଘରର ତଳେ ଗେଟ୍ ପାଖରୁ ଟିକିଏ ଦୂରେଇ ରହି ଖଣ୍ଡିଏ ଚଉହ୍ଲାଣ ପଥର ଉପରେ ବସି ଖିଆପିଆପରେ ବିଡ଼ି ଟାଣୁଥିଲା, ଏହି ସମୟରେ ଘରୁ ଟେଲିଫୋନ୍ ଶବ୍ଦାୟିତ ହେବା ସେ ଶୁଣିପାରିଲା । ସେ ଘରେ କରବୀ ଅଛି, ନିଶ୍ଚୟ ଫୋନ୍ ଉଠାଇ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବ ଏହି ଭରସାରେ ସେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ବସିଥିଲା, କିନ୍ତୁ କ୍ରମାଗତ ଘଣ୍ଟି ଶବ୍ଦ କରି ଚାଲିଛି—ଜଣେ ଲୋକ ସେଠାରେ ଥାଇ ସୁଦ୍ଧା କୌଣସି ଜବାବ୍ ଦେଉନାହିଁ ଏହା ମନେକରି ସେ ଖୁବ୍ ବିସ୍ମିତ ହେଲା । କରବୀ ହୁଏତ କେତେବେଳେ ତା'ର ଅଜାଣତରେ ଚାଲିଯାଇଛି

ଏହି କଥା ମନରେ ଉଦୟ ହେବାମାତ୍ରେ ତରତର ହୋଇ ଉପରକୁ ଆସି ଦେଖିଲି ସେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡ ରଖି ଶୋଇଛନ୍ତି, ଟେଲିଫୋନ୍‌ର ଶବ୍ଦ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି । ଥରେ ଦୁଇ ଥର ଡାକ ସୁଦ୍ଧା ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ପାଇଲି ନାହିଁ ମନରେ କପଟ ସନ୍ଦେହ ହେବାରୁ ସେ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କୁ ଖବର ଦେବାଲାଗି ପୁଣି ତଳକୁ ଆସିଥିଲି...

ବିପିନ ବାବୁ, ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ, ପ୍ରକାଶ ରୌଧୁରୀ, ସୁବ୍ରତ, କୁନ୍ତଳା ଓ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ଯିଏ ଯାହା ଜାଣନ୍ତି ସମସ୍ତ କହିଲେ ।

ଏହି ଅଦ୍ଭୁତ ଘଟଣା ଘଟିବାବେଳେ କୌଣସି ଲୋକ ହତ୍ୟାସ୍ଥଳର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ ନାହିଁ, ତେବେ କିଏ ଏହି ନୃଶଂସ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସୁଚତୁରରୂପେ ସମ୍ପନ୍ନ କରିଗଲା ?

ବିଭିନ୍ନ ଏଙ୍ଗଲ୍‌ରୁ ଫଟୋଗ୍ରାଫର ଫଟୋ ଉଠାଇନେଲା । ହାତର ଚିହ୍ନାଦି ଆବିଷ୍କାର ଲାଗି ଅତସୀ କାଚ ଦ୍ୱାରା ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ହେଲା, କିନ୍ତୁ ସବୁ ପଣ୍ଡ ପରିଶ୍ରମ । କେବଳ ବ୍ରୋଞ୍ଜ ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଦେହରୁ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ଲମ୍ବ କେଶ ଆବିଷ୍କୃତ ହେଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣାଗଲା ଏହାଦ୍ୱାରା ମୃତା କରବୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ପଛଆଡୁ ଆଘାତ କରାଯାଇଥିଲା—କିନ୍ତୁ ଆଘାତକାରୀର ଅଙ୍ଗୁଳିର ଚିହ୍ନ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ—ବୋଧହୁଏ ହତ୍ୟାକାରୀ ହାତରେ ଦସ୍ତାନାପିନ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧାନ କରିଥିଲା ।

ଚିନ୍ତିତ କଣ୍ଠରେ ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ବିଚିତ୍ର....ଜଣେ ଅପରିଚିତ ଲୋକ ଘରଭିତରକୁ ଆସି ଆଲମାରୀ ଉପରୁ ବ୍ରୋଞ୍ଜର ମୂର୍ତ୍ତିଟିକୁ ଧରି ପଛରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲା, ଏହା ଯଦି କରବୀ ଜାଣିପାରିଥାନ୍ତା ନିଶ୍ଚୟ ସେ ଚିତ୍କାର କରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ତାର ଚିତ୍କାର ଅନାଦି ମଧ୍ୟ

ଶୁଣିପାରିଥାନ୍ତା ଯେହେତୁ ଠିକ୍ ଏହି ଘରର ତଳେ ବସି ସେ ବିଶ୍ରାମ କରୁଥିଲ—

ହୁଏତ' ଆଗରୁ କେହି ଏ ଘରେ ଲୁଚି ରହିଥିଲା, କରଣୀ ଜାଣେନା ବୋଧହୁଏ । ବିଶେଷ୍ଟ କେହି ଅପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଘରଭିତରେ ଅଛି ବୋଲି···ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ କହିଲେ ।

ପ୍ରତିବାଦ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ବିକାଶ—ଏହା ଅସମ୍ଭବ ଓ ଅବିଶ୍ୱାସ । ଜଣେ ଲୋକ ଘର ଭିତରେ ଥିଲା କିମ୍ବା କରଣୀ ଆସିବାପରେ ଲୁଚି ଲୁଚି ଆସି ଘରଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ମୂର୍ତ୍ତିଟି ନେଇ ଆଗେଇ ଆସିଲା, ମାତ୍ର କରଣୀ ଏତେକଥା ଜାଣିପାରିଲା ନାହିଁ ଏହା କି ବିଶ୍ୱାସ ଯୋଗ୍ୟ ?

ପରେଶ ବାବୁ କେବଳ ମସ୍ତକ ଆନ୍ଦୋଳନ କଲେ, କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ନାହିଁ—ତାଙ୍କର ଆଉ କହିବାଭଳି କିଛି କି ବାକି ଥିଲା····

ପରଦିନ ସକାଳେ ନନ୍ଦନପୁରରୁ ଫେରିଆସିବା ଲାଗି ମନସ୍ଥ କରିଥିଲା ବିକାଶ, କିନ୍ତୁ ତାହା ଆଉ ସମ୍ଭବ ହେଲା ନାହିଁ । ଅଦ୍ଭୁତ ଘଟଣାଚକ୍ର ଭିତରେ ସବୁ କଳ୍ପନା ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ପ୍ରାସାଦ ସୀମାରେ ଆତଙ୍କ ଓ ଶୋକଚ୍ଛାୟା ବିସ୍ତାର ଲାଭ କରିଛି । ଅତିଥିମାନେ ଏତେ ମୁହ୍ୟମାନ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ଘରଛୁଡ଼ି କେଉଁଆଡ଼େ ଟିକଏ ବୁଲି ବୁଲି କରିବେ ସେ ସାମର୍ଥ୍ୟ ତାଙ୍କର ନାହିଁ । ଫାଟକ ପାଖରେ ଦୁଇଜଣ ପୁଲିସ ପ୍ରହରୀ ହିବାରିଶି ପହରା ଦେବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରକାଶ ଏକାକୀ ନଦୀକୂଳରେ ଆସି ଠିଆହେଲା । ଖଣ୍ଡିଏ ପଥର ଉପରେ ବସି ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । କରବୀର ଆକସ୍ମିକ ମୃତ୍ୟୁସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାନାବିଧ ପ୍ରଶ୍ନ ମନରେ ଉଦୟ ହେଉଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ପ୍ରଶ୍ନର ସଦୁତ୍ତର ସେ ଖୋଜି ପାଏନା । ଶେଷରେ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କୁ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ ବୋଲି ସ୍ଥିର କଲା । ବିପିନ୍ ବାବୁ ଅନେକ କିଛି ଜାଣନ୍ତି ଏବଂ ଇଚ୍ଛାକରି ସେ କିଛି ପ୍ରକାଶ କରୁନାହାନ୍ତି ବୋଲି ପ୍ରକାଶର ମନରେ ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମିଲା ।

ହଠାତ୍ ପଦଶବ୍ଦ ଶୁଣି ପଛକୁ ଚାହିଁଦେଖେ ବିପିନ ବାବୁ ଭାଁଗି ଆଡ଼େ ଆସୁଛନ୍ତି ।

ଅକସ୍ମାତ ଦାରୁଣ ଆଘାତ ପାଇଲେ ମନୁଷ୍ୟର ଆଖିମୁଖର ଭାବରେ ଯେଉଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଯାଏ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁରେ ସେହି ବିଷାଦର ଛାୟା ଛାଇ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କୁ ନିଜ ପାଖରେ ବସାଇ ଏଣୁ ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲାପରେ ପ୍ରକାଶ କହିଲା —ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ବୋଧରୁ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ପ୍ରଶ୍ନ ଆପଣଙ୍କୁ ପଚାରିବି । ଅବଶ୍ୟ ଆପଣଙ୍କର ମନର ଅବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାହା···

ବିରକ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ବିପିନ ବାବୁ—ଖାଲି ପ୍ରଶ୍ନ ଆଉ ପ୍ରଶ୍ନ···ଆପଣମାନଙ୍କ ଜ୍ୱାଲାରେ—

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା ପ୍ରକାଶ ।

ବିପିନ ବାବୁ ବୋଧହୁଏ ବୁଝିପାରିଲେ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଅତି ରୁଢ଼ଭାବେ ସେ କହିଛନ୍ତି । ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ମୋତେ କ୍ଷମା କରିବେ, ପ୍ରକାଶ ବାବୁ ! ମୁଁ ଠିକ୍ ବୁଝିପାରୁଛି ଆପଣ···

ବିକାଶ ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ନା, ମୁଁ କିଛି ମନେକରୁ ନାହିଁ ବିପିନ ବାବୁ ! ଆପଣଙ୍କର ମନର ଅବସ୍ଥା ମୁଁ ଠିକ୍ ବୁଝିପାରୁଛି । କିନ୍ତୁ ଆପଣଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଥା ମୋର ଜାଣିବାର ଦରକାର ।

କିନ୍ତୁ ମୁଁ—ମୁଁ କିଛି ଜାଣେନା, ବିକାଶ ବାବୁ....ଅସହାୟ କଣ୍ଠରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ବିପିନ ବାବୁ ।

ନଈକୂଳରେ ଠିଆହୋଇ ଉଭୟେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ । ବିକାଶ ମୃଦୁକଣ୍ଠରେ ପୁଣି କହିଲା—ତେବେ ଯାହା ଯେତିକି ଜାଣନ୍ତି କହନ୍ତୁ । କଟଖାଲ୍ କିଏ ଏମିତିଭାବେ ହତ୍ୟା କରିଥିବା ସମ୍ଭବ ?—କଣ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇପାରେ ? କାହାକୁ ଆପଣ ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି ? କିଛି ଗୋପନ ନକରି ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ, ବିପିନ ବାବୁ ।

ଢୋକ ଗିଳି ଥଙ୍ଗେଇ ଥଙ୍ଗେଇ ହୋଇ ବିପିନ ବାବୁ କହିଲେ —ସନ୍ଦେହ···କାହାକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବି କିଛି ଠିକ୍ କରିପାରୁ ନାହିଁ···

ବେଶ୍, ତେବେ ଶୁଣନ୍ତୁ···ଶେଷଥର ଆପଣ ଯେଉଁ ବେନାମୀ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ପାଇଥିଲେ ସେହି ଚିଠି ସହିତ ହତ୍ୟାର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ଅଛି ବୋଲି କି ମନେ କରନ୍ତି ?—

ପ୍ରାୟ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ବିପିନ ବାବୁ । ନିଜକୁ ସଂଯତ କରିନେଇ କହିଲେ—ମୁଁ, ମୁଁ ଅବଶ୍ୟ ଏତେ କଥା ଚିନ୍ତାକରି ଦେଖିନାହିଁ ।—

ବିକାଶ ବୁଝିପାରିଲା ବିପିନ ବାବୁ ଜାଣିଶୁଣି ସମସ୍ତ ଘଟଣା ଚପାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ଓ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରିବାଲାଗି ଇତଃସ୍ତତଃ ହେଉଛନ୍ତି । ଟିକିଏ ଉଷ୍ମ କଣ୍ଠରେ ସେ କହିଲା—ଆପଣ କିନ୍ତୁ

ବଡ଼ ଅନ୍ୟାୟ କରୁଛନ୍ତି, ବିପିନ ବାବୁ ! ଜାଣିଶୁଣି ସବୁକଥା ଲୁଚାଇବାର ଅଭିପ୍ରାୟ କଣ ? ଆପଣ ଅନେକ କଥା ଜାଣିଛନ୍ତି ବୋଲି ମୋର ଧାରଣା । ଦୟାକରି କହନ୍ତୁ ବେନାମୀ ଚିଠି ଗୁଡ଼ିକ କାହିଁକି ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସୁଛି ଏବଂ କାହିଁକି କରବୀ ଖୁନ୍ ହୋଇଛି ?—

ମୁଁ, ମାନେ ମୁଁ ···ବିକୃତ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ ବିପିନ ବାବୁ··· ମୋତେ ମୁକ୍ତି ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରଶ୍ନ ପରୂର ମୋତେ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।....

ଶୁଣନ୍ତୁ, ବିପିନ ବାବୁ !...ଗମ୍ଭୀର କଣ୍ଠରେ ପ୍ରକାଶ କହିଲା —ଆପଣଙ୍କର ଘର ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ନିଷ୍ପାପ ତରୁଣୀ ନିହତ ହେଲା । ଏହା ସାଧାରଣ ଘଟଣା ନୁହେଁ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆପଣ ଯଦି ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟ ଲୁଚାଇବାଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି, ଏହା କେବଳ ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେଁ—ଆଇନ୍ ବିରୁଦ୍ଧ । ତେଣୁ ଆପଣ ଯାହା ଜାଣନ୍ତି ସେ ସବୁ ନିର୍ଭୟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାଲାଗି ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ।···

ସଭୟରେ ଘୂରି ଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇ ଆଣି ଅବରୁଦ୍ଧ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ବିପିନ ବାବୁ—ନା, ଆଉ ଲୁଚାଇ ଲାଭ ନାହିଁ । ସବୁ କଥା ଆପଣଙ୍କୁ କହିବି, ପ୍ରକାଶ ବାବୁ ! ମୁଁ ଜାଣେ, ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଚିଠି ଗୁଡ଼ିକ ମୋ ପାଖକୁ ଲେଖୁଛି···ମୁଁ ଜାଣେ, କବୀକୁ କିଏ ହତ୍ୟା କରିଛି...ସବୁ ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣାଇବି, ନ ଜଣାଇବା ଯାଏ ବୁକୁର ଭାର ମୋର ଲାଘବ ହେବ ନାହିଁ । ଶୁଣନ୍ତୁ ।

କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ କଥା ଶେଷ ହେଲା ନାହିଁ । ଅଦୂରରୁ ଗୋଟିଏ ଗୁଳିଶବ୍ଦ ଶୁଭାଗଲା । ଅର୍ଦ୍ଧ-ଉଚ୍ଚାରିତ ଆର୍ତ୍ତନାଦ କରି ସଶବ୍ଦରେ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲେ ବିପିନ ବାବୁ ।

ଘଟଣା ଏତେ ଆକସ୍ମିକ ଯେ ବିକାଶ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମେ କିଛି ବୁଝିପାରିଲା ନାହିଁ । ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଘଟଣାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧି କରି ଦେଖିଲା ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଲଲାଟ ଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତୁଳ ଗୋଟିଏ କ୍ଷତ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି ଏବଂ ରକ୍ତ ଅନର୍ଗଳଭାବେ ବୋହି ପଡ଼ୁଛି ଚଟାଣ ଉପରେ ।

ଜୀବନର ସମସ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନ ଲୋପ ପାଇଛି । ପୃଥିବୀଠାରୁ ବହୁ-ଦୂରରେ ସେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି ।

ଗୁଳି କରି ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ବିକାଶର ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଘଟିଛି ଏହି ଅପଘାତ ମୃତ୍ୟୁ । ଗୁଳିର ଶବ୍ଦ ଯେପରି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ନୁହେଁ ସେଥିପାଇଁ ବନ୍ଧୁକଟି ସାଇଲେନ୍ସର ଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ବିକାଶ ତାହା ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ବୁଝିପାରିଲା । ଦୁର୍ଜ୍ଞେୟ ରହସ୍ୟ ବିପିନ ବାବୁ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ କରୁଥିବା ବେଳେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଆତତାୟୀ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସ୍ତବ୍ଧ କରିଦେଇଗଲା ।

ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ବୁଲେଟ୍‌ । ସତ୍ୟର କଣ୍ଠରୋଧ କରିବା ପକ୍ଷରେ ଯଥେଷ୍ଟ ।

ନଦୀର ପଠାଭିତରୁ ବନ୍ଧୁକର ଶବ୍ଦ ଆସୁଥିଲା ପରି ମନେ-ହେଲା । ବିକାଶ ସେହିଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରସାରିତ କଲା । ଗ୍ରେଟବେଣ୍ଡ ଗଛର ଅନ୍ତରାଳରୁ ଶତ୍ରୁର ଲକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କିଏ ସେ ମହାପୁରୁଷ !

ପଛରୁ ପଦଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଫେରିଚାହିଁ ଦେଖିଲା, ସୁବ୍ରତ ଆସୁଛି ।

କଣ ହୋଇଛି ? ହଠାତ୍ ଏପରିଭାବେ ସେ ଚାଲିଗଲେ କାହିଁକି ?

ଦୂରରୁ ତାଙ୍କୁ ପଡ଼ିଥିବା ଦେଖି କଣ ହେଲା ବୋଲି ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ଆସିଲା···ସୁବ୍ରତ କହିଲା ।

ପ୍ରକାଶ ଘଟଣାଟିକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ସୁବ୍ରତ ସବୁ ଶୁଣି ବିସ୍ମୟରେ ବାକ୍ୟହୀନ ହୋଇ ମୂକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲା କେତେବେଳଯାଏ । ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ତୁମେ ଏଠାରେ ଠିଆହୁଅ, ସୁବ୍ରତ—ମୁଁ ଏହି ପଠାଭିତରୁ ଆସୁଛି···

କଣ, ଖାଲି ହାତରେ ଯିବ ?—

ଦେଖାଯାଉ···କହି ପ୍ରକାଶ ନଦୀ କୂଳକୁ ଆସି ଛୋଟ ଜାଲି ବୋଟ୍ ନେଇ ବାହାରିଲା । ମାତ୍ର ୧୦ । ୧୨ ହାତର ବ୍ୟବଧାନ, ଅକ୍ଳେଶରେ ପାରହୋଇ ପଠା ଭିତରକୁ ଆସିଲା ସେ । କିନ୍ତୁ କାହିଁ କିଏ କେଉଁଠାରେ ଅଛି ବୋଲି ମନେ ହୁଏନା । ଚାରିଆଡ଼େ ନାନା ପ୍ରକାର ଛୋଟ ବଡ଼ ଗଛ, ଜଙ୍ଗଲ ପରି ମନେହୁଏ—ଜନମାନବର ସ୍ୱର ଶବ୍ଦ ନାହିଁ । ତଥାପି ପ୍ରକାଶ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା । ବାରମ୍ବାର ତାର ମନେହେଉଥାଏ, ଯେ କୌଣସି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହତ୍ୟାକାରୀ ସହିତ ତା'ର ସାକ୍ଷାତ ଯେପରି ଘଟିବ···

କିଛିଦୂର ଆସିବାପରେ ଖଣ୍ଡିଏ ପରିଷ୍କାର ସ୍ଥଳ ସେ ଦେଖି ପାରିଲା । ଅଦୂରରେ ଏ କଣ ଦେଖାଯାଉଛି ? ଧୀରେ, ସତର୍କଭାବେ ଆଗେଇ ଆସି ଦେଖିଲା କାନ୍‌ଭସ୍‌ର ଯୋତା ଯୋଡ଼ାକ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଅବହେଳିତ ଭାବେ ପଡ଼ନ୍ତି, ଗୋଟିଏ ଟିଫିନ୍‌କେରିଅର୍ ଓ ଗୋଟିଏ ସୁଟ୍‌କେସ୍ ପଡ଼ିଛି ଯୋତା ଦୁଇଟିର ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ । ପ୍ରକାଶର ମନ ଭିତରେ ପ୍ରବଳ ସ୍ପନ୍ଦନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ତାହାହେଲେ କେହି ମନୁଷ୍ୟ ଏଠାରେ ଅଛି । ଚାରିଆଡ଼େ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇ ଆଣିଲା ସେ । ଏହି ବସ୍ତୁ ଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକ୍ ତାହାହେଲେ

କେଉଁ ଠାରେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରିଛି ? ତପିନ ବାବୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକରି ସେ-କ ଅଜ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାସ୍ତା ଦେଇ ଏଠାରୁ ପଳାୟନ କରିଛି ?

ଅଗକୁ ଆଗେଇବାକୁ ଲାଗିଲା ଆକାଶ ।

କିଛିଦୂର ଆସି ସେ ଥମକି ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲା । ଏଥର ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ସେ ଯେପରି ଶୁଣିପାରୁଛି ମନୁଷ୍ୟର ପଦଶବ୍ଦ ! ଅନୁମାନ ତାର ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ, ଗଛ ପଛ ଆଡ଼େଇ ଆଡ଼େଇ ଏଇତ କିଏ ଜଣେ ଆସୁଛି···

ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ—ସେ ଆସି ଠିଆହେଲା ଆକାଶର ସାମ୍ନାରେ ।

ଲୋକଟିର ଚକଚକ୍ଭାବ ଦେଖି ସନ୍ଦେହ ଜାଗରିତ ହେଲା ଆକାଶର ମନରେ । ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ପନ୍ନହୋଇଛି ପ୍ରିୟ-ଦର୍ଶନ ଗୋଟିଏ ଯୁବକ । ଜ୍ୱଳନ୍ତ ସିଗାରେଟ୍ ଟଣ୍ଡ୍ରିକ ଧରି ହଠାତ୍ ଅପରିଚିତକୁ ଦେଖି ବୋଧହୁଏ ହତମୂଢ଼ ହୋଇ ଚଢ଼ିଗଲା ସେ । ଉଦ୍ଧତଭାବେ ଯୁବକଟିର ଅଡ଼େ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ଆକାଶ । ନଦୀର୍ନଲା—ଚଟ୍ଟନ୍ନଳରେ ଯେଉଁ ଟିଫିନ୍ କେରିଅର, ସୁଟ୍‌କେସ୍ ଓ ଫ୍ୟାନ-ଭଷ୍‌ର ଯୋଗାଡୁଇଟି ଅଛି ସେଗୁଡ଼ିକ କଣ ଆପଣଙ୍କର ?—

ଯୁବକ ନର୍ଭସ୍ କଣ୍ଠରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା—ସେଭଳି ମନେହୁଏ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ଆକାଶ—ଆପଣ ଏଠାରେ କଣ କରୁଥିଲେ ?

ସେ ବିଷୟରେ ଖୋଜା ଖୋଜ କରିବାର ଆପଣଙ୍କର ହଠାତ୍ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲା କାହିଁକି ?—

ଆବଶ୍ୟକ ଅଛି ବୋଲି କହୁଛି । ଏଠାରେ ଏପରି ଗୋଟିଏ ଭୟଙ୍କର ଘଟଣା ଘଟିଛି ଯେ, ଯାହାପାଇଁ ଅପରାଧୀର ଅନୁସନ୍ଧାନ ମୋତେ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଛି···

ହତପ୍ରାଭୂତ ଯୁବକଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗୃହିଲା ତଳାଶ ଆଡ଼େ ।

ତଳାଶ ସ୍ଥିର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଗୃହିଁ କହିଲା—ସାମନାରେ ଯେଉଁ ପ୍ରକାଣ୍ଡ ତଦା-ମହଲା ଘରଟି ଦେଖୁଛନ୍ତି ସେହି ଘରର ମାଲିକ ବପିନ୍ ବାବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଧୁକର ଗୁଳିରେ ନିହତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୁଳି ଏହି ସ୍ଥାନରୁ ଯାଇ ତାଙ୍କର ଶରୀରରେ ଲାଗିଛି । ଏଥର ବୁଝିପାରିଲେନ ?

ଏ ସବୁ ଶୁଣି ଯୁବକଟି ଯେପରି ଆକାଶରୁ ପଡ଼ିଲା । ସ୍ଖଳିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ବପିନ୍ ବାବୁ ଖୁନ୍ ହୋଇଛନ୍ତି ? କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କେତେବେଳେ ଏହି ଦୁର୍ଘଟଣା ଘଟିଛି ?—

ଏହିମାତ୍ର, ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ସୁଦ୍ଧା ହୋଇନାହିଁ···

କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସ୍ତବ୍ଧ ନିଶ୍ଚଳଭାବେ ଠିଆହେଲା ଯୁବକଟି । ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା—ଘଣ୍ଟାଏ ପୂର୍ବରୁ ମୁଁ ଏଠାରେ ନଥିଲି । ସିଗାରେଟ୍ ଶେଷ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ମୁଁ ତାହା ଆଣିବାପାଇଁ ଦୋକାନକୁ ଯାଇଥିଲି ।

ଏହିଆଡ଼େ କେହି ଆସିବାର ଆପଣ ଦେଖିଛନ୍ତି କି ?

ନା, କାହାରିକୁ ମୁଁ ଦେଖିନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବପିନ ବାବୁ···

ଆପଣ କଣ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନନ୍ତି ?—

ଖୁବ୍ ଭଲଭାବେ ଚିହ୍ନେ । ଏହି ଦୁର୍ଘଟଣା କିପରିଭାବେ ଘଟିଛି କହନ୍ତୁ ତ ? ଆପଣଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କେଉଁଠି ଦେଖିଲାଭଳି ମନେ ପଡ଼ୁନାହିଁ ।

ବିକାଶ ନିଜର ପରିଚୟ ଦେଲା । ପୁଣି ଥରେ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ଯୁବକଟି । କହିଲା—ଆପଣ ଗୁଇନ୍ଦା । ଆପଣ କାହିଁକି ବିପିନ ବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଥିଲେ ?—

ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ କଣ୍ଠରେ ବିକାଶ କହିଲା—ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାଲାଗି ମୁଁ ଏଠାକୁ ଆସିନାହିଁ । ଖୁନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣ କଣ ଜାଣନ୍ତି ଶୀଘ୍ର କହନ୍ତୁ···

ମୁଁ କିଛି ଜାଣେନା···

ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯୁବକଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ବିକାଶ ପଚାରିଲା—କେତେବେଳୁ ଆପଣ ଏଠାରେ ଆସି ଅଛନ୍ତି ?

କେତେବେଳୁ ନୁହେଁ, ତିନିଦିନ ହେଲା ମୁଁ ଏଠାରେ ଆସି ଅଛି—ଅର୍ଥାତ୍ ଶୁକ୍ରବାର ରାତିରୁ । ଗ୍ରାମ ଭିତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଘରଭଡ଼ା ନେଇଛି, ସେଠାରେ ରାତିରେ ରୁହେ । ଦିନବେଳା ଏଠାରେ ଆସି ଶିକାର କରେ । ଶିକାର ମୋର ବଡ଼ ନିଶା । ଶୁଣିଛି, ଏହି ପଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ପକ୍ଷୀ ଦେଖାଯାନ୍ତି । ତେଣୁ···

ବିକାଶର ସନ୍ଦେହ କ୍ରମେ ଘନୀଭୂତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । କହିଲା—ଆପଣଙ୍କର ନାମ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଚୟ ମୋତେ ଦିଅନ୍ତୁ···

ଦ୍ୱିଧାନ୍ୱିତ କଣ୍ଠରେ ଯୁବକ କହିଲା—ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ଗୁରୁତର ଅବସ୍ଥା ଦେଖାଦେଇଛି ନିଜର ପରିଚୟ ଗୋପନ ରଖିବା ଆଦୌ ସମୀଚୀନ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ମୋର ଅନୁରୋଧ—କରବୀ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଘରକୁ ଆସିଛି ଏହା ମୁଁ ଜାଣେ । ତେଣୁ ମୋ' କଥା ତାକୁ କହିବେ ନାହିଁ···

ବିକାଶ ବିସ୍ମିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ଆପଣଙ୍କ ସହିତ କରବୀର ପରିଚୟ ମଧ୍ୟ ଅଛି ?

ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ମୁଁ ଏଠାରେ ଅଛିବୋଲି ସେ ଜାଣେନା । —ନିଜର ଉପସ୍ଥିତି କଥା ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଜଣାଇବାକୁ ଚାହେଁନା···

ଜଣାଇବାର ପ୍ରୟୋଜନ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ କିରଣ ଆଉ ଇହଜଗତରେ ନାହିଁ । ସେ ମୃତ····

ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଛି କିରଣର ! କିରଣ ମୃତ ! ନା—ନା ଯୁବକ ଯେପରି ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନାହିଁ ବିକାଶର ଉକ୍ତିକୁ ।

ବୁଝିପାରିଲା ବିକାଶ । କହିଲା—ହଁ, ସେ ମୃତ । ଦୁଇଦିନ ହେଲି ତାର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି । ସେ ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ନୁହେଁ । ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ୩ଟାବେଳେ ଅଦୃଶ୍ୟ ଆତତାୟୀ ଦ୍ୱାରା ସେ ଖୁନ୍ ହୋଇଛି···

ଚିତ୍କାର କରି କହିଲି ଯୁବକ—କିରଣ ଖୁନ୍ ହୋଇଛି !

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ନୀରବ ଥାଇ ବିକାଶ ପଚାରିଲା—ତା' ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଘନିଷ୍ଠତା ଥିଲା ନିଶ୍ଚୟ···

ସମ୍ମତି ସୂଚକ ସଙ୍କେତ ଦେଲା ଯୁବକଟି ।

ତାହାହେଲେ ଆପଣଙ୍କର ପରିଚୟ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିହାତି ପ୍ରୟୋଜନ । ତା' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣ ଯାହା ଯାହା ଜାଣନ୍ତି ପୁଲିସ ଆଗରେ ସବୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ହେବ ।

ମୋର ନାମ ସୁଶାନ୍ତ ବହିଦାର···

ସୁଶାନ୍ତ ବହିଦାର ! ଆପଣ ଜମିଦାର ପିତାମ୍ବର ବହିଦାରଙ୍କର ପୁଅ ନା ?

ଯୁବକ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ସମ୍ମତି ଜ୍ଞାପନ କଲା ।

ଅସ୍ଫୁଟ କଣ୍ଠରେ ବିକାଶ କହିଲା—ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ !

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! କାହିଁକି ?

ବିକାଶ ସେତେବେଳେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇଥାଏ । କହିଲା—ଆପଣଙ୍କର ସହିତ କରବୀର ବିବାହ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା ନା ?......

ସୁଶାନ୍ତ ଚମକି ପଡ଼ିଲା । ପଚାରିଲା—ଆପଣ ଏ ସମ୍ବାଦ କେଉଁଠୁ ପାଇଲେ ?

କରବୀ ନିଜେ ତାର ବିବାହ କଥା କହୁଥିଲା । ଆପଣଙ୍କୁ ସେ ବିବାହ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ଏହା ସେ ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲା...କହିଲା ବିକାଶ ।

ମୁଁ ଏତେ ବାରଣ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ସବୁ କଥା ପ୍ରକାଶ କଲା...

ବଡ଼ ବିଚଳିତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ଯାହା ସହିତ ବିବାହର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସ୍ଥିର ହୋଇସାରିଛି, ପ୍ରଣୟର ସମ୍ପର୍କ ଯାହା ସହିତ ଛିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ହୋଇ ସ୍ଥଗିତ ହୋଇଥିଲା, ସେହି ପ୍ରିୟଜନ ମୃତ୍ୟୁରେ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ମ୍ରିୟମାଣ ହେବା କଥା ସୁଶାନ୍ତର କଥା ଓ ଭଙ୍ଗୀରେ ସେପରି ଭାବ ଆଦୌ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା ନାହିଁ । ବିକାଶ ପୁନର୍ବାର ଯେତେବେଳେ ପଚାରିଲା—ଆପଣ ଏଠାରେ କଣ କରୁଥିଲେ ? ନାହିଁକି ଏଠାକୁ ଏକାକୀ ଆସିଥିଲେ ?...

ସୁଶାନ୍ତ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ଉତ୍ତର ନଦେଇ ନୀରବରେ ଠିଆହେଲା । ବହୁ ସମୟ ପାଏ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲା—ଏହାସବୁ ମୋର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ, ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଅକ୍ଷମ—

ଦୁର୍ବୋଧ ଆଚରଣ ଦେଖି ପ୍ରକାଶର ସନ୍ଦେହ ଆହୁରି ଘନୀଭୂତ ହେଲା । କହିଲା—ଆପଣଙ୍କର ଏହି ଗୋପନୀୟତା ଭୀଷଣ ମାରାତ୍ମକ, ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁ !

ତଥାପି ସୁଶାନ୍ତଙ୍କୁ ନୀରବ ରହିବା ଦେଖି ପ୍ରକାଶ ପୁନର୍ବାର କହିଲା—ସଦୁତ୍ତର ନପାଇଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ...

ନେଇଯିବେ ? କେଉଁଆଡ଼େ ନେଇଯିବେ ?—

ବିପିନବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ । ପୁଲିସର ଜାଣିବା ଉଚିତ, ଆପଣ ଘଟଣା ଘଟିବା ସମୟରେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ସେମାନେ ଯାହା ପଚାରିବେ ଆପଣ ସେସବୁର ଉତ୍ତର ଦେବେ । ଚାଲନ୍ତୁ···

ସୁଶାନ୍ତ ପ୍ରଥମେ ଯିବାଲାଗି ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । ଭଲଭାବେ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ—ବେଶ୍ ଚାଲନ୍ତୁ—

ଏ ଭାବରେ ପହଞ୍ଚି ପ୍ରକାଶ ସୁବ୍ରତ ପାଖରେ ସୁଶାନ୍ତର ସବୁ କଥା କହିଲା । ସବୁ ଶୁଣି ସୁବ୍ରତ ବିସ୍ମୟରେ ଅଭିଭୂତ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କମ୍ପିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ମା' ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକୁଛନ୍ତି, ଚଞ୍ଚଳ ଆସନ୍ତୁ···

ପ୍ରକାଶ ଚାପା କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ କଣ ସବୁ କଥା ଶୁଣିପାରିଛନ୍ତି ?—

ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ସମ୍ମତିସୂଚକ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲା—ହଁ, ସେ ସବୁ ଖବର ଜାଣି ପାରିଛନ୍ତି···

ପ୍ରକାଶ ସୁବ୍ରତ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲା—ତୁମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ନନ୍ଦନପୁର ଥାନାକୁ ଫୋନ କରି ପଣ୍ଡା ବାବୁଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଏଠାକୁ ଆସିବାକୁ କୁହ । ଅନାଦି, ତୁମେ ଏଠାରେ ଥାଅ—ଏହାଙ୍କର ନାମ

ହେଉଛନ୍ତି ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁ, ତୁମ କଥା ସେ କହିଲେ । ମୁଁ ଭିତରଆଡ଼ୁ ଆସୁଛି...

ଝଡ଼ପରି ଘର ଭିତରୁ ବାହାରିଗଲା ବିକାଶ ।

କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଚଣ୍ଡ ଉଦ୍‌ବେଗ ନେଇ ସେ ଆସିଥିଲା, ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କ ଆଗ୍ରେ ଶୂନ୍ୟଁ ନରଣ ହେଲା ସେ ।

ସ୍ୱାମୀର ଅସ୍ୱାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ହେତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ଶୋକାତୁର ହେବା କଥା ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ସେପରି ତ ଦେଖାଯାଉ ନାହାନ୍ତି ! ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କଠିନ ମୁଖମଣ୍ଡଳ, ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି କି ଏକ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ନେଇ ଯେପରି । କେବଳ ଆଖିପତା ଦୁଇଟି ସାମାନ୍ୟ ଫୁଲିଥାଏ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓଷ୍ଠ ଦିଓଟି ତଳେ ବନ୍ଦ ହିଂସ୍ର ରେଖା । ବିକାଶକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ସେ କହିଲେ—ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଖୁନ୍ କରାଗଲା ! ମୁଁ ଜାଣେ, ଏପରି ଗୋଟାଏ କିଛି ଦିନେ ଘଟିବ । କଲେଜ ସବୁ ଅନର୍ଥର ମୂଳ । ତା'ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା ନ ହୋଇଥିଲେ ଆଜି ସେ ଏପରି ଭାବେ ନିହତ ହୁଅନ୍ତେ ନାହିଁ । କଲେଜକୁ ସେ ସନ୍ଦେହ କରନ୍ତି ଏହା ମୁଁ ଜାଣେ । ଚିଠି ସବୁ କିଏ ଲେଖିଛି ଆପଣ ଜାଣିପାରିଛନ୍ତି କି ?

ବିସ୍ମିତ କଣ୍ଠରେ ବିକାଶ କହିଲା—ବେନାମୀ ଚିଠି କଥା ଆପଣ ତାହାହେଲେ ଜାଣନ୍ତି ?—

ଜାଣେ । ଏ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ ଲାଗି ସିଏତ' ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଆଉ ସେ କାହାନ୍ତି ? ଅସ୍ୱାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ତାଙ୍କର ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା, ଏହାକି କମ୍ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ମୋର । ସେହି କଲେଜ.... ରାକ୍ଷସୀ କଲେଜ... ମରିଛି, ଖୁବ୍ ଭଲ ହୋଇଛି । ଶୁଣନ୍ତୁ ବିକାଶ ବାବୁ ! ମୋର ଅର୍ଥର ଅଭାବ ନାହିଁ, ସ୍ୱାମୀ ମୋ' ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ରଖି ଯାଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ସବୁ ଖରଚ କରିବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଆପଣ ଖୁନୀକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରନ୍ତୁ ।

ସାବର୍ଣ୍ଣୀ ଦେବୀଙ୍କର ଏହା ଆନ୍ତରିକ କାମନା, ନା ପ୍ରକୃତରେ
ସେ ହତ୍ୟାକାରୀର ସନ୍ଧାନ ନେବାଲାଗି ବଦ୍ଧ ପରିକର ବିକାଶ ତାହା
ଠିକ୍ କରିପାରେ ନା । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ନୀରବ ଥାଇ ସାବର୍ଣ୍ଣୀ ଦେବୀଙ୍କୁ
ଣ କହିବାଲାଗି ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛି ଏବଂ ସମୟରେ ଅପର ଜଣେ
ତ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ଆଣି ବିକାଶର ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ସେଦିନ
ନ ପ୍ରଥମ ଡାକରେ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଆସିଛି ବିକାଶ ତାହା ପରୀକ୍ଷା
ରି ଜାଣିପାରିଲା । ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ତାର ନିଃଶ୍ୱାସ ଯେପରି ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ
ଆସିଲା । ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ବେନାମୀ ପତ୍ର, ପତ୍ର ଖଣ୍ଡିକ ଆସିଛି ବିକାଶ
ନାମରେ । ଲେଖାଥାଏ—କରବୀ ଯାଇଛି, ଏବଂ ଚିଠି ପାଇବା
ପୂର୍ବରୁ ବିପିନବାବୁ ମଧ୍ୟ ପରଲୋକରେ ଯାଇ ବସିଥିବେ । ଏହା
ପରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଳି···

ବିକାଶ ସ୍ତବ୍ଧ ଭାବେ କିଛି ସମୟପାଏ ଠିଆ ହୋଇ ଧୀରେ
ଧୀରେ ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ।

ନନ୍ଦନପୁର ଥାନା ଅଫିସର ପରିତୋଷମୋହନ ତଦନ୍ତ ଶେଷକରି
ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସରେ ମୃତ ଦେହ ହାସପାତାଲକୁ ପଠାଇ ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ୱାସ
ତ୍ୟାଗ କଲେ । ବିକାଶ ପଚାରିଲା—କିପରି ମନେ ହେଉଛି, ପରିତୋଷ
ବାବୁ ! ଖୁବ୍ କମପ୍ଲିକେଟେଡ୍, ନୁହେଁ ?—

ପରିତୋଷ ବାବୁଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଗଲା ।
କହିଲେ—ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ବିଶେଷ କମପ୍ଲିକେଟେଡ୍
ବୋଲି ଆଉ ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଖୁଣୀର ସନ୍ଧାନ ଆମେ ପାଇଛୁ
ବୋଲି ମନେ ହୁଏ ।

ଦେଉଛନ୍ତି ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁ, ତୁମ କଥା ସେ ଲେଖିଲେ । ମୁଁ ଭିତରଆଡ଼େ ଆସୁଛି···

ଝିଅପରି ଘର ଭିତରୁ ବାହାରିଗଲା ପ୍ରକାଶ ।

କିନ୍ତୁ ଯେଉଁ ଚଣ୍ଡ ଉଦ୍‌ବେଗ ନେଇ ସେ ଆସିଥିଲା, ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କ ଅଡ଼ୁ ଗୃହୁଁ ନିରାଶ ହେଲା ସେ ।

ସ୍ୱାମୀର ଅସ୍ୱାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ହେତୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ ଶୋକାତୁର ହେବା କଥା ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ସେପରି ତ ଦେଖାଯାଉ ନାହାନ୍ତି ! ଗମ୍ଭୀର କଠିନ ମୁଖମଣ୍ଡଳ, ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି କି ଏକ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ନେଇ ଯେପରି । କେବଳ ଆଖିପତା ଦୁଇଟି ସାମାନ୍ୟ ଫୁଲିଥାଏ । ସୂକ୍ଷ୍ମ ଓଷ୍ଠ ଦୁଇଟି ତଳେ କଠିନ ହିଂସ୍ର ରେଖା । ପ୍ରକାଶକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ସେ କହିଲେ—ତାଙ୍କୁ ମଧ ଖୁନ କରାଗଲା ! ମୁଁ ଜାଣେ, ଏପରି ଗୋଟାଏ କିଛି ଦିନେ ଘଟିବ । କରବୀ ସବୁ ଅନର୍ଥର ମୂଳ । ତା'ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖା ନ ହୋଇଥିଲେ ଆଜି ସେ ଏପରି ଭାବେ ନିହତ ହୁଅନ୍ତେ ନାହିଁ । କରବୀକୁ ସେ ସନ୍ଦେହବଶେ ଭୟ କରନ୍ତି ଏହା ମୁଁ ଜାଣେ । ଚିଠି ସବୁ କିଏ ଲେଖିଛି ଆପଣ ଜାଣିପାରିଛନ୍ତି କି ?

ବିସ୍ମିତ କଣ୍ଠରେ ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ବେନାମୀ ଚିଠି କଥା ଆପଣ ତାହାହେଲେ ଜାଣନ୍ତି ?—

ଜାଣେ । ଏ ବିଷୟରେ ତଦନ୍ତ ଲାଗି ସିଏତ' ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅଜି ଆଉ ସେ କାହାନ୍ତି ? ଅସ୍ୱାଭାବିକ ମୃତ୍ୟୁ ତାଙ୍କର ଭାଗ୍ୟରେ ଥିଲା, ଏହାକି କମ୍ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ମୋର । ସେହି କରବୀ.... ରାକ୍ଷସୀ କରବୀ·· ମରିଛି, ଖୁବ୍ ଭଲ ହୋଇଛି । ଶୁଣନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ ବାବୁ ! ମୋର ଅର୍ଥର ଅଭାବ ନାହିଁ, ସ୍ୱାମୀ ମୋ' ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ରଖି ଯାଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ସବୁ ଖରଚ କରିବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ, ଆପଣ ଖୁନୀକୁ ଖୋଜି ବାହାର କରନ୍ତୁ ।

ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କର ଏହା ଆନ୍ତରିକ କାମନା, ନା ପ୍ରକୃତରେ ସେ ହତ୍ୟାକାରୀର ସନ୍ଧାନ ଦେବାଲାଗି ବଦ୍ଧ ପରିକର ବିକାଶ ତାହା ଠିକ୍ କରିପାରେ ନା । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ନୀରବ ଥାଇ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କୁ କିଛି କହିବାଲାଗି ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛି ଏହି ସମୟରେ ଅପର ଜଣେ ଭୃତ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ଆଣି ବିକାଶର ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା । ସେହି ଦିନ ପ୍ରଥମ ଡାକରେ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଆସିଛି ବିକାଶ ତାହା ପରୀକ୍ଷା କରି ଜାଣିପାରିଲା । ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ତାର ନିଃଶ୍ୱାସ ଯେପରି ରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଆସିଲା । ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ବେନାମୀ ପତ୍ର, ପତ୍ର ଖଣ୍ଡିକ ଆସିଛି ବିକାଶ ନାମରେ । ଲେଖାଥାଏ—କରଣୀ ଯାଉଛି, ଏହି ଚିଠି ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ବିପିନବାବୁ ମଧ୍ୟ ପରଲୋକରେ ଯାଇ ବସିଥିବେ । ଏହା ପରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଳି···

ବିକାଶ ସ୍ତବ୍ଧ ଭାବେ କିଛି ସମୟ ଯାଏ ଠିଆ ହୋଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ।

ନନ୍ଦନପୁର ଥାନା ଅଫିସର ପବିତ୍ରମୋହନ ତଦନ୍ତ ଶେଷକରି ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସରେ ମୃତ ଦେହ ହାସପାତାଳକୁ ପଠାଇ ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗ କଲେ । ବିକାଶ ପଚାରିଲା—କିପରି ମନେ ହେଉଛି, ପବିତ୍ର ବାବୁ ! ଖୁବ୍ କମ୍ପ୍ଲିକେଟେଡ୍, ନୁହେଁ ?—

ପବିତ୍ର ବାବୁଙ୍କର ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଗଲା । କହିଲେ—ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ବିଶେଷ କମ୍ପ୍ଲିକେଟେଡ୍ ବୋଲି ଆଉ ମନେ ହେଉନାହିଁ । ଖୁଣୀର ସନ୍ଧାନ ଆମେ ପାଇଛୁ ବୋଲି ମନେ ହୁଏ ।

ବିକାଶ ବୁଝାଇବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କଲା । ଘଟଣାଟି ଏତେ
ସାଧାରଣ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ପରେଶବାବୁ ତାଙ୍କର ଧାରଣାରେ ଅଟଳ ।
ସୁଶାନ୍ତ କରବୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ଖୁନ୍ କରିଛନ୍ତି, ଏ ବିଷୟରେ ନିଃସନ୍ଦେହ
ହୋଇଥିଲେ ସେ । ହତ୍ୟାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ—ଈର୍ଷା । ବିପିନବାବୁ ସହିତ
କରବୀର ଅବାଧ ମିଳାମିଶା ସୁଶାନ୍ତର ଚକ୍ଷୁଶୂଳ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ।
ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଦେଇଛି । ସୁଶାନ୍ତ
ପକ୍ଷରେ କରବୀକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ବିଶେଷ କିଛି କଠିନ କାର୍ଯ୍ୟ
ନୁହେଁ । ସମସ୍ତେ ଭୋଜନାନ୍ତ ପରେ ଯେତେବେଳେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉ
ଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଉଦ୍ୟାନର ପଛପଟେ ଥିବା ଖାଲ ପାର
ହୋଇ ସେ ଝରକା ପାଖରେ ଆସି ଠିଆ ହୋଇଥିଲା । କରବୀକୁ
ଯିଏ ହତ୍ୟା କରିଥିଲା ସେ ନିଶ୍ଚୟ ତାର ଅପରିଚିତ ନୁହେଁ, ଏହା
ଅବଧାରିତ ସତ୍ୟ । ଘର ଭିତରକୁ ଆସି ଧାତୁନିର୍ମିତ ମୂର୍ତ୍ତିଟିକୁ
ନେଇ ଅତର୍କିତ ଭାବେ ସେ ତାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲା । ସୁଶାନ୍ତ
ପକ୍ଷରେ ଏହା ଖୁବ୍ ସ୍ୱାଭାବିକ, ଘର ଭିତରକୁ ଆସିବାବେଳେ
ଯଦି ସେ ଧରା ପଡ଼ିଥାନ୍ତା ତାହାହେଲେ ଲଘୁ ପରିହାସ ମାଧ୍ୟମରେ
ତାର ଉପସ୍ଥିତିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କେହି କରି ନଥାନ୍ତେ—ଭାବୀ
ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ଦେଖା କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୋଲି ସମସ୍ତେ ମନେ
କରିଥାନ୍ତେ । ସେ ଖୁନ୍ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆସିଛି ଏହା କେହି
କଳ୍ପନା କରିପାରନ୍ତେ ନାହିଁ । କରବୀକୁ ହତ୍ୟା କରିବା ପରେ
ବିପିନବାବୁଙ୍କୁ ସେ ଖୁନ୍ କରିଛି ।...

ପରେଶବାବୁ ଅକାଟ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ଦେଖାଇଲେ ।

ବିକାଶ ବେନାମୀ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ କଥା କହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପରେଶ
ବାବୁ ନିଜର ମତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲେ ନାହିଁ । ହୁଏତ ଏହା ମଧ୍ୟ
ସୁଶାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରେ ବୋଲି ସେ କହିଲେ । କୌଣସି

ାଳକ ମାନଙ୍କଠାରେ ସେ ଚିଠି ପଠାଇବା କଥା ସ୍ୱୀକାର କରିନାହାନ୍ତି । ୍ରିବୀର ଘରର ଠିକଣା ସେ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିଛନ୍ତି ବୋଲି ୍ହିଲରୁ ବିକାଶ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ସେଠାକୁ ଯିବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତାବ କଲା ।

ପରିମଳ ବାବୁ ମଧ୍ୟ ରାଜି ହୋଇ କହିଲେ—ବେଶ୍, ଆପଣ ୍ତୁଳନ୍ତୁ । ଯିବା ଆଗରୁ ଏଠାକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିବାକୁ ହେବ । ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କର ଟେବୁଲର ଡ୍ରୟାର ଓ ସିନ୍ଦୁକ ଆଦି ଆଗେ ପରୀକ୍ଷା କରିଯାଉ । ହୁଏତ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବଜୀବନର କୌଣସି ଇତିହାସ ଆମେ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବା ।

ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁଯାଇ ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କର ଶୟନ କକ୍ଷ ଓ ସିନ୍ଦୁକ ପ୍ରଭୃତି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଗଲେ କିନ୍ତୁ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ କିଛି ସେମାନେ ପାଇଲେ ନାହିଁ । ଚେକ୍ ବହି ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖାଗଲା, ଅଳ୍ପଦିନ ଆଗରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ପାଞ୍ଚ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଚେକ୍ ସେ ାଟିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ କାହା ନାମରେ କାଟିଛନ୍ତି ତାହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଏହି ଘଟଣା ଏବଂ ଆଉ ଖଣ୍ଡିଏ ଦଲିଲ୍ ବିକାଶର ବିଶେଷ ଚିନ୍ତାର କାରଣ ହୋଇଉଠିଲା । ଦଲିଲ୍ ଖଣ୍ଡିକ ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ବିବାହ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍‌ର ନକଲ । ଲାହୋରରେ ୧୯୨୧ ସାଲ୍ ଏପ୍ରିଲ୍ ତା ୪ ରିଖରେ ସୁଧାଂଶୁ ଦାସ ଓ ରେବା ଚୌଧୁରୀ ମଧ୍ୟରେ ବିବାହର ଚ୍ଛିତ୍ତି ହୋଇଥିଲା । ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍‌ରେ ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କର ନାମ କେଉଁଠାରେ ନଥିଲେ ନାହିଁ, ତଥାପି କାହିଁକି ସନ୍ଦେହରେ ଏହି ଦଲିଲ୍ ଖଣ୍ଡିକ ନିଜପାଖରେ ରଖିଥିଲେ ସେ ।

ସାବିତ୍ରୀଦେବୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ସୁଦ୍ଧା ସେ ଏହି ଦଲିଲ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ଦେଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ସୁଧାଂଶୁ ଦାସ ଓ ରେବା ଚୌଧୁରୀର ନାମ ସେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଣିନାହାନ୍ତି ବୋଲି କହିଲେ । ପରିମଳ ବାବୁ କିନ୍ତୁ ଦଲିଲ୍ ଖଣ୍ଡିକ ଉପରେ କୌଣସି

ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କଲେ ନାହିଁ । ବିକାଶର ମନେହେଲା ଏହି କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକରେ ଯେପରି ରହସ୍ୟର ସମସ୍ତ ସୂତ୍ର ଆତ୍ମଗୋପନ କରିଛି ।

କରବୀ, ଯେଉଁ ଘରେ ଥିଲା ପରେଶ ବାବୁ ସେଠାକୁ ଆଗରୁ ଜଣେ ସର୍ଜେଣ୍ଟକୁ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ବିକାଶ ସହିତ ସେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାମାତ୍ରେ ଜଣେ ଭୃତ୍ୟା ଆସି ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଦେଲା । କିନ୍ତୁ ଭୃତ୍ୟଟିକୁ ନାନାଭାବେ ପ୍ରଶ୍ନ କରି ସୁଦ୍ଧା ଆଶାନୁରୂପ ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା ନାହିଁ । କେବଳ ଏତିକି ଜଣାଗଲା, କରବୀ ଅତି ଉଗ୍ର ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା, ଦୟାମାୟା ଶୂନ୍ୟା, ଭୃତ୍ୟ ଓ ଭୃତ୍ୟାମାନଙ୍କ ସହିତ ସେ ଅତି ନିଷ୍ଠୁର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା, ବିପିନ ବାବୁ, ଶ୍ୟାମଳ ବାବୁ ଓ ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ ଜଣେ ନାତିଦୀର୍ଘ ଲୋକ ଯିବା ଆସିବା କରେ । ଲୋକଟିର ନାମ ରାଜକିଶୋର ବୋଲି ସେ ଶୁଣିଛି । ଆଉ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା —କାଲି ଏଠାରେ ଚୋରର ଉପଦ୍ରବ ଘଟିଥିଲା । ବିପିନ ବାବୁ କିମ୍ବା ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁ ଆସିଥିଲେ ବୋଲି ମନେକରି ସେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରିନାହିଁ ।

ଚୋରର ଉପଦ୍ରବ କଥାଶୁଣି ବିକାଶର ମନ କୌତୂହଳୀ ହୋଇ ଉଠିଲା । ପରେଶ ବାବୁ ଘରର ଯାବତୀୟ ପଦାର୍ଥ ପରୀକ୍ଷା କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତଥିଲେ । କୌଣସି ସୂତ୍ର ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର କରିନପାରି ଶୟନ କକ୍ଷରେ ଥିବା କାନ୍ଥ ଆଲମାରି ଖୋଲିଲେ । ବିକାଶ ଆଲମାରି ଭିତରେ ଥିବା କାଗଜପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକୁ ପରୀକ୍ଷା କରୁଛି ଏହି ସମୟରେ ଭୃତ୍ୟା କହିଲା—କାଗଜ ପତ୍ର ଭିତରେ ତାଙ୍କର

ଖଣ୍ଡିଏ ମୋଟା ପକେଟ ଖାତା ଅଛି, ସବୁଦିନେ ସେ ସେଥିରେ କଣ ଲେଖାଲେଖି କରନ୍ତି ।

ମୋଟା ପକେଟ୍ ଖାତା, ଅର୍ଥାତ୍ ଡାଏରି—ଦିନପଞ୍ଜି । ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ଭାବେ ଖୋଜିସୁଦ୍ଧା ଡାଏରି ଖଣ୍ଡିକ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ପ୍ରକାଶ ବୁଝିପାରିଲା କାଲି ରାତିରେ ଚୋର ତାହାହେଲେ କଣ ଚୋରି କରିବାକୁ ଆସିଥିଲା ? ନିଶ୍ଚୟ ଏହି ଡାଏରି ଖଣ୍ଡିକ ହାତେଇବା ପାଇଁ ଏ ଘରେ ସେ ପଦାର୍ପଣ କରିଥିଲା । ଅଳଙ୍କାର କିମ୍ବା ଅର୍ଥଲୋଭ ତାର ନଥିଲା । କେଉଁଠାରେ ସେହି ମୂଲ୍ୟବାନ ସୂତ୍ର ସ୍ୱରୂପ ଦିନପଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡିକ ?

ତପନବାବୁଙ୍କର ଧାରଣା ସୁଶାନ୍ତ କରବୀର ଡାଏରି ଖଣ୍ଡିକ ଚୋରି କରିଛି । ଡାଏରିରେ ସୁଶାନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ବୋଧହୁଏ ଏପରି କିଛି ଲେଖିଥିଲା ଯାହା ତା' ପକ୍ଷରେ ଅତି ମାରାତ୍ମକ । କୌଣସି କଥା ବାହାରେ ପ୍ରକାଶ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ସମୂଳେ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ଟାଣି ଦେଇଛି ।

ଆଉ କିଛି କହିବାର କିମ୍ବା କରିବାର ନଥିଲା । ଉଭୟେ ବାହାରିଲେ । ତପନ ବାବୁଙ୍କୁ ଥାନାରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ ପ୍ରକାଶ ପୁନର୍ବାର ବିପିନବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

ଗୃହଆଡ଼େ ଗଭୀର ଶିଥିଳତା । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମନରେ ଆତଙ୍କର ବିଭୀଷିକାମୟ ଛାୟା ଆସି ପଡ଼ିଥାଏ । ଶ୍ୟାମଳବାବୁ ଖୁବ୍ ବିଚଳିତ ଦେଖା ଯାଉଥାନ୍ତି । ବିନୋଦବାବୁ ଗମ୍ଭୀର—କୁନ୍ତଳା ଖଞ୍ଚା ବନ୍ଦୀପକ୍ଷୀସଦୃଶା— ସୁବ୍ରତ ସ୍ଥିର ଓ ସୁଶାନ୍ତ ଖୁବ୍ ଅସ୍ଥିରତା ପ୍ରକାଶ କରୁଥାଏ ।

ପ୍ରକାଶକୁ ଦେଖି ସୁବ୍ରତ ଆଗେଇ ଆସି ମୃଦୁକଣ୍ଠରେ କହିଲା —ତୁମ ଓ ମୁଁ ଛଡ଼ା ବାକି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପୁଲିସ ଏ ଘର ଛାଡ଼ି ବାହାରକୁ ବାହାରିପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ହୁକୁମ ଦେଇଛି ।

ଧୀର କଣ୍ଠରେ ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ମୁଁ ଜାଣେ ।

ସୁଶାନ୍ତ ପ୍ରକାଶ ପାଖରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲା । ସୁବ୍ରତ ପ୍ରକାଶର ଇଙ୍ଗିତରେ ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାଲିଗଲା । ସେମାନେ ଉଦ୍ୟାନର ଗୋଟିଏ ନିଭୃତ ସ୍ଥାନରେ ଆସି ଛିଡ଼ାହେଲେ । ଏଣୁ ତେଣୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ କରୁ ସୁଶାନ୍ତ କହିଲା—ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ କୌଣସି କଥା ମୁଁ ଆଉ ଗୋପନ ରଖିବି ନାହିଁ । ଆପଣ ଯାହା ଅନୁମାନ କରିଛନ୍ତି ସେ ସବୁ ଠିକ୍ । ପ୍ରକୃତରେ କରୁଣା ସହିତ ଦେଖାକରିବାଲାଗି ମୁଁ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲି । ଶୁକ୍ରବାର ରାତିରେ ମଧ୍ୟ ତା' ସହିତ ମୋର ଦେଖାହୋଇଥିଲା ?

ଏହି ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ଶୁଣିବାଲାଗି ପ୍ରକାଶ ଆଦୌ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ । ପଚାରିଲା—ଶୁକ୍ରବାର ରାତିରୁ ଆପଣ ଏଠାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ? ଠିକ୍ କେତେଟାବେଳେ କରୁଣାଦେବୀଙ୍କ ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ଦେଖାହୋଇଥିଲା ?

ରାତି ସେତେବେଳେ ଦୁଇଟା । ନା, ସେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଦ୍ରା ଆସିନଥିଲା । ନଦୀକୂଳରେ ଆସି ଠିଆ ହୋଇଥିଲି, ଏହି ସମୟରେ କରୁଣାଙ୍କୁ ଉଦ୍ୟାନରେ ବୁଲୁଥିବା ଦେଖିପାରି ନଦୀର ଏପାଖକୁ ଆସି ତା ସଙ୍ଗରେ ଦେଖାକଲି···ସୁଶାନ୍ତ କହିଲା ।

ଏତେରାତିରେ କାହିଁକି କରୁଣା ଉଦ୍ୟାନକୁ ଆସିଥିଲା କହିପାରିବେ ?—

ନା, ମୁଁ ଏକଥା ଜାଣେନା—ଆସିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ କରିନାହିଁ । କାହିଁକି ମୁଁ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲି ଜାଣନ୍ତି, ପ୍ରକାଶ ବାବୁ । ତା' ସହିତ ମୋର ବିବାହ ଏକପ୍ରକାର ସ୍ଥିର ହୋଇ ସାରିଥିଲା, ମୁଁ ତାହା ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାଲାଗି କହିବାକୁ ଆସିଥିଲି । ଏ ବିବାହ ଯେପରି ନହୁଏ ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଲାଗି ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲି·····

ସୁଶାନ୍ତର ବକ୍ତବ୍ୟଶୁଣି ପ୍ରକାଶ ଯେ କେବଳ ବିସ୍ମିତ ହେଲା ଏମିତ ନୁହେଁ, ଗଭୀର ସନ୍ଦେହର ଛାୟା ମନରେ ତାର ଘନୀଭୂତ ହୋଇ ଆସିଲା । ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସୁଶାନ୍ତ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ସେ କହିଲା— ଆପଣ ସବୁ କଥା ପରିଷ୍କାର ଭାବେ କହନ୍ତୁ, ଅର୍ଦ୍ଧେକ ସତ୍ୟ ଭୀଷଣ କ୍ଷତି କାରକ ଏହା ମନେ ରଖିବେ ।

ସୁଶାନ୍ତ କଣ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । କେତୋଟି ସ୍ତବ୍ଧ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅତିବାହିତ ହେବା ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ କହିଲା— କରବୀ ସହିତ ପରିଚୟ କପଟଭାବେ ହୋଇଛି ଓ ତାହା ସହିତ ଏତେ ଘନିଷ୍ଠ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିବାହ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କାହିଁକି ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ତାପାଖରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହେବା ଲାଗି ମନସ୍ଥ କରୁଛି ସବୁକଥା ଅକପଟରେ ଆପଣଙ୍କୁ କହିବି ପ୍ରକାଶ ବାବୁ ! ଆପଣ ମୋର କଥାଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରେ ।

ଅତୀତର ଏହା ଗୋଟିଏ ସ୍ମରଣୀୟ ଦିନ ।

ପାର୍ଦ୍ଧ କେତେଟା ବର୍ଷର ମଧୁର, ସୁଭଗ ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା......

ନନ୍ଦନପୁର ଷ୍ଟେସନଟି ଦେଖିବାକୁ ମନ୍ଦ ନୁହେଁ । ଏ ଟାଇପ୍ ଷ୍ଟେସନ । ମେଲ୍ ଏକସ୍‌ପ୍ରେସ୍ ସବୁ ଗାଡ଼ି ଏହିଠାରେ ଛିଡ଼ା ହୁଏ । ତିନୋଟି ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମ । ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଅଫିସମାନ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ପାର୍ଶ୍ୱେଲ୍ ଅଫିସ ଗୋଡ଼ାଉନ୍ ଅଫିସ୍, ଦୁଇଟି ବୁକିଂ କାଉଣ୍ଟର ଆର୍. ଏମ୍. ଏସ୍. ଓ ଜି: ଆର: ପି: ଅଫିସ ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ, ଓ୍ୱେଟିଂରୁମ୍ ଓ ଛୋଟ ଗୋଟିଏ ବୁକ୍‌ଷ୍ଟଲ୍ ମଧ୍ୟ ଥାଏ ।

ସଂଧ୍ୟା ୭ଟାରେ ମେଲ୍ ଟ୍ରେନ୍ ଏଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚେ, ସୁଶାନ୍ତ ଏହି ସମୟରେ ଷ୍ଟେସନରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଥାଏ । ଏହା ତାର ଦୈନନ୍ଦିନ ରୁଟିନ୍ ୱାର୍କ ପରି ଦିନେ ହେଲେ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଘଟିନାହିଁ । ଶୀତ, ଗ୍ରୀଷ୍ମ, ବର୍ଷା ସବୁଦିନ ତା ପକ୍ଷରେ ସମାନ । ଷ୍ଟେସନମାଷ୍ଟର ଅଭୟ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଘଣ୍ଟାଏ ଦେଢଘଣ୍ଟା କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲାପରେ ବୁକ୍ ଷ୍ଟଲ ପାଖକୁ ଆସେ । ଏଣୁ ତେଣୁ ଘଣ୍ଟାଘାଣ୍ଟି କରି ବହି କେତୋଟି ଦେଖେ, ଯଦି ମନୋମତ ହୁଏ ଖଣ୍ଡିଏ କିଣି ଘରକୁ ଫେରେ ।

ପ୍ରତିଦିନ ପାଞ୍ଚ ମାଇଲ ରାସ୍ତା ଯା ଆସ କରେ ସେ । ନନ୍ଦନ ପୁରଠାରୁ ମଧୁପୁର । ଏହିଠାରେ ତାଙ୍କର ଜମିଦାରୀର ବିରାଟ ଶାଖା ଅଫିସ । ପିତା, ପିତାମ୍ବର ବହିଦାରଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କ୍ରମେ କେତେ ଜଣ କର୍ମଚାରୀ ସହ ମଧୁପୁରକୁ ତାଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ବିଶ୍ରାମାଗାରରେ ଥାଏ ସେ ।

ବେଟେଲର୍ ସୁଶାନ୍ତର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଝଞ୍ଜାଳ ନାହିଁ । ଏକ ମାତ୍ର ହବି ଗଳ୍ପ ଉପନ୍ୟାସ ପଢିବା, ଦିନବେଳା ଜମିଦାରୀ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ କାଗଜ ପତ୍ର ନେଇ ସହକର୍ମୀମାନଙ୍କ ସହିତ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଏ— ଉପରବେଳାଠୁ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ—। ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼େ ଅସେ, ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ କିଛି ସମୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ବୁକ୍ ଷ୍ଟଲରୁ ବହିନେଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବାପରେ ବାକି ସମୟ ଗୁଡ଼ିକର ସାଥୀ ଉପନ୍ୟାସ ଓ ପତ୍ର ପତ୍ରିକା । ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲା ବେଳକୁ ଭୃତ୍ୟ ଓ ପାଚକ ଶ୍ରୀମାନ ମଧୁସୂଦନ ରନ୍ଧାବଢ଼ା ଶେଷ କରି ଦୁଆର ମୁହଁ ପାଖରେ, ମସିଣା ଖଣ୍ଡିକ ପକାଇ 'ରାମାୟଣ' ଆବୃତ୍ତି କରୁଥାଏ । ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ତରବର ହୋଇ ଉଠି ଖିଆପିଆର ଯୋଗାଡ଼ କରେ ।

ଆହାରାନ୍ତେ ଶଯ୍ୟାରେ ପଡ଼ି ଅନେକରାତି ଯାଏ ପଢାପଢି କରେ ସୁଶାନ୍ତ । ରାତି କେତେଟାହୁଏ ଯେ ଖିଆଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥାଏନା—ଏକ ସମୟରେ ବେଡ୍ ସୁଇଚ୍ ଟିପି ଘର ସ୍ୱପ୍ନାଲୋକିତ କରି ଶୋଇପଡ଼େ ।

ପ୍ରତି ଦିନର ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ସୁଶାନ୍ତର । କେବେ କେମିତି ମଧୁପୁର ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ମାଣ୍ଡାଲକୁ ଗଲେ ଟିକିଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅବଶ୍ୟ ଘଟେ ଯାହା ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ସେଦିନ ଟିକିଏ ବେଳାବେଳି ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼େ ଯାଇଥିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ମେଲଟ୍ରେନ୍ ରାଇଟ ଟାଇମର ପୂର୍ବରୁ ଆସୁଛି ବୋଲି ଷ୍ଟେସନମାଷ୍ଟର ଅଭ୍ୟର୍ଥିବାକୁ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର ବ୍ୟସ୍ତତା ଦେଖି ସୁଶାନ୍ତ ବୁକ୍ଷ୍ଟଲ ପାଖରୁ ଆସି ବହିପତ୍ର ଦେଖାଦେଖି କରୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ନାରୀ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣି ଚମକି ପଡ଼ିଲା ସେ ।

ନିକଟରେ କେହି ନାହାନ୍ତି, କେବଳ ସୁଶାନ୍ତ—ତାର ଅତି ନିକଟରେ ସେହି ତରୁଣୀଟି ।

ଏହି ମ୍ୟାଗାଜିନ୍ ଖଣ୍ଡିକର ଦାମ କେତେ ?—

ମ୍ୟାଗାଜିନର ପୃଷ୍ଠା ଖୋଲି ଦେଖି ଦେଖି ଅସାବଧାନତା ବଶତଃ (?) ତରୁଣୀଟିର ହାତ ବାଜିଲା ସୁଶାନ୍ତର ବାଁ-ହାତ କହୁଣୀରେ । 'ସରି' ବୋଲି କହି ସଙ୍କୋଚରେ ଟିକିଏ ଆଡ଼େଇ ଗଲେ ରମଣୀରତ୍ନ । ସୁଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ଟିକିଏ ଆଡ଼େଇ ହୋଇଗଲା ।

ତିରିଶ ପଇସା—ବୁକ୍ଷ୍ଟଲର ସେଲସ୍ମ୍ୟାନ କହିଲା ।

ତରୁଣୀ ମୁହଁରେ ଅପୂର୍ବ ହସ ଫୁଟାଇ କହିଲା, ଏହି ଖଣ୍ଡିକ ବୋଧହୁଏ ଅଛି ?...

ଉତ୍ତରର ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ସୁଶାନ୍ତ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲେ— ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ଏଖଣ୍ଡିକ କିଣିବାକୁ ବସିଥିଲେ ? ଇଫ୍ ୟୁ ଡୋଣ୍ଟ ମାଇଣ୍ଡ୍...

ନା-ନା ମାଇଣ୍ଡ କରିବି କଣ—ଆପଣ ନିଅନ୍ତୁ...

ସୋ ମେନି ଥାଙ୍କ୍ସ...କହି ତରୁଣୀ ଗ୍ରେଟ ଭ୍ୟାନିଟି ବ୍ୟାଗରୁ ପଇସା କାଢ଼ି ସେଲ୍ସମ୍ୟାନ୍ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ମେଲ୍ ଟ୍ରେନ୍ ଆସୁଛି ବୋଲି ସଙ୍କେତ ଘୋଷିତ ହେଲା ।

ସୁଶାନ୍ତ ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଏ ପତ୍ରିକା ଧରି ଅନ୍ୟ ମନସ୍କଭାବେ ପୃଷ୍ଠା ଓଲଟାଉ ଥାଏ । ହଠାତ୍ କାନ୍ଧ ଉପରେ ଚାପା ପଡ଼ିଲାରୁ ଚକିତରେ ପଛକୁ ଫେରିଚାହିଁଲା । ଅଭୟ ବାବୁ ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ଏହି ବହି ଖଣ୍ଡିକ ତୁମେ ବୋଧହୁଏ ନେଉଛ ସୁ... । ଫେୟୁଲ ଏ ନାଇସ୍ ମ୍ୟାଗାଜିନ୍ । ଅତି ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ ମ୍ୟାଗାଜିନ୍ଟିର ନେଟ୍ ସେଲ୍ କେତେ ଉଠିଛି ଜାଣ ? ନିଅର୍ଲି ଟେନ୍ଟୁ ଟୁ ଏଲ୍ଭ ହନ୍ଡ୍ରେଡ୍...

ସତେନା କଣ ?...କୌତୁହଳୀ ହୋଇ କହିଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ସୁଶାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ କଥା କହୁଥିବାବେଳେ ଅଭୟ ବାବୁ ଅପାଙ୍ଗରେ ବେଳେ ବେଳେ ପାଖ୍ରେ ଠିଆହୋଇଥିବା ତରୁଣୀଟି ଆଡ଼େ ଚାହୁଁଥାନ୍ତି । ମନେ ମନେ ଅସ୍ୱସ୍ତି ବୋଧକରୁଥାଏ ସୁଶାନ୍ତ ଏବଂ ତରୁଣୀଟି ଯେ ସେମାନଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତାକୁ କାନେଇଥାଏ ଏହା ମଧ୍ୟ ବୁଝିବାରେ କଷ୍ଟ ହେଲା ନାହିଁ ତାର । ସୁଶାନ୍ତ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା, ସେମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିବାବେଳେ ଯେତେଥର ସୁଶାନ୍ତ ତା'ଆଡ଼େ ଚାହିଁଛି ସେତେଥର ତରୁଣୀଟି ମୁହଁ ଗଳକୁ କରିଦେଉଛି—ଯେପରି ସେମାନଙ୍କ କଥାରେ ସେ କାନ ଦେଉନାହିଁ ଏହା ପ୍ରମାଣ କରିବାଲାଗି ବ୍ୟର୍ଥ ଛଳନା କରୁଛି ।

ଦୂରରୁ ମେଲ୍‌ଟ୍ରେନ୍‌ର ଆଲୋକ ଦେଖାଗଲା । ନିର୍ଜୀବପରି ଛିଡ଼ାହୋଇରହିଥିବା ଦୁଇକଡ଼ର ଧାରଣାରେ ସ୍ପନ୍ଦନ ଜାଗରିତ ହେଲା । ଅଭୟ ବାବୁ ଯାଉ ଯାଉ କହିଲେ—ତୁମେ ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖାନକଲେ ଚାଲିଯିବ ନାହିଁ ସୁଶାନ୍ତ । ତୁମ ସାଙ୍ଗରେ ଜରୁରି କଥାବାର୍ତ୍ତା ଅଛି···

ଅଭୟ ବାବୁ ଚାଲିଆସିଲେ । ସୁଶାନ୍ତ ଏଥର ଫେରିଚାହିଁଲା । ଦେଖିଲା ତରୁଣୀଟି ସେଠାରୁ ଚାଲି—ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ତାର ଉପସ୍ଥିତିର ଛାପ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋପ ହୋଇନାହିଁ ।

ସୌରଭ ।

ଏତେ ଲୋକ ଗହଳରେ ସୁଦ୍ଧା ସୁଶାନ୍ତର ମନେହେଲା ସେହି ସୌରଭ ମ୍ଳାନ ହେବା ଦୂରେ ଥାଉ ବରଂ ଉଗ୍ରତା ଯେପରି ବଢ଼ିଯାଇଛି ।

ଘନ ଘନ ସୌରଭ ଆସି ନିଃଶ୍ୱାସରେ ମିଶିଯାଉଛି ।

ସ୍ନିଗ୍ଧ ପ୍ରଶାନ୍ତିରେ ମନ ମହୁଆଲା କରିଦେଉଛି ଯେପରି ।

କିପରି ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ଷ୍ଟେସନମାଷ୍ଟର ଅଭୟ ବାବୁ ଆସି ପାଖରେ ଠିଆହେଲେ ।

ଆଉ ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କର, ସୁ···ଏଇଠାରେ ରହି । ପାସେଞ୍ଜରଟା ଆଜି ଖୁବ୍ ଲେଟ୍ ରନ୍ କରୁଛି । ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ କ୍ଲିଅର୍ କରି ମୁଁ ଆସୁଛି···

ତରତର ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ ଅଭୟ ବାବୁ । କଣ କହିବ କହିବ ବୋଲି କହିପାରିଲା ନାହିଁ ସୁଶାନ୍ତ । ବୁକ୍‌ଷ୍ଟଲ୍ ପାଖରୁ ଆସି ଅନ୍ୟମନସ୍କଭାବେ ବୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଯାହା ପାଇଁ ସେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ତାକୁତ କେଉଁଠି ଦେଖିପାରିଲା ନାହିଁ । କର୍ପୂର ପରି କେଉଁ ଅଡ଼େ ଉଭେଇ ଯାଇଛି ସେ ।

କେଉଁ ଆଡ଼େ ଯିବା ସମ୍ଭବ ! —

ଚକିତରେ ମନେପଡ଼ିଯାଏ ସୁଶାନ୍ତର । ବୋଧହୁଏ ପାସେଞ୍ଜର ଟ୍ରେନରେ ଅନେକଥର ସେ ଚଢ଼ିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପ୍ ପାସେଞ୍ଜର ଗାଡ଼ି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା, କୌଣସି କ୍ଲାସରେ ଚଢ଼ୁଣୀଟି ଯାଇ ବସିଛି ।

ଯାତ୍ରୀ—ଯାତ୍ରୀନିଃ ଯାତ୍ରୀ ।

ଯେଉଁ କ୍ଲାସରେ ବସିଥିବ ସେଇ କେମେରାର ଅନ୍ୟଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ସେ ପାଗଳ କରି ଦେଉନଥିବ କି ?

ମନେ ମନେ ହସିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ନିଜର ଦୁଷ୍ଟାମୀରେ ନିଜେ ଆତ୍ମସୁଖ ଅନୁଭବ କଲା ।

ଡାଉନ୍ ମେଲ୍‌ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ିବା ପରେ ପରେ ଅପ୍ ପାସେଞ୍ଜର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥ ଧରିଲା । କୋଳାହଳ ମୁଖରିତ ସ୍ଥାନଟି ହଠାତ୍ ଶୂନ୍ୟତାରେ ଭରିଗଲା । ଷ୍ଟେସନମାଷ୍ଟରଙ୍କର ଅଫିସରୁମ୍‌କୁ ଆସିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ସେ ଥିଲାପରି ମନେହେଉ ନଥାଏ । ଅଭୟ ବାବୁ ଖାତାପତ୍ର ବନ୍ଦ କରି ଚେୟାରରୁ ଉଠୁ ଉଠୁ କହିଲେ —ଜାଣ ସୁଶାନ୍ତ, କେତେ ଟଙ୍କା ନେଇ ଆମକୁ ଡ଼ିଉଟି ଦେବାକୁ ହୁଏ ? ହଜାର ହଜାର ଲୋକଙ୍କର ଧନଜୀବନ ରକ୍ଷାର ଦାୟିତ୍ୱ ଆମର, ତୁମପରି ଚେୟାରରେ ବସି ବହି ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ଦିନ ଗଡ଼ାଇବାର ଭାଗ୍ୟ ଆମର କାହିଁ ?—

ନିଃଶବ୍ଦ ହସ ହସିଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ଚାଲ ଟିକିଏ ଚା’ କିମ୍ବା କଫିର ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରି ଆସିବା···

ବିନା ପ୍ରତିବାଦରେ ଚେୟାରରୁ ଉଠି ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କଲା ସୁଶାନ୍ତ । ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟକୁ ଉଭୟେ ଆସିଲେ । ଚା’ ପାନ କରୁ କରୁ ସୁଶାନ୍ତର ଅନ୍ୟମନସ୍କତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଅଭୟ ବାବୁ । ମନେ ମନେ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୁହଁ ଖୋଲି କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଷ୍ଟେସନ ପରେ ନିଃଜଙ୍ଗଲର ଦୁହେଁ ବାହାରକୁ ଆସିଲେ । ରେଲ୍ ଧାରଣର କଡ଼େ କଡ଼େ କେତେ ଦୂର ଯାଏ ଆସିଲେ ଉଭୟେ । ଦୁହେଁ ନିସ୍ତବ୍ଧ, ଅନ୍ଧକାରରେ ସୁଶାନ୍ତ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ଅଭୟ ବାବୁ । ମନେହେଲା ଦାରୁଣ ଚିନ୍ତାରେ ସୁଶାନ୍ତର ମୁଣ୍ଡର ଶିରାଗୁଡ଼ିକ ଯେପରି ଫୁଲି ଉଠିଛି । କିନ୍ତୁ ପଚାରିବାକୁ ସାହସ ହେଲାନାହିଁ ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କର ।

ବନ୍ଧୁତା ସେମାନଙ୍କର ଅନେକ ଦିନର । ଦୁଇବର୍ଷ ପାଖାପାଖି । ସେଥିପାଇଁ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନାନାପ୍ରକାର କୌତୁକ ପ୍ରଶ୍ନର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ହୋଇଥାଏ । ଲଘୁ ପରିହାସ ପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ବାର୍ତ୍ତାରେ ଉଭୟେ ବେଳେ ବେଳେ ଅତି ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି—କେହି କାହାର ସମ୍ମାନ ରଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଜଣେ ଷ୍ଟେସନମାଷ୍ଟର, ଅନ୍ୟଜଣେ ଜମିଦାର—ନନ୍ଦନ—ପାର୍ଥକ୍ୟତା ଯଥେଷ୍ଟ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମନର ମିଳନ ସେ ପାର୍ଥକ୍ୟତାକୁ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ନାହିଁ କାହାର ହୃଦୟରେ । ଉଭୟେ ହତାହର—ଆମ୍ଭାନେଇ ପରିହାସ କରିବାରେ ଧୁରନ୍ଧର ।

ହୋମ୍—ସିଗ୍ନାଲ ପୋଷ୍ଟ ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ଉଭୟେ । ଉଭୟେ ନୀରବ । ଅଭୟ ବାବୁ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବେ ଏଣେ ତେଣେ ଚାହିଁ ଅତି ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ସୁଶାନ୍ତ···

ହୁଁ···ସେହି ସ୍ୱର ଯେପରି ଦୂରାଗତ ବୋଲି ମନେହେଲା ।

ସ୍ୱର ଯେପରି ସୁଶାନ୍ତର ନୁହେଁ । ଶରୀରୀ କ ଅଶରୀରୀ ଏ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲା ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କର । କିନ୍ତି ସମସ୍ତ ନୀରବ ଥାଇ କହିଲେ—ଚାଲ, ଫେରିବା···

ଫେରିବା ?

କେତେଦୂର ଯାଇ କଣ ହେବ ? ଇଆଡ଼କୁ ଅନ୍ଧାର ବେଶି···

ହଉ, ଚାଲ···

ଉଭୟେ ପୁଣି ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼େ ଫେରିଲେ ।

ଅଳ୍ପଦୂର ଆସିବାପରେ ଅଭୟ ବାବୁ କହିଲେ—କ'ଣ ତୁମର ଆଜି ହୋଇଛି, ସୁଶାନ୍ତ ବଡ଼ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ମନେ ହେଉଛ । ଇଜ୍ ଦେୟାର୍ ସମ୍‌ଥିଂ ରଂ ? ଆଶାକରେ ମୋ ପାଖରେ ଲୁଚାଇବା ଭଳି ତୁମର କୌଣସି କଥା ନାହିଁ ।

ନା-ନା, କିଛିତ' ହୋଇନାହିଁ··· ସହଜ ହେବାଲାଗି ବୋଧହୁଏ ଚେଷ୍ଟା କଲା ସୁଶାନ୍ତ !

ପୁଣି କିଛି-ସମୟପାଇଁ ନୀରବତା । ଉଭୟେ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଆଗେଇବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ଗୋଟାଏ କଥା ପଚାରିବି, ସୁ···ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଭଙ୍ଗ କରି କହିଲେ ଅଭୟ ବାବୁ ।

କି କଥା !···ନିରୁଦ୍‌ବେଗ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ସବୁଦିନ ଯାହା ଦେଖେ, ଆଜି କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ଟିକିଏ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର କାହିଁକି ମନେହେଉଛି କୁହତ ?—

ଅର୍ଥାତ୍ ? ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ମାନେ, ତୁମେ କଣ ମିନ୍ କରୁଛ ଶୁଣେ ?···

ଧୀର ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ ଅଭୟ ବାବୁ କହିଲେ—ଅବଶ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଯେ ବଡ଼ ଦୋଷାବହ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁମେ କରିପକାଇଛ ଏହା ମୁଁ କହୁନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏପରି କରିଥାଏ । ମାତ୍ର ଦୁଇବର୍ଷ ଭିତରେ ଦିନେ ଯାହା ବାରି ନାହିଁ, ଆଜି ହଠାତ୍·····

ହଠାତ୍ ? କଣ ସବୁ କହୁଛ ଅଭୟ···

ଉତ୍ତେଜିତ ହୁଅନା, ସୁଶାନ୍ତ ! ଅଭିଯୋଗ ମୋର ଗୁରୁତର ନୁହେଁ । ଏହା ତୁମେ ଅଭିଯୋଗ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ମନେକରିପାରିବ ନା । ଅତି ସାମାନ୍ୟ ଯାହା···

ଯଥା ?···

ମାନେ, କୌଣସି ଦିନ ତୁମକୁ ସୁଗନ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦେଖିନାହିଁ—ଆଜ ହଠାତ୍ କଣ ମନେକରି··· ।

ମୁଁ ?···ସୁଶାନ୍ତର ଭ୍ରୂ ଦୁଇଟି ବିସ୍ମୟରେ ଧନୁପରି ବଙ୍କା ହୋଇ ଆସିଲା···କଣ ତୁମେ କହୁଛ, ଅଭୟ !—ଆଜ ମୁଁ ସୁଗନ୍ଧ ବ୍ୟବହାର କରିଛି ? ଆଇ ମିନ୍, ହେଣ୍ଡ୍ ! ଅଥଚ ଯେଉଁ ବସ୍ତୁଟିକୁ ମୁଁ ଅତି ବିଳାସର ପ୍ରତୀକ ମନେକରି କୌଣସିଦିନ ସ୍ପର୍ଶ କରିନାହିଁ···

ମୁଁ ଯଦି ପ୍ରମାଣ କରାଇ ପାରେ ?···

କଣ ଯେପରି ମନେପଡ଼ି ଗଲା ସୁଶାନ୍ତର । କହିଲା—ତୁମେ ଭୁଲ୍ କହୁଛ ଅଭୟ ! ବୁକ୍‌ଷ୍ଟଲ ପାଖରେ ଯେଉଁ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲା, ସେ ଯେଉଁ ସୁଗନ୍ଧ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା ସେହି ସୌରଭ ବୋଧହୁଏ ତୁମେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛ— ।

ଦମ୍‌କାଏ ପବନ ଆସି ସେମାନଙ୍କ ମୁହଁରେ ବାଡ଼େଇ ହୋଇଗଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯଥାର୍ଥ ସୁଗନ୍ଧ ବାରି ପାରିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ନିଜର ସାର୍ଟର ହାତକୁ ଆଘ୍ରାଣ କରିବାମାତ୍ରେ ମନେ ମନେ ବିସ୍ମିତ ହେଲା ସେ ।

କିଛି ବୁଝି ପାରୁଛ, ସୁ....

ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କର କଥାରେ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ସୁଶାନ୍ତ । କିଞ୍ଚିତ ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲା ବୋଧହୁଏ । ପକେଟରୁ ରୁମାଲ ବାହାର କରି ଅକାରଣରେ ମୁହଁରେ ବୁଲାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଉଭୟେ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କର ଅଫିସ ରୁମ୍‌କୁ ଆସିଲେ ।

ଉଭୟେ ଗମ୍ଭୀର । ର୍‍ୟାକ୍‌ରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଫାଇଲ ବାହାର କରି ଅଭୟ ବାବୁ କାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ସୁଶାନ୍ତ ବୁଝି ପାରିଲା

ଅଭୟ ବାବୁ ଅକାରଣରେ ବୋଧହୁଏ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରୁଛନ୍ତି । ଚେୟାରରୁ ଉଠି ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କହିଲା—ମୁଁ ଆସୁଛି ଅଭୟ...

ଅଭୟ ବାବୁ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ ଆହୁରି ଗମ୍ଭୀର ଦେଖାଗଲା । ହିଷ୍ଟାପୁ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନକରି ଧୀରେ ଧୀରେ ଅଫିସ ରୁମ୍‌ରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ସେ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ସୁଶାନ୍ତ ।

ଆଜକୁ ଦୁଇଦିନ ହୋଇଗଲା, ତଥାପି ସେହିଦିନ ରାତିଠାରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭୟବାବୁ ତାକୁ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ କରି ନାହାନ୍ତି । ସୁଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ସେ ଧାର ଦେଇ ଯାଇନାହିଁ । ସବୁଦିନ ପରି ସେ ଆସି ଦେଖାକରେ ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ । ଉଭୟେ ବୁଁ ପାନ କରନ୍ତି ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟରେ ବସି—ବୁଲି ଆସନ୍ତି, ହୋମ୍ ସିଗନ୍ୟାଲ୍ ପୋଷ୍ଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଫେରିଆସି ଉଭୟେ ପୁଣି ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ପଡନ୍ତି ସେ ରାତିଟା ପାଇଁ ।

ବୁକଷ୍ଟଲ ପାଖରେ ଆସି ଠିଆହୁଏ ସୁଶାନ୍ତ । ଗୋଟିଏ ପରିଚିତ ସ୍ୱର ଓ ସୌରଭର ପ୍ରତ୍ୟାଶୀ ହୋଇ ସଜାଗରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ ସେ । ଅବାଧ ଦୃଷ୍ଟି ବେଳେ ବେଳେ ରାତିଆଡେ ପ୍ରସାରିତ ହୁଏ । କ୍ରମେ ନିଃସ୍ତେଜ ହୋଇ ଆସେ ଦୃଷ୍ଟି । କରୁଣ ଦେଖାଯାଏ ମୁହଁଟି ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ସୁଶାନ୍ତ ।

ଅଭୟବାବୁଙ୍କର ଭାବାନ୍ତର ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ । ଜଣ ହୋଇଛି ତାଙ୍କର ଯେ ଆଜକାଲି ସବୁବେଳେ କପରି ଗମ୍ଭୀର

ରହୁଛନ୍ତି । ପ୍ରଫେ଼ ଜମାପ୍ କେତୋଟି କଥା ବ୍ୟକ୍ତୀତ ବେଶି କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତି ନାହିଁ ସେ । ଅଥଚ ଯେଉଁ ଅଭୟବାବୁଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଆଦୌ ଫୁରସତ୍ ନଥାଏ । କଥାର ଖଇ ଫୁଟୁଥାଏ ପାଟିରେ । କଣ ଏପରି ଘଟିଛି ଏହାମଧ୍ୟ ସୁଶାନ୍ତର ପଚାରିବାକୁ ସାହସ ହୁଏ ନା ।

ମନେ ମନେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ସୁଦ୍ଧା ଆକର୍ଷଣରେ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ଆସେ ପ୍ରତ୍ୟେହ ସୁଶାନ୍ତ ଷ୍ଟେସନମାଷ୍ଟରଙ୍କର ଅଫିସ ରୁମ୍‌କୁ ।

ପରିଚିତ କଣ୍ଠସ୍ୱରକୁ ସେ ଯେପରି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି । କେତେବେଳେ ଶୁଣିବେ ସୁଶାନ୍ତ ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଛିଡାହୋଇ ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ ଅନୁମତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି—ମେ' ଆଇ କମ୍ ଇନ୍—

ଆଉ, ଉତ୍ତରଟା ଦେବାପାଇଁ ସେ ଯେପରି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି—ଇୟେସ୍—ସ୍ୟୁ, କମ୍ ଫ୍ଲିଜ୍....ଏହାପରେ ବିଦାୟ ଦେବାବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେହ ଯେପରି କହିଥାନ୍ତି କାଲି ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆସୁଥିବ ସୁ ।

ନମସ୍ତେ, ଗୁଡବାଇ....

ସୋ-ଲଙ୍ଗ···

ସୁଶାନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିର ଅନ୍ତରାଳ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକଦୃଷ୍ଟିରେ ଅପସୃୟମାନ ସୁଶାନ୍ତ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଥାନ୍ତି ଅଭୟ ବାବୁ । ମୁହଁ ଫେରାଇ ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ମନେ ମନେ ହସେ ସୁଶାନ୍ତ । କଣ ବୋଲି ମନେ କରିଛନ୍ତି ସେ ତାକୁ । ସିଏତ ପିଲା ନୁହେଁ—ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟେଟ୍‌ର ମାଲିକ୍ କହିଲେ ଚଳେ ।

ସେହି ଅଭୟବାବୁ, ପ୍ରାୟ ସମବୟସୀ ବନ୍ଧୁ କଣ ପାଇଁ ରସଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ନିର୍ଜୀବତାର ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ?—

ଅଭିନୟ ? ନା—ନା ଅଭୟବାବୁ ଅଭିନୟ କରିବାଭଳି ଲୋକ ନୁହନ୍ତି—ଗୋଟାଏ କିଛି ଘଟିଛି କିମ୍ବା ଘଟିବାକୁ ଯାଉଛି ।

କଣ ତେବେ ଘଟିବାକୁ ଯାଉଛି ? କି ପ୍ରକାର ଘଟଣା ତାହା ? ଘଟଣାଟି ସମ୍ଭବତ କେଉଁ ପରିମାଣରେ ସେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ ? ଆଉ କଣ ସେଦିନର ଘଟଣା ସହିତ ତାର କୌଣସି ଯୋଗାଯୋଗ ଅଛି ବୋଲି କି ସେ ମନେ କରନ୍ତି ?—

ସେହି ଅପୂର୍ବ ହାସ୍ୟମୟୀ ଲାସ୍ୟମୟୀ, କବିତାରୂପିଣୀ ଅପରିଚିତା ତରୁଣୀ କି ଏକମାତ୍ର ଅଭୟବାବୁଙ୍କର ଚିନ୍ତାର କାରଣ ? ଅନ୍ତତଃ ସୁଶାନ୍ତର ସାର୍ଟରୁ ସୌରଭ ଆବିଷ୍କାର ହେବାପରେ ଏହାହିଁ ଯେ ସନ୍ଦେହର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ବୋଲି ମନେ କରାଯାଇ ପାରେ ।

ହତାଶା ଅନୁଭବ କରେ ସୁଶାନ୍ତ ।

ସବୁ ପ୍ରକାର ହତାଶର କାରଣ ସେ ଯେପରି ବର୍ତ୍ତମାନ ହୋଇ ବସିଛି । ତରୁଣୀଟି ଯେଉଁ ସୁଗନ୍ଧ ବ୍ୟବହାର କରିଥିଲା ସେହି ସୌରଭ ତାର ବାରେବାରେ ଭୁଲ ହୋଇନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କ ପାଖରୁ ତାର ଜାମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଆସିଲା କିପରି ? ଯେଉଁ ସ୍ପର୍ଶ ସେ ଅନୁଭବ କରିଥିଲା, ତାହା ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ନୁହେଁ—କୌଣସି ରୋମାଞ୍ଚ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇନଥିଲା । ସ୍ପର୍ଶ, ନିର୍ଦ୍ଦେଷ ସ୍ପର୍ଶ ନୁହେଁ ତ କଣ—

କେତେଦିନ ହେଲା ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କ ପାଖରୁ ଫେରି ଆସିବା ପରେ ଏହି କଥା ତାର ଖାଲି ମନେ ପଡେ ସେକି ଆଉ ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କପରି ବନ୍ଧୁକୁ ହରାଇବାକୁ ଯାଉଛି ? ଅଭୟବାବୁ କି ତାକୁ ଭୁଲ ବୁଝୁଛନ୍ତି, ସନ୍ଦେହର ବିଷରେ ଜର୍ଜରିତ ହେଉଛନ୍ତି ସେ ?

ନା କାଲି ସେ ତାଙ୍କର ଭୁଲ ଭାଙ୍ଗିଦେବ । ଅନୁନୟ କରି କହିବ, ଅଭୟ ! ମୋତେ ତୁମେ ଭୁଲ ବୁଝନା । ଯଦି ମୋ ପ୍ରତି କିଛି ସନ୍ଦେହ ଆରୋପ କରିଥାଅ ମନରୁ ତାହା ଦୂର କରିଦିଅ । କୁକର୍ମ ସୁକର୍ମ ଯାହା କରେନା କାହିଁକି ତୁମର ଅଜାଣତରେ ମୁଁ କିଛି କରିବି ବୋଲି ମନେ କରନା ।

ଫର୍ ହେଭେନ୍ ସେକ୍, ମୁଁ କୌଣସି ଦିନ ତୁମର ମତର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯିବ ନାହିଁ । ନା, କସ୍ମିନ କାଳେ ନୁହେଁ ।

ଗୋଟାଏ, ଦୁଇଟା—ରାତି ତିନଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାବୁଥାଏ ସୁଶାନ୍ତ ।

ବୟସର ଧର୍ମ—ବୟସର ନିଜସ୍ୱ ଧର୍ମକୁ ସେ ଅସ୍ୱୀକାର କରୁନାହିଁ । ତା' ବୋଲି କାହାର ମନରେ ଅବିଶ୍ୱାସ ଆଣିବା ଭଳିତ ଏପରି କିଛି ଗର୍ହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସେ କରିନାହିଁ । ତେବେ କଣ ପାଇଁ ନିଜକୁ ନିଜେ ସେ ଅପରାଧୀ ବୋଲି ମନେକରୁଛି । ସେହି ସ୍ପର୍ଶ ଟିକକ ପାଇଁ କି ? ନା ଆକସ୍ମିକ ଭାବେ ତାର ଜାମାରୁ ସୌରଭ ଆବିଷ୍କାର ହେବା ଫଳରେ ?

ନିଦ ଆସେନା । ମୁଣ୍ଡଟା ଗରମ ହୋଇ ଦୁଇ ପାଖର ରଗ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଦପ୍ ଦପ୍ କରି ଉଠେ । ବିଛଣାରୁ ଉଠି ବାଥ୍‌ରୁମ୍‌ରେ ମୁଣ୍ଡରେ ପାଣି ଢାଳି ପୁଣି ଶଯ୍ୟା ପାଖକୁ ଫେରିଆସେ ସେ । ସ୍ଥିର କରେ ଆଜ ସେ କିଛି ଭାବିବ ନାହିଁ । କାଲି ସେ ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କ ପାଖରୁ ତାଙ୍କର ନୀରବତାର କାରଣ ଆଦାୟ କରିନେବ । ସ୍ନେହ ଦେଇ, ପ୍ରୀତି ଦେଇ ବନ୍ଧୁତ୍ୱର ଦାବୀରେ ତାଙ୍କର ମନର ଆବିଳତା ସେ ଦୂର କରିଦେବ ।

ଆଜ ରାତିଟା ସେ ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ ଚାହେଁ । ବିଶ୍ରାମ ତାର ନିହାତି ଦରକାର ।

କିନ୍ତୁ ସେ କିଛି କି କରି ପାରିଲା ?

ପରଦିନ ଯଥା ସମୟରେ ଆସିଲା ଷ୍ଟେସନକୁ । ବୁକ୍‌ଷ୍ଟଲ ଭଲ ହୋଇ ଖୋଲି ନ ଥାଏ । ବହିପତ୍ର ସଜଡ଼ା ସଜଡ଼ି କରୁଥାଏ

ସେଲ୍ସ ମ୍ୟାନଟି । ଟ୍ରେନ୍ ଆସିବାର ବୋଧହୁଏ ଡେରିଥାଏ । ସୁଶାନ୍ତ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ବାବୁଙ୍କର ଅଫିସ ରୁମ୍ ଆଡ଼କୁ ଆସୁ ଆସୁ ହଠାତ୍ ଥମକି ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲା । ସମ୍ମୁଖରେ ଭୂତ ଦେଖିଲା ପରି ଭୟରେ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ସେ । ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ବୋଧ ହୁଏ । ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ଆଗେଇ ବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ନମସ୍କାର—

ଠିକ୍ ଯେପରି ଗୁଳିକର ଆଘାତ ପାଇଲା ସୁଶାନ୍ତ । ଯେଉଁ ଆଡ଼ୁ ଶବ୍ଦ ଆସୁଥିଲା ସେ ଆଡ଼କୁ ପରିଷ୍କାରଭାବେ ଚାହିଁ ପାରିଲା ନାହିଁ ସେ । କିନ୍ତୁ ନିକଟରେ ତା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କେହି କେହି ନାହାନ୍ତି ଏହା ସେ ଭଲରୂପେ ବୁଝି ପାରିଲା । ତେବେ କି ତାକୁଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି କେହି ମଧୁ ସମ୍ଭାଷଣ କରୁଛି ? ଏଠାରେ ଏପରି କେହି ପରିଚିତ ନାରୀ ନାହିଁ ଯିଏ କି ତାକୁ ଏହି ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇବ ।

ପାଦେ କିମ୍ବା ଦୁଇପାଦ ଆଗେଇଛି କି ନାହିଁ, ମଧୁର କଣ୍ଠରୁ ପୁଣି ଧ୍ୱନିତ ହେଲା—ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି ଯେ ? କ'ଣ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ ନାହିଁ ?...

ଅଦ୍ଭୁତ ଖିଲଖିଲ ହସ ଶୁଣାଗଲା । ଶତ ଶତ ମଲ୍ଲୀଫୁଲ ଝରି ପଡ଼ିଲା ଯେପରି ବତାସର ସ୍ପର୍ଶ ପାଇ । ଶତ ଆରବ୍ୟ ରଜନୀର ମଧୁର ଅନୁଭୂତି ଯେପରି ରୋମାଞ୍ଚିତ କଲା ସର୍ବାଙ୍ଗକୁ ।

ଆଗେଇ ଆସିଲା କୋଟି ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀର ରୂପ ନେଇ, ଗୋଟିଏ ତରୁଣୀ । ହାଲୁକା ନୀଳ ରଙ୍ଗର ଡ୍ରେକନ୍ ଶାଢ଼ୀରେ ଆକାଶ କନ୍ୟାପରି ଦେଖା ଯାଉଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଚୂଡ଼ଳରେ ଗଢ଼ା ଅପରୂପ ଲାବଣ୍ୟମୟୀ ଅନୂଢ଼ା କନ୍ୟା । ଦୁଇ ପାଖର କାନରେ

ମାଳ ମୁକ୍ତାପରି ଦୁଇଟି ପଥର କର୍ଣ୍ଣ ଫୁଲରେ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥାଏ—ପଥର ଦୁଇଟିର ଦ୍ୟୁତି ଝଲସୁଥାଏ ଏତେ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଦୂର ଆଲୋକର ସ୍ପର୍ଶ ପାଇ ।

ଏଥର ଚିହ୍ନି ପାରୁଛନ୍ତି ତ ?

ସୁଶାନ୍ତର ମନେହେଲା ଏହି କଣ୍ଠସ୍ୱର ଯେପରି ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ନୁହେଁ, କେଉଁ ସ୍ୱପ୍ନପୁରୀର । ସ୍ୱପ୍ନପୁରୀର ମାୟା କନ୍ୟା । ନିହରୁ ଉଠି ଆବେଶ ଭଙ୍ଗୀରେ କାହାକୁ ଯେପରି ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଉଛି ।

ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ଭଙ୍ଗୀରେ କହିଲା ସୁଶାନ୍ତ—ଆପଣ, ମାନେ....

ପୁଣି ଥରେ ହସର ଲହରୀ ଖେଳିଗଲା । ସ୍ତରେ ସ୍ତରେ ସଜ୍ଜିତ ଲହରୀ । ଅସଂଖ୍ୟ ମାଳ ଲୋହିତ ମୁକ୍ତା ଯେପରି ଭାସିଯାଉଛି ଲହରୀରେ । ଶ୍ୱେତ ଶ୍ୱେତ ଦାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ବାହାର କରି କହିଲା ମୟୂରପୁରୀର ମାୟାବିନୀ—ଭୁଲି ନାହାନ୍ତି ତାହାହେଲେ....

କହୁ କହୁ ଆଗେଇ ଆସିଲା ମର୍ତ୍ତ୍ୟର ଉର୍ବଶୀ । ଭ୍ରୂ ଦୁଇଟି ନାଚି ଉଠିଲା ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ । କହିଲା—ସବୁଦିନେ ବୋଧହୁଏ ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼େ ଆସନ୍ତି ? ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ଆପଣ ବୋଧହୁଏ ଥାଆନ୍ତି ?

ସୁଶାନ୍ତ କଟରି ଅସ୍ୱସ୍ତି ଅନୁଭବ କଲା । ସନ୍ଦେହଗ୍ରସ୍ତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏକଡ଼-ସେକଡ଼ ଥରେ ଦୁଇଥର ଗୁହାଁଲା । କେହି ଆଉ ତାକୁ ଦେଖୁନାହାନ୍ତି ତ ? ଯଦି କେହି ଏସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥାଏ, ପ୍ରାୟ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନ, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଆଲୋକ ଯେଉଁଠାରେ ନାହିଁ ଏପରି ସ୍ଥଳରେ ଦୁହେଁ ଆସି ଛିଡ଼ା ହୋଇଛନ୍ତି—କାହାରି ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲେ ସିଏ ତ ଆଉ ସହଜ ଭାବେ ଘଟଣାଟିକୁ ନେବ ନାହିଁ, ବରଂ ତିଳକୁ ତାଳ କରି ଶେଷରେ ଗୋଟାଏ କାମୁଚକମାକାର

ପରିସ୍ଥିତି ଘଟାଇବ । ବେଶି ଭୟ ତାର ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କୁ । ଯଦି ସେ ଦେଖନ୍ତି…

ଆସନ୍ତୁ, ସେଇ ପଥରଟା ଉପରେ ବସିବା…

ଚମକି ପଡ଼ିଲା ସୁଶାନ୍ତ । କରୁଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲା ତରୁଣୀଟି ଆଡ଼େ । ଅସହାୟ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଖି ତରୁଣୀ ମନେ ମନେ ହସିଲା ବୋଧହୁଏ । ମୃଦୁ କଣ୍ଠରେ କହିଲା, କାହାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି ନା କଣ ?…

ଅପେକ୍ଷା ? ନା-ନା ସେମିତି କିଛି ନୁହେଁ, ଚାଲନ୍ତୁ….

ତରୁଣୀଟିର ପଛେ ପଛେ ଆସିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ହୋମ୍ ସିଗ୍ନ୍ୟାଲ୍ ପାଖକୁ ଆସି ଆଉ ଟିକିଏ ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଲା । ଖଣ୍ଡିଏ ବଡ଼ ପଥର ଉପରେ ବସି ପଡ଼ି କହିଲା, ବସନ୍ତୁ….

ଟିକିଏ ଇତଃସ୍ତତଃ କରି ଦୂରତ୍ୱ ବଜାୟ ରଖି ପାଖରେ ବସିଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ସ୍ଥାନଟି ଅତି ନିର୍ଜନ । ଷ୍ଟେସନର ଆଲୋକ ଏଠାରେ ନାହିଁ । ହୋମ୍ ସିଗ୍ନ୍ୟାଲର ଲାଲ୍ ବିନ୍ଦୁଟି ପ୍ରେତର ଚକ୍ଷୁପରି ଜଳୁଥାଏ । ରହସ୍ୟମୟ ପରିବେଶ ସ୍ୱପ୍ନମୟ ହୋଇଉଠିଥାଏ ।

ଆପଣ କେଉଁଠାରେ ଥାଆନ୍ତି କହିଲେ ନାହିଁତ ?…କହୁ କହୁ ଆଉ ଟିକିଏ ପାଖକୁ ଲଗିଆସିଲା ତରୁଣୀ । ସାମ୍ନାଆଡ଼ୁ ମେଞ୍ଚାଏ ଦମକାଏ ପବନ ପ୍ରଚଣ୍ଡଭାବେ ଆଘାତ କଲା ଉଭୟଙ୍କୁ । ଗୋଟାଏ ପରିଚିତ ସୌରଭ ସୁଶାନ୍ତର ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଆସି ଲଗିଲା ।

ନାଇଟି ଫପିର ଗନ୍ଧ—

ଠିକ୍ ସେଇଁ ସୁଗନ୍ଧ ସେଦିନ ସେ ପାଇଥିଲା, ଅବିକଳ ସେହି ଗନ୍ଧ ।

ମୁଁ—ମାନେ…ରହିରହି କହିଲା ସୁଶାନ୍ତ…ଏଠୁ ଚାରି-ପାଞ୍ଚ ମାଇଲ ଦୂରରେ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ସବୁଦିନେ ଆସେ ଷ୍ଟେସନକୁ—ଇନ୍ ଅଲ୍ ସିଜନସ୍…

ସବୁଦିନେ ଆସନ୍ତୁ, ସବୁ ଋତୁରେ !···ବିସ୍ମୟ ଝିଟିପଡ଼ିଲା ତରୁଣୀର କଣ୍ଠରୁ।···କାହିଁକି ଆସନ୍ତି ? କେହି ରିଲେଟିଭ୍ ବୋଧହୁଏ ଏଠି କାମ କରୁଛନ୍ତି ?—

ହଁ। ମୋର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଏଠାକାର ଷ୍ଟେସନ ମାଷ୍ଟର ! ତାଙ୍କର ପାଖକୁ ଆସେ···ସୁଶାନ୍ତ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ସହଜ ହୋଇ ଆସିଥାଏ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଆପଣମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁପ୍ରୀତି। ଖରା, ବର୍ଷା, ଶୀତ କିଛି ଆପଣମାନେ ମାନନ୍ତି ନାହିଁ !···

ନିଃଶବ୍ଦରେ ହସିଲା ସୁଶାନ୍ତ।

ତରୁଣୀ କହିଲା—ଅଭୟବାବୁ ତାହାହେଲେ ଆପଣଙ୍କର ବନ୍ଧୁ !···

ବିସ୍ମିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ସୁଶାନ୍ତ—ଆପଣ ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନନ୍ତି ?···

ନାଁ। ଶୁଣିଛି, ଏଠାକାର ଷ୍ଟେସନ ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ନାମ ଅଭୟ ବାବୁ ବୋଲି···

ଆପଣ କେଉଁଠି ଥାନ୍ତି ?....ପଚାରିଲା ସୁଶାନ୍ତ।

ମୋ କଥା ଆଉଦିନେ ଶୁଣିବେ, ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁ !—

ସୁଶାନ୍ତ ଅପରିଚିତା ତରୁଣୀ ମୁହଁରୁ ନିଜର ନାମ ଉଚ୍ଚାରିତ ହେବା ଶୁଣି ଚମକି ପଡ଼ିଲା। ସେ ଯେପରି ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁନାହିଁ ନିଜର ନାମ ଶୁଣିଛି ବୋଲି। କିଛିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ନୀରବତା ନଇଁ ଆସିଲା ଏହି ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନଟିରେ। ଦୁଇଟି ତରୁଣ ତରୁଣୀ ପରସ୍ପରକୁ ଚାହିଁଲେ ନିଃଶବ୍ଦରେ।

ପ୍ରଥମ ବିସ୍ମୟ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ସୁଶାନ୍ତ କହିଲା—ଆପଣ ମୋ ନାଁ ଜାଣିଲେ କିପରି ?—

ଏହାକି ଅସମ୍ଭବ, ସୁଶାନ୍ତବାବୁ ! ଆଜ-କାଲିକା ଦିନରେ କୌଣସି କଥା କି ଗୁପ୍ତ ଥାଏ ବୋଲି ମନେକରୁଛନ୍ତି ? ଆଉ ଆପଣ ମଧ୍ୟ ଅଖ୍ୟାତ ନୁହନ୍ତି—ବିଖ୍ୟାତ । ବିଖ୍ୟାତ ଜମିଦାର ପିତାମ୍ବର ବାବୁଙ୍କର ବିରାଟ ସମ୍ପତ୍ତିର ଏକମାତ୍ର ଅଧିକାରୀ ଆପଣ, ଏହାକି ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?

କିନ୍ତୁ···ଦ୍ୱିଧାଜଡ଼ିତ କଣ୍ଠରେ ସୁଶାନ୍ତ କହିଲା—

ପୁଣି ଟିକିଏ ହାଲୁକା ହସର ଲହରୀ ବତାସରେ ଖେଳିଗଲା । କହିଲା—ଜାଣେ, ଆପଣ ମୋର ନାଁ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ଆଚ୍ଛା କହନ୍ତୁତ, କି ନାମ ମୋର ଥାଇପାରେ ? ମାନେ, ମୋ ରୂପ ସହିତ ପିତାମାତା ନିଶ୍ଚୟ ସମତା ରଖି ଗୋଟାଏ ନାଁ ରଖିଥିବେ··· ସେମିତିକି ଆପଣଙ୍କର ଶାନ୍ତସ୍ନିଗ୍ଧ ଗୁଣ ଓ ରୂପଦେଖି ଆପଣଙ୍କର ପିତାମାତା ସୁଶାନ୍ତ ବୋଲି ରଖିଛନ୍ତି···

ନିଶ୍ଚୁପ ହୋଇ ବସିଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ସୁଶାନ୍ତର ମୌନତା ଦେଖି ପୁଣି ହସି ଉଠିଲା ତରୁଣୀ । ପୁଣି କେତେଗୁଡ଼ିଏ ମଲ୍ଲୀ କୁସୁମ ବିଛେଇ ହୋଇଗଲା ତଳେ । ହସ ବନ୍ଦ କରି ଉଠି ଠିଆହେଲା ତରୁଣୀ । କହିଲା—ବେଶ୍, ଯଦି ଠିକ୍ କରିପାରୁନାହାନ୍ତି ଭାବିବନ୍ତୁ ଦୁଇଦିନପରେ କହିବେ । ଦେଖୁଛନ୍ତି ଗାଡ଼ିର ଆଲୋକ ଦେଖାଯାଉଛି, ପାସେଞ୍ଜରଟା ବୋଧହୁଏ ଆଜି ଟିକିଏ ଟେଇଁଲ ରନ୍ କରିଛି । ମୋତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଗାଡ଼ିରେ ଭଦ୍ରେଶ୍ୱର ଷ୍ଟେସନ ଯାଏ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ତରୁଣୀ ଯିବାଲାଗି ଉଦ୍ୟତ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସୁଶାନ୍ତର ଉଠିବା ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା ନାହିଁ ।

ଆସନ୍ତୁ; ଡେରି କରିବେ ନାହିଁ । ଗାଡ଼ି ଫେଲ୍ ହେଲେ ତେଣେ ମହା ପ୍ରଳୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଯିବ···କହି ତରୁଣୀ ସୁଶାନ୍ତର ଖଣ୍ଡିଏ

ହାତ ଧରିବାକୁ ଯାଉଥିଲା, କଣ ଭାବି ଅଳସ୍ତ ହୋଇ ଗଳାରେ ଆଉ ଟିକଏ ଜୋର ଦେଇ କହିଲା—ଉଠନ୍ତୁ, ମହାଶୟ, ଉଠନ୍ତୁ···ଅବଳା ନାରୀଦେଖି ହଇରାଣ କରିବା ମତଲବରେ ଅଛନ୍ତି ନା'କଣ ?

କଥା ଶେଷରେ ଅତି ସରଳ ହସ ହସିଲା ତରୁଣୀ ।

ନିଃଶବ୍ଦରେ ତରୁଣୀକୁ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ପାସେଞ୍ଜର ଟ୍ରେନ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଆଡେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା । ଉଭୟେ ନୀରବରେ ଚାଲିଥାନ୍ତି । ଦୁଇ ନମ୍ବର ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମରେ ପାସେଞ୍ଜର ଆସି ଠିଆ ହୋଇଥାଏ; ତରୁଣୀ ଦ୍ରୁତ ହସ୍ତରେ ଗୋଟିଏ କେମେରର ଦୁଆର ଖୋଲି ଭିତରକୁ ଆସି ବାହାର ଆଡେ ମୁହଁ ଲଗାଇ କହିଲା- ଆସୁଛି, ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁ ! ଦୁଇଦିନ ପରେ ପୁଣି ଦେଖାହେବ । ଦେଖାକରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନ ଏଥର ଆଉ ବୁକ୍‌ଷ୍ଟଲ ନୁହେଁ, ହୋମ୍ ସିଗନ୍ୟାଲ୍ ପାଖରେ—ଆଜି ଯେଉଁଠି ଆମ୍ଭେମାନେ ବସିଥିଲୁ । ସମୟଟା ବି ସେଇ ଠିକ୍···

ସୁଶାନ୍ତ ସାମନା ଓ ପଛଆଡେ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇ ଆଣି କଣ କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲା, ଟ୍ରେନ୍ ଖଣ୍ଡିକ ମୃଦୁ ଦୋଳାୟମାନ ହେବା ଦେଖି ଆଉ କିଛି କହିପାରିଲା ନାହିଁ । କହିବାର ଅବସର ମଧ୍ୟ ନଥିଲା । ଗାଡ଼ିର ଗତି ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଶ୍ଵେତ ଖଣ୍ଡିଏ ରୁମାଲ ଉଡ଼ାଇ ତରୁଣୀଟି ବିଦାୟ ସମ୍ଭାଷଣ ଜଣାଇଲା ସୁଶାନ୍ତକୁ । ନିଜର ଅଜାଣତରେ ସମର୍ଥ ସୂଚକ ସଙ୍କେତ ସୁଶାନ୍ତ ଦେଇଥିଲା କି ନାହିଁ ଏହା ତାର ଭଲ ହୋଇ ମନେପଡ଼େନା । ଏକ ଧ୍ୟାନରେ ଚାଲନ୍ତା ଗାଡ଼ି ଆଡ଼େ ଚାହିଁଥାଏ ସେ ।

ଅରେ, ସୁଶାନ୍ତ !···ଏଠି ଠିଆହୋଇ ତୁମେ କଣ କରୁଛ, ସ୍ତୁ ନଛୀ ବସ୍···

ଅକସ୍ମାତ୍ ପରିଚିତ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣି ସୁଶାନ୍ତର ଗ୍ରନ୍ଥି ଭିତରେ ଥରି ଉଠିଲା । ନିଜକୁ ସମାଳି ନେଇ ଲଜ୍ଜିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା— ତୁମର ଦେଖାନପାଇ ଏମିତି ଟିକିଏ ବୁଲି ବୁଲି କରୁଥିଲି, ଅଭୟ !—

ହସର କ୍ଷୀଣ ରେଖାଟିଏ ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କର ଅଧରରେ ଦେଖାଦେଇ ତତକ୍ଷଣରେ ମିଳାଇଗଲା ।

ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କର ପଛେ ପଛେ ଅଫିସ ରୁମ୍‌କୁ ଆସିଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ଉଭୟେ ବସିବାପରେ ଅଫିସ୍ ପିଅନ୍ ଦୁଇଟି ଗ୍ଲାସରେ ଅରେଞ୍ଜ ସ୍କୁଆସ୍ ଆଣିଦେଲା । ସୁଶାନ୍ତକୁ ଇଙ୍ଗିତରେ ପିଇବାଲାଗି କହି ନିଜେ ଅନ୍ୟଗ୍ଲାସଟିକୁ ଓଷ୍ଠପ୍ରାନ୍ତରେ ସ୍ଥାପନ କଲେ ଅଭୟ ବାବୁ ! ସୁଶାନ୍ତ ବୁଝିପାରେନା ଆଜି ହଠାତ୍ ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କର ସ୍କୁଆସ୍‌ର କି ଦରକାର ପଡ଼ିଲା ? ଦୁଇବର୍ଷ ଭିତରେ କେବେ-ହେଲେ ଟି, କଫି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପାନୀୟ ସେ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦେଖିନାହିଁ ।

ନିଃଶବ୍ଦରେ ସୁଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ପାନ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କେତେଗୁଡ଼ିଏ ନୀରବ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅତିବାହିତ ହେବାପରେ ଅଭୟବାବୁ କହିଲେ—ଦେଖାହେଲା, ସୁଶାନ୍ତ··କହି ଗୋଟିଏ ଫାଇଲ ନେଇ କଣ ଖୋଜା ଖୋଜି କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତହେଲେ ଯେପରି ।

ସୁଶାନ୍ତର ଦେହରୁ ଗମ୍ ଗମ୍ ହୋଇ ଝାଳ ବୋହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତାହାହେଲେ କଣ ଅଭୟ ବାବୁ ସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ? ତରୁଣୀଟି ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ସେ ଜାଣିପାରିଛନ୍ତି ? କେଉଁବେଳେ, କେଉଁଠି କିପରି ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଛନ୍ତି, ତାହା ହେଲେ ? ସିଗ୍‌ନ୍ୟାଲ୍ ପୋଷ୍ଟ ପାଖରେ ନା, ସେ ଗାଡ଼ିରେ ଉଠିବା ବେଳେ ? ବୋଧହୁଏ ଗାଡ଼ିରେ ଉଠିବା-ବେଳେ—ଏହାହିଁ ବୋଧହୁଏ ସମ୍ଭବ ?

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ! ତାର ଏକ୍ସ ଘାର୍ଣ୍ଣ ମାରବଡା ଦେଖି ସୁଦ୍ଧା ଅଭୟ ବାବୁ ଏ'ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ନକରି ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ମୁଁ ଏକ ସପ୍ତାହ ପାଇଁ ଛୁଟିରେ ଯାଉଛି, ବିଶେଷ ପ୍ରୟୋଜନ ଯୋଗୁଁ ଘରକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ଏକ ସପ୍ତାହ କମ୍ବା ତା' ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ଆସିପାରେ । ତୁମେ ନିୟମିତ ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼େ ଆସିବ ତ ?

ଅଭୟ ବାବୁ ନଥିବେ, ଅଥଚ ତାକୁ ନିୟମିତ ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼କୁ ଆସିବାକୁ କହୁଛନ୍ତି—ଏ' ଇଙ୍ଗିତ ସେ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୁଝି ପାରିଲା । ନିୟମିତ ଆସିବା ଅର୍ଥ, ତରୁଣୀ ସହିତ ଦେଖା କରିବା । ଯଦି ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ଦେଖିଥାନ୍ତି, ତାହାହେଲେ କି କୌଣସି ପ୍ରକାର ସନ୍ଦେହ ମନରେ ପୋଷଣ କରିଛନ୍ତି ? ତାର ବ୍ୟବହାରରେ କି କୌଣସି ଇଙ୍ଗିତ ପାଇଛନ୍ତି ସେ ?—

କଣ କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲା ସୁଶାନ୍ତ, ଫାଇଲ୍ ଖଣ୍ଡିକ ବନ୍ଦ କରି ଚେୟାରରୁ ଉଠିଯିବା ଭଳି ଉଦ୍ୟତ ହୋଇ ଅଭୟ ବାବୁ କହିଲେ—ତୁମେ ଘରକୁ ଯାଅ, ସୁ···ଗତ ଅନେକ ହେଲାଣି— ଅନେକ ଗୁଡ଼ାଏ ବାଟ ତୁମକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପଡ଼େ, ଆଉ ଦୁଇଘଣ୍ଟା ପରେ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ଆସିବ— ଏଇଥିରେ ମୁଁ ଯାଉଛି···ଉଇସ୍ ଇଉ ଗୁଡ୍ ଲକ୍....

ସୁଶାନ୍ତକୁ ଆଉ କିଛି କହିବାର ଅବସର ନଦେଇ ଅଭୟ ବାବୁ ନିଜର କ୍ୱାଟର ଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲେ । ସ୍ତବ୍ଧ ବିସ୍ମୟରେ କେତୋଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଅଭୟ ବାବୁଙ୍କର ଗମନ ପଥକୁ ଚାହିଁ ସୁଶାନ୍ତ ଫେରିଆସିଲା ଯେଉଁଠାରେ ରଖିଥିଲା ନିଜର ବାହନ ସ୍କୁଟରଟିକୁ ।

ନାନା ପ୍ରକାର ଚିନ୍ତା ଭାବନା ଭିତରେ ରାତିଟା କଟିଗଲା ସୁଶାନ୍ତର । ପରଦିନଟା ମଧ୍ୟ ଅଶାନ୍ତ ଅଶାନ୍ତ ଭିତରେ ଅତିବାହିତ

ହେଲା । ସନ୍ଧ୍ୟାପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିଦିନର ଅଭ୍ୟାସାନୁଯାୟୀ ସ୍କୁଟରରେ ଷ୍ଟେସନରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । କାଲି ଅଭୟ ବାବୁ କାହିଁକି ଛୁଟିରେ ଯାଇଛନ୍ତି ସେ କଥା ପରିଷ୍କାରଭାବେ ସେ କହିନାହାନ୍ତି, ତେଣୁ କାରଣଟି ଜାଣିବାପାଇଁ ସେ ସହକାରୀ ଷ୍ଟେସନ୍-ମାଷ୍ଟର ନବୀନ ବାବୁଙ୍କ ସନ୍ମୁଖ ଆସି ଦେଖାକଲା ।

ସୁଶାନ୍ତକୁ ଦେଖି ନବୀନ ବାବୁ କହିଲେ—ଆପଣଙ୍କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି, ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁ ! ଅଭୟ ବାବୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି, ନିଅନ୍ତୁ !…

ନବୀନ ବାବୁଙ୍କ ହାତରୁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ନେଇ ସୁଶାନ୍ତ ମନେ ମନେ ପଢ଼ିଲା ।

ସୁ…

ତୁମେ ଦୁଃଖ ପାଇବ ବୋଲି ମିଥ୍ୟାର ଆଶ୍ରୟ ମୋତେ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ଛୁଟିରେ ଯାଉନାହିଁ ଏଠୁ ବଦଳି ହୋଇ ଚାନ୍ଦବାଲି ଷ୍ଟେସନକୁ ଯାଉଛି । ତୁମେ କିନ୍ତୁ ଷ୍ଟେସନ ଆସିବା ବନ୍ଦ କରିବ ନାହିଁ, ଅନ୍ତତଃ ଯେତେଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମର ମନସ୍ୱୀ ଗୃହଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋଇ ନ ଯାଇଛି । ଏଇଠି ତୁମର ମିଳନ କେନ୍ଦ୍ର, ତୁମମାନଙ୍କର ପରିଣୟ ସ୍ୱୀକୃତ ନହେବାଯାଏ ଏଠାକୁ ସେ ଆସିବ—ଅତଏବ ତୁମକୁ ମଧ୍ୟ ଆସିବାକୁ ହେବ ।

ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇବା ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଲି, ଶୁଭେଚ୍ଛା ନେବ…ଇତି, ଅଭୟ ।…

ଚିଠିଖଣ୍ଡିକ ପକେଟରେ ରଖି ନିଃଶବ୍ଦରେ ଅପେକ୍ଷାମାନ ସ୍କୁଟରରେ ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଇ ଷ୍ଟେସନରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ନବୀନ ବାବୁ ଅପସୃୟମାନ ଆରୋହୀ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଚଷମାର କାଚ ପୋଛୁ ପୋଛୁ ଅସ୍ଫୁଟ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ—ପୁଅର୍ ଫେଲୋ…

ରାତିଟା ଅଶାନ୍ତ ଓ ଉଦ୍‌ବେଗରେ କଟିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସକାଳେ ମନଟା ଟିକଏ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଥିଲାପରି ମନେହେଲା । ଆଜ ମଧୁ ମକ୍ଷିକା ସହିତ ଦେଖାହେବା କଥା—ଅପରିଚିତର ବନ୍ଧ ସେମାନେ ଅତିକ୍ରମ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ଆଖି ଆଗରେ ଦେଖାଯାଏ ଗ୍ରୁକ୍‌ଷ୍ଟଲ୍‌ ସିଗନ୍ୟାଲ ପୋଷ୍ଟ ଓ ପାସେଞ୍ଜର ଟ୍ରେନ୍‌ଟା ।

ସନ୍ଧ୍ୟାର ବହୁପୂର୍ବରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ନବୀନ ବାବୁ ତାକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ଏଇ ଯେ ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁ ! ଷ୍ଟେସନ ମାଷ୍ଟରଙ୍କର କେୟାର-ଅଫ୍‌ରେ ଆପଣଙ୍କ ନାମରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ଆସିଛି । ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ମୋର ଡ୍ରୟାରରେ ଅଛି ଆପଣ ନେଇ ପଢ଼ନ୍ତୁ । ଗୁଡ୍‌ସ୍‌ଟାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ମେଲ୍‌ ପାଇଁ ଲାଇନ୍‌ କ୍ଲିଅର୍‌ କରି ମୁଁ ଆସୁଛି ।

ନବୀନବାବୁ ଚାଲିଯିବା ପରେ ସୁଶାନ୍ତ ତାଙ୍କ ଅଫିସ ରୁମକୁ ଆସି ଡ୍ରୟାରରୁ ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ବାହାରକଲା । ଉପରର ହସ୍ତାକ୍ଷର ଦେଖି ଚିହ୍ନିପାରିଲା ନାହିଁ । ତରତର ହୋଇ ଖୋଲିବା ମାତ୍ରେ ଲଫାପା ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ଖଣ୍ଡିଏ ଚ୍ଛୋଟ କାଗଜ ।

ସୁଶାନ୍ତ ପଢ଼ିଲା—

ପ୍ରିୟବରେଷୁ—

ଆଜ ତୁମ ସହିତ ଦେଖା ନ କରି ପାରିଥିବାରୁ ମୁଁ ଅତି ଦୁଃଖିତ । ତୁମ ପାଖରୁ ସେଦିନ ଆସି ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ଯେ, ଆଜ କାହିଁକି, ଆଉ ଦୁଇଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋର ନିଃଶ୍ୱାସ ମାରିବାର ବେଳନାହିଁ । ତେଣୁ ତୁମକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ଆସନ୍ତା ବୁଧବାର ଦିନ 'ଭାରତୀ ଥିଏଟର'କୁ ତୁମେ ଆସିବ । ସେ ଦିନ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ନାଟକ ଆରମ୍ଭ ହେଉଛି । ନାଟକ ମୁଁ ଖୁବ୍‌

ନଲପାଏ—ତେଣୁ ଦେଖିବାକୁ ଯିବ । ତୁମକୁ ଯେପରି ଅନ୍ତଃନୋଟ୍‌ସ୍‌ମର ପ୍ରଥମ ଧାଡ଼ିରେ ଦେଖିପାରେ ।

ଇତି—କରବୀ···

ସହକାରୀ ଷ୍ଟେସନ ମାଷ୍ଟରଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଫେରି ଆସିଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ବୁଧବାର । ଫାର୍ଷ୍ଟ ନାଇଟ୍ ଦିନ ।

ବୋଧହୁଏ ତରୁଣୀଟି ସହିତ ସେ ଦିନ ସେ ନିରୋଳାସ୍ଥାନକୁ ଆସି ନଥିଲେ ଖୁବ୍ ଭଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । କି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଗୋଟାଏ ମାୟାରେ ସେ ଯେପରି ନିକଟକୁ ଟାଣିବାକୁ ଲାଗିଛି ତାକୁ । ସେହି ରୂପ ସେହି କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣିବା ଲାଗି ସବୁବେଳେ ଅପେକ୍ଷାରତ ରହିଛି ସେ । କାହିଁକି ? ତା'ର କି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି ? ବୟସର ଧର୍ମ ?—

ଆଉ ଠିକ୍ ଏତିକବେଳେ ଅଭୟ ତାକୁ ମଧ ଆକାର ଇଙ୍ଗିତରେ ତାକୁ ସବୁକଥା ବୁଝାଇ ଗୁଲିଗଲେ । 'ଦେଖା ହେଲା'?·· ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ସହିତ ଶତ ଶତ ପ୍ରଶ୍ନ ଯେ ସଡ଼ିତ ।

ତାହାହେଲେ ତରୁଣୀଟିର ନାମ କରବୀ ।

କରବୀ—କରବୀ··ଦୁଇ ଗୁରଥର କାଗଜ ଉପରେ ନାଁ—ଟିକୁ ଲେଖିଲା ସୁଶାନ୍ତ । କରବୀ—ରକ୍ତ କରବୀ··

ଶ୍ରେଷ୍ଠାଂଶରେ କରବୀ··

ଚମକି ପଡ଼ିଲା ସୁଶାନ୍ତ । କରବୀ ତାହାହେଲେ ଆଜିର ଏହି ନାଟକର ନାୟିକା । ସ୍ଲାଇଡ୍‌ରେ ନାଁ—ଟିକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ସୁଶାନ୍ତ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ।

କରବୀ ତାହାହେଲେ ତାକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବସିଛି । ସେଇଥି ପାଇଁକି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କରି କରି ଦେଖା ତାର ପାଇ ନାହିଁ ।

ଅଭିନୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ।

ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୃଶ୍ୟରେ ଦେଖାଗଲା କରବୀକୁ । ସମ୍ମୁଖରେ ବସିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସୁଶାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ପାଇଁ ହେଲେ ତା ଉପରେ କରବୀର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିନାହିଁ । ନିଜର ଅଭିନୟ ଦେଖାଇ କୃତିତ୍ୱ ଦେଖାଇବାଲାଗି ସେ ଯେପରି ବ୍ୟଗ୍ର ! ଅନ୍ତତଃ ଚିଠିରେ ଆମନ୍ତ୍ରଣ ଜଣାଇଛି ଯେତେବେଳେ ଥରେ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇବାର ଉଚିତ ।

ଶେଷ ଦୃଶ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି, ଗୋଟିଏ ଷ୍ଟେଜପିଲା ଖଣ୍ଡିଏ ଚିଠି ଆଣି ସୁଶାନ୍ତକୁ ଦେଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚାଲିଗଲା । ସୁଶାନ୍ତ ଚିଠି ଖୋଲି ସ୍ୱଳ୍ପାଲୋକରେ ପଢ଼ିଲା—ଥିଏଟର ପରେ ଗ୍ରୀନ୍‌ରୁମ୍ ପାଖରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବ—କବୀ· · ·

କରବୀରୁ କବୀ—ମନେ ମନେ ହସିଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ନାଟକ ଶେଷ ହେବା ପରେ ଗ୍ରୀନ୍ ରୁମ ପାଖରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ ସୁଶାନ୍ତ । ଦର୍ଶକମାନେ ସମସ୍ତେ ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି । କେବଳ ଦଳର ଲୋକମାନଙ୍କର କୋଳାହଳ ଯାହା ଶୁଣା ଯାଉଥାଏ । ଖଣ୍ଡିଏ କାର୍ ଭିତରୁ ଆସି ବୁକିଂ ଅଫିସ୍ ସାମନାରେ ଠିଆହେଲା । ଜଣେ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ କରବୀ ଆସି ଠିଆହେଲା କାର୍ ପାଖରେ । ଏଣେ ତେଣେ ଆଖି ବୁଲାଇ ଆଣି ସେହି ଭଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିଟି କରବୀ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲେ—ତୁମେ ଯେ କହୁଥିଲ ତୁମର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ତୁମର ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ? କାହିଁ କେଉଁଠି ଗଲେ ?—

ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ବସି ଅଦ୍ୟ ଗାଡ଼ିର ଦ୍ୱାର ଖୋଲି ସୁଶାନ୍ତଙ୍କୁ ଭିତରକୁ ଆସିବା ଲାଗି ମାଡ଼ାଇ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା ଜଣାଇଲି କରବୀ । ଦ୍ୱିଧା ଜଡ଼ିତ ପଦରେ ଭିତରେ ଆସି ବସିଲା ସୁଶାନ୍ତ । ଭଦ୍ର ଲୋକଟି ସୁଶାନ୍ତକୁ ଭଲଭାବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ । ବଡ଼ ଅସ୍ୱସ୍ତି ବୋଧ କରୁଥାଏ ସୁଶାନ୍ତ । ତା'ପରେ କରବୀ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଭଦ୍ର ଲୋକଟି କହିଲେ—ଡ୍ରାଇଭର ବର୍ତ୍ତମାନ ଗାଡ଼ି ନେଇ ଫେରିବ ତ ?...

ହଁ, ଘରେ ପହଞ୍ଚି ତାକୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ପଠାଇ ଦେବି...କହିଲା କରବୀ ।

ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍ ଭିତରେ ସେମାନେ କରବୀର ଘରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଡ୍ରାଇଭର ସେମାନଙ୍କୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଇ ଫେରିଗଲା । ସୁଶାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା କରବୀର ଘରଟି ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ଓ ସୁରୁଚି-ରୂପେ ସଜ୍ଜିତ । ସୁରୁଚିର ପରିଚୟ ପାଇ ଅତି ମୁଗ୍ଧ ହେଲା ସେ ।

ଆପଣ ବସନ୍ତୁ—ଲୁଗାଟା ବଦଳାଇ ମୁଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆସୁଛି ।...

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଫେରିଲା କରବୀ । ସୁଶାନ୍ତ ଘରଟିକୁ ଭଲଭାବେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରୁଥାଏ । କଣ ଏତେ ଦେଖୁଛନ୍ତି ।....

ନା, ମାନେ...ଆପଣଙ୍କର ଘରଟିତ ବେଶ୍ ଚମତ୍କାର... ସୁଶାନ୍ତ କହିଲା ।

ହସି ହସି କରବୀ କହିଲା—ଘର ନୁହେଁ, ପ୍ୟାଲେସ୍ ବୋଲି କହନ୍ତୁ—ବକିଂହାମ୍ ପ୍ୟାଲେସ୍...ଉଭୟେ ହସିଲେ ।

ଆଚ୍ଛା କହନ୍ତୁତ, କରବୀ ଦେବୀ....

ବେଶ୍ ତ,...ଦେଟସ୍ ଲାଇକ୍ ଏ ଗୁଡ଼ ବୟ....ମୋ'ର ନାଁ—ଟା ତାହାହେଲେ ମନେ ଅଛି ?...କରବୀର ଦାନ୍ତ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଦ୍ୟୁତାଲୋକ ବାଜି ମୁକ୍ତା ପରି ଝକ୍ ଝକ୍ ଦେଖାଗଲା ।...ବେଶ୍ କଣ ପଚାରୁ ଥିଲେ ଏଥର କହନ୍ତୁ ତ ?...

ମାନେ···କଥା ହେଉଛି—

ବାଧାଦେଇ କହିଲି କରବୀ—ଓସ୍ବେଟ୍ ଏ ବିଟ୍···ଆଗେ ଗର୍ବ ଭୋଜନର ଯୋଗାଡ଼ କରେ ତା' ପରେ ଆପଣଙ୍କ କଥା ଶୁଣିବି । ଭୋକରେ ପଞ୍ଚାତ୍ମା ଉହଳ ବିକଳ ହେଉଛି ଏବଂ ଆପଣ ମଧ୍ୟ ମୋ ପାଇଁ କଷ୍ଟ ପାଉଛନ୍ତି ।···

ନା—ନା, ଭୋକ ମୁଁ ସହ୍ୟ କରିପାରେ, ଆପଣ ମୋ ପାଇଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ ।···

ଆପଣ ଅତିଥି, ସୁତରାଂ—

ଭିତର ଘରଆଡ଼େ ଚାଲିଆସି ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚମିନଟ ପରେ ଫେରି କହିଲ—ଆସନ୍ତୁ—ଖାନା ପ୍ରସ୍ତୁତ—ବୟ୍ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛି—

ଉଭୟେ ପାଖ ଘରକୁ ଆସି ଭୋଜନ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିଲେ । ପ୍ରଚୁର ଖାଦ୍ୟ ଦେଖି ସୁଶାନ୍ତ କହିଲି—ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ବୁଝିପାରିଥିଲେ ଯେ ମୁଁ ଆସିବି । ସେଥିପାଇଁ ଭୂରି ଭୋଜନର ଆୟୋଜନ କରିଛନ୍ତି ?

ହସି ହସି କହିଲି କରବୀ—ଭୂରି ନୁହେଁ କମ୍ବା ହରିନୁହେଁ ଯତ୍ ସାମାନ୍ୟ—

ସାମାନ୍ୟ ! କଣ କହୁଛନ୍ତି ଆପଣ ? ଏପରି ଭୋଜନ ଯଦି ମିଳେ ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ୧୦ ମାଇଲ ବାଟ ଆସିବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।....

ଆସିବେ, ଏକା ଏକା ବସି ଖାଇବା ଅପେକ୍ଷା ଗଳ୍ପ କରୁ କରୁ ଖାଇବା ବେଶି ଆରାମ ଦାୟକ ନୁହେଁକି ?

ଉଭୟେ ଖାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଖାଉ ଖାଉ କରବୀ ପଚାରିଲା ଆପଣ ସେତେବେଳେ କଣ କହିବେ କହିବେ ହେଉଥିଲେ ନା ?

ମୁଁ—କହୁଥିଲି ଯେ, ଚିଠିରେ 'ତୁମେ', ସମ୍ବୋଧନ କରି ସାକ୍ଷାତରେ 'ଆପଣ' ସମ୍ବୋଧନ କରିବା ଅର୍ଥ ମୁଁ ବୁଝିପାରେନା ।··

ଭାରି ବୋକା ତୁମେ—ଖିଲ ଖିଲ ଶବ୍ଦରେ ହସିଲା କରବୀ ।

ସୁଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ହସି ହସି କହିଲା—ଏଥର ହୋଇଛି । ତୁମେ ଯେତେବେଳେ ସଜାଡ଼ି ଦେଲଣି, ମୋତେ ଆଉ 'ବୋକା' ବୋଲି କହିବା କାହାରି କି ସାଧ୍ୟ ଅଛି ।··

ଖିଆପିଆ ଶେଷ ହୋଇଥିଲା । କରବୀର ଇଙ୍ଗିତରେ ତାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଗୋଟିଏ ସୁସଜ୍ଜିତ କକ୍ଷରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ସୁଶାନ୍ତ । କରବୀ ଘର ଭିତରକୁ ଆସି ସୁଶାନ୍ତ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲା—ଅନେକ ରାତି ହେଲା, ମୁଁ ଏଥର ଶୋଇବାଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରିବ ସୁଶାନ୍ତ—ତୁମେ ଏଇ ବିଛଣାରେ ଶୁଅ—ଆଜି ବଡ଼ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛ ।

ତାହାହେଲେ ମୁଁ କି ଆଜି ନନ୍ଦନପୁର ଫେରିବି ନାହିଁ ? ସକାଳେ ଅନେକ କାମ···ଅସହାୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ କରବୀ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା ସୁଶାନ୍ତ ।

ଏତେ ରାତିରେ ଏକାକୀ ତୁମକୁ କି ଛାଡ଼ିପାରେ, ସୁଶାନ୍ତ ! ତା'ଛଡ଼ା ଟେକ୍ସୀ ଖଣ୍ଡିଏ ହେଲେ ତୁମେ ପାଇବ ନାହିଁ । କାଲି ସକାଳୁ ସକାଳୁ ବରଂ ଚାଲିଯିବ । ନୂଆ ଅପରିଚିତ ସ୍ଥାନରେ ତୁମର ନିଦ୍ରାର ବ୍ୟାଘାତ ଘଟିପାରେ ଏହା ମୁଁ ବୁଝିପାରୁଛି । ଅନ୍ତତଃ ମୋ ପାଇଁ ଆଜି ରାତିଟା ଟିକିଏ କଷ୍ଟସହ୍ୟ କର । ଏଇପାଖ ଘରେ ମୁଁ ଶୋଇଛି, ନିଦ ମୋର ବେଳାବେଳ ଭାଙ୍ଗେ—ଠିକ୍ ସମୟରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ଉଠାଇ ଦେବି···କହି କରବୀ ଘରର ଆଲୋକ ଲିଭାଇ ଦେଇ ବେଡ୍ ସୁଇଚ ଟିପି ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲା । ସ୍ୱପ୍ନପୁରପରି ମନେହେଲା ସୁଶାନ୍ତର । ଦୁଆରଟିକୁ ଆଉଜାଇ ଆଣି ଶଯ୍ୟାରେ ଆସି ଶୋଇଲା ସେ ।

ଆରଘରର ଦୁଆର ବନ୍ଦ ହେବା ଶୁଣାଗଲା ।

ଆକାଶ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ସୁଶାନ୍ତ କହିଲା—ତା'ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଆମର ଘନିଷ୍ଠତା ଗାଢ଼ତର ହେଲା। ଘନ ଘନ ଯାତାୟାତ ବଢ଼ିଲା। କରବୀ ମୋ' ଆଖିରେ ମୋହାଞ୍ଜନ ଲେପନ କରିଛି ଯେପରି କ୍ଷଣକର ଅଦର୍ଶନରେ ମୁଁ ହତାଶ ହୋଇଉଠେ—କରବୀ ବୁକୁରେ ଚାପି ଧରିବାଲାଗି ମନ ଛଟପଟ କରେ। ବଡ଼ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ତାକୁ ଡାକୁଥିଲି କରବୀ। ତାର ଓଠ ଦୁଇଟିରେ ଗୋଲାପି ଆଭା ଦେ କହୁଥିଲି, ତୁମେ ତ ଖାଲି କରବୀ ନୁହଁ। ରକ୍ତ କରବୀ।

ଟିକିଏ ରହି ସୁଶାନ୍ତ ପୁଣି କହିଲା—ଶେଷରେ ଦିନେ ମୁଁ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉତ୍ଥାପନ କଲାରୁ ସେ ନତମୁଖୀ ହୋଇ କହିଲା—ତାହାହେଲେ ମୁଁ ନିଜକୁ ଭାଗ୍ୟବତୀ ବୋଲି ମନେ କରିବି ସୁଶାନ୍ତ। ଅଭିନେତ୍ରୀ ଜୀବନ ଆଉ ଭଲ ଲାଗେନା—ମୁଁ ଚାହେଁ ବନ୍ଧନ··· ସବୁ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହେବା ପରେ ହଠାତ୍ ବଜ୍ର ଆସି ମୁଣ୍ଡରେ ପଡ଼ିଲା। ବାପା ମା'ଙ୍କର ସହାନୁଭୂତି ନ ପାଇ ଶାସନର କଠୋରତାରେ ମୋର ସୁଖ ଶାନ୍ତିର ଖେଳ ହରାଇ ବସିଲି। ଶୁକ୍ର ବାରଦିନ ତାକୁ ଘରେ ନ ପାଇ ମୁଁ ଜାଣି ପାରିଥିଲି ସେ ଏଠାକୁ ଆସିଛି। ତେଣୁ ଗୋପନରେ ଏ ବିବାହ ହୋଇ ପାରେନା ବୋଲି ତାକୁ କହିବାକୁ ଆସିଥିଲି।

ଅଦ୍ଭୁତ ଅଭାବନୀୟ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ! ଆକାଶର ଚନ୍ଦ୍ରାଧାର ଅନ୍ୟ ପଥରେ ଗତି କରିବାକୁ ଲାଗିଲା। ନିଃଶବ୍ଦରେ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଲା ସେ।

ଆହାରାନ୍ତେ ନିଜର ଶଯ୍ୟାରେ ପଡ଼ି ବିକାଶ ଗଭୀର ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ରହସ୍ୟ କ୍ରମେ ଘନୀଭୂତ ହେବାକୁ ଲାଗିଛି । କୌଣସି ପ୍ରକାର ସାମାନ୍ୟ ସୂତ୍ରର ଆଭାସ ସୁଦ୍ଧା ମିଳନା । ଏହା ଭିତରେ ତାର ଆଖି ଆଗରେ ଦୁଇଟି ହତ୍ୟା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଲା, କିନ୍ତୁ କିଏ ଏହି ହତ୍ୟା କାଣ୍ଡର ନାୟକ ଏବଂ ଏହି ହତ୍ୟାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଳ୍ପନା କରାଯାଇପାରେନା । ପ୍ରଥମେ କରଣୀ ନିହତ ହେଲା, ଉପର ମହଲରେ, ଦିନର ପ୍ରଖର ଆଲୋକରେ । ମନେ ପଡ଼ିଲା କରଣୀର ହାତର ନୀଳ ଚିହ୍ନଟି···ଘୋଡ଼ା ଦାଗର ଚିହ୍ନ ପରି ଚିହ୍ନ ଆସିଲା କିପରି କରଣୀର ହାତରେ । ହଠାତ୍ ଉଠିବସିଲା ବିକାଶ । ସେ ପାଇଛି···ଘୋଡ଼ା ଦାଗର କାରଣ ଆଉ ତାର ଅଜ୍ଞାତ ନୁହେଁ । ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ପାଇଁ ସେ କାଲି ଦିନବେଳା ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା ଆରମ୍ଭ କରିବ···ଦେଖାଯାଉ କେତେଦୂର ତାର ଅନୁମାନ ସଫଳ ହୋଇପାରେ !

ପରଦିନ । ସକାଳୁ ନିଜର ଚିନ୍ତାରେ ଅତି ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ବିକାଶ । ଗତ ଶନିବାର ଦିନଟି ପରି ଆଜି ଦିନଟି ମଧ୍ୟ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ଓ ଆତପ୍ତ । ଅପରାହ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଗ ଏହିପରି ଥିଲେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେବା ତା' ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ! ଏହି ପରୀକ୍ଷାରେ ସଫଳତା ଲାଭ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକୃତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ସେ କି ଉପନୀତ ହୋଇପାରିବ ? ହତ୍ୟାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେ ନଜାଣିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହତ୍ୟାକାରୀକୁ ଧରିବା କି ସହଜ ସାଧ୍ୟ ? ଦୁଇଟି ହତ୍ୟାର କି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥାଇପାରେ ?

ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର କଥା ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା ବିକାଶ । ଅଭିନେତା ବିନୋଦ ରୈ ଧୂର୍ତ୍ତ, ତାଙ୍କୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଶ୍ୟାମଳପାତ୍ରଙ୍କୁ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣଭାବେ ବାଦ ଦିଆଯାଇପାରେନା, ଯେହେତୁ କରବୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ ନଥିଲେ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ, ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ରମଣୀ—ସ୍ୱାମୀର ମୃତ୍ୟୁରେ ଯାହାଙ୍କ ଆଖିରୁ ଟୋପାଏ ହେଲେ ପାଣି ବାହାରେ ନା । କରବୀ ପ୍ରତି ଅପରିସୀମ ଘୃଣା ତାଙ୍କର, କିନ୍ତୁ କାହିଁକି ।

କାହିଁକି ବିପିନ୍ ବାବୁ କରବୀର ବଶୀଭୂତ ଥିଲେ ? ଯିଏ ବା ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ଏବଂ କାହିଁକି ସେମାନେ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରି ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲେ ? କରବୀର ଘରୁ ତାର ଡାଏରୀ ଖଣ୍ଡିକ କିଏ ଚୋରି କରି ନେଇଛି ? ରାଜକିଶୋର ନାମଧାରୀ ଲୋକଟିର ପରିଚୟ କଣ ? ଏହି ହତ୍ୟା ସହିତ ବେନାମୀ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକର କିପରି ସମ୍ପର୍କ ଓ କିଏ ଏହି ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରେରକ ? ଚିଠିତଳେ ସ୍ୱାକ୍ଷର ନଥାଇ ଗଳାରେ ଦଉଡ଼ି ଦିଆହୋଇଥିବା ମନୁଷ୍ୟର ଛବି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିଠିରେ ଥିବା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କଣ ? ଏବଂ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଗୁରୁତର ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ରାତି ଦୁଇଟା ବେଳେ କରବୀ କାହିଁକି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ନଦୀ ପଠାକୁ ଆସିଥିଲା ।

ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ବିକାଶକୁ ଅଗାଧ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ନିକ୍ଷେପ କଲା ଯେପରି । କେଉଁଆଡେ ତୀରର ସନ୍ଧାନ ପାଇଲା ନାହିଁ ସେ । ଚାରିଆଡ଼େ କୁହୁଡ଼ି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଝାପସା···

ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ପ୍ରହରୀରତ ଜଣେ ପ୍ରହରୀକୁ ପବନବାବୁଙ୍କୁ ଚଞ୍ଚଳ ଏଠାକୁ ଆସିବାଲାଗି ସମ୍ବାଦ ଦେଇ ପୁଣି ମନେ ମନେ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ପୁଣି କେତୋଟି ଘଣ୍ଟା ଅତିବାହିତ ହେଲା ।

ଦ୍ୱିପ୍ରହରବେଳେ ଆହାରାନ୍ତେ ବିଶ୍ରାମ ନେଲା ବିକାଶ । ଅନାଦି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭୃତ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଶେଷାନ୍ତେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥିଲେ ।

ସୁଯୋଗ ପାଇ ପ୍ରକାଶ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଉପରକୁ ଆସି ଲାଇବ୍ରେରୀରେ ପ୍ରବେଶ କଲା । ସବୁ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ରହିଛି, ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥିବା କୌଣସି ବସ୍ତୁ ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ ହୋଇନାହିଁ । ନିଜର ହାତଘଡ଼ି ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା—ଦୁଇଟା ବାଜି କୋଡ଼ିଏ ମିନିଟ ହୋଇଛି । ଏଥର ଗୋଟିଏ ବିଚିତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କଲା ପ୍ରକାଶ । କରବୀ ଯେପରି ଭାବେ ଚେୟାରରେ ବସିଥିଲା ଓ ଯେପରିଭାବେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ମୁଣ୍ଡରଖି ଶୋଇଥିଲା, ପ୍ରକାଶ ସେହିପରି ବସି ଟେବୁଲରେ ମୁଣ୍ଡରଖି ହାତଦୁଇଟି ପ୍ରସାରିତ କରି ଡାହାଣ ହାତରେ ଜାମାକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ନିସ୍ପନ୍ଦ ଓ ନିଶ୍ଚଳଭାବେ କିଛି ସମୟ ବସିରହିଲା । ଘଣ୍ଟାଏ ପରେ ଚେୟାରରୁ ଉଠି ତଳକୁ ପୁଣି ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲା ସେ । ଆଖି ଓ ମୁହଁରେ ସାଫଲ୍ୟତାର ଦୀପ୍ତି—ଡାହାଣ ହାତର ମଣିବନ୍ଧର ଟିକିଏ ଉପରକୁ ସେହିପରି ନୀଳଦାଗ ଠିକ୍ କରବୀର ହାତରେ ଯେଉଁପରି ଦାଗ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ଯଥାସମୟରେ ନନ୍ଦନପୁର ଥାନାର ଅଫିସର-ଇନ୍‌ଚାର୍ଜ ମହେଶବାବୁ ଆସି ପ୍ରକାଶ ପାଖରୁ ସବୁ କଥା ଶୁଣି ଓ ହାତରେ ନୀଳଦାଗ ଦେଖି ଅତିଶୟ ବିସ୍ମିତ ହେଲେ । ଆଜି ଦୁଇଟା ଏକତ୍ରିଶ ମିନିଟ ସମୟରେ ଏହିଦାଗ ହାତରେ ପଡ଼ିଛି ବୋଲି କହିଲା ପ୍ରକାଶ ।

କିପରିଭାବେ ପଡ଼ିଲା ? ...ପ୍ରଶ୍ନକଲେ ମହେଶବାବୁ ।

ଏକପ୍ରକାର କାଚ ଅଛି, ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ସେହି କାଚ ଉପରେ ପଡ଼ିଲେ ତଳେ ଥିବାବସ୍ତୁ ପୋଡ଼ିଯାଏ, ଏହା ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣନ୍ତି । ଲାଇବ୍ରେରୀ ଘରର କାଚ ଝରକାବାଟେ ସୂର୍ଯ୍ୟରଶ୍ମି ଗ୍ଲାସର ଭିତରଦେଇ ଟେବୁଲ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଟେବୁଲ ଉପରେ ହାତଥିବାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟରଶ୍ମି ପ୍ରତିଫଳିତ ସ୍ଥାନଟି ସେହି କାଚର ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା ପୋଡ଼ିଯାଇଛି...କହି ନିଜର ଅଭିଜ୍ଞତା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା ପ୍ରକାଶ ।

ବିପନ୍ନଭାବେ ପବିତ୍ରବାବୁ ପଚାରିଲେ—କିନ୍ତୁ ଏହାଦ୍ୱାରା ଆପଣ କଣ ପ୍ରମାଣ କରାଇବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତାହାତ ବୁଝିପାରିଲି ନାହିଁ, ବିକାଶବାବୁ !—

ବେଶ୍, ଏଥର ବୁଝାଇଦେଉଛି···ବିକାଶ କହିଲା—ଆପଣଙ୍କର ଯଦି ହାଲ୍‌ଚଲ୍ ହେବାର ଶକ୍ତି ଥାଆନ୍ତା ତାହାହେଲେ ଅନର୍ଥକ ଆପଣ ଜ୍ୱାଳା ସହ୍ୟ କରିପାରନ୍ତେ କି ?

ପବିତ୍ରବାବୁଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । କହିଲେ—ତାହାହେଲେ ଆପଣଙ୍କର କହିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, କରବୀଦେବୀଙ୍କ ହାତରେ ଯେତେବେଳେ ଦାଗ ପଡ଼ିଥିଲା ସେତେବେଳକୁ ସେ ମରିଯାଇଥିଲେ··

ଏ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ସେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ରଶ୍ମିର ଜ୍ୱାଳା ଅନୁଭବ କରିପାରିନଥିଲେ । ସଜ୍ଞାନରେ ଯଦି ଥାଆନ୍ତା, ତାପ ସେ ଆଦୌ ସହ୍ୟକରି ପାରନ୍ତା ନାହିଁ—ହାତରେ ଦାଗ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ନ୍ତା ନାହିଁ···

ବିକାଶର କଥାଶୁଣି ଉତ୍ସୁକ କଣ୍ଠରେ ପବିତ୍ରବାବୁ କହିଲେ—ତାହାହେଲେ ଦୁଇଟା ଏକତ୍ରିଶ ମିନଟ୍ ପୂର୍ବରୁ ଯଦି ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥାଏ ତାହାହେଲେ ଅନେକେ ସେହି ସମୟରେ—

ହଁ, ପବିତ୍ରବାବୁ—ଅନେକଙ୍କ ପାଖରୁ ପୁଣି ଥରେ ଜମାନବନ୍ଦୀ ନେବାକୁ ହେବ ।···କହିଲି ବିକାଶ···ଶନିବାର ଦିନ ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ ଶ୍ୟାମଳବାବୁ କମ୍ବା ବିପିନବାବୁ ଉଦ୍ୟାନରେ ନଥିଲେ । ଭୃତ୍ୟମାନେ ନିଶ୍ଚୟ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତଥିଲେ । ତେଣୁ ଆଉ ଥରେ ତଦନ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ମନେ କରୁଛି ।

ନିଶ୍ଚିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ପବିତ୍ରବାବୁ—ଆପଣଙ୍କ କଥାଯଦି ଠିକ୍‌ହୁଏ ତାହାହେଲେ କରବୀଦେବୀ ଚିଠି ଉପରେ ଯେଉଁ ସମୟ ଦେଇଥିଲେ ତାହା ଜାଲ୍‌ବୋଲି ମନେ କରୁଛନ୍ତି କି ?···

ନାଁ, ଜାଲ୍ ନୁହେଁ । ମୁଁ ଏ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିଛି । ହି’ପଡ଼ିବାବେଳେ ତାର ହାତଘଡ଼ି ଅଚଳ ହୋଇଛି ବୋଲି କରବୀ କହିଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ଚିଠି ଲେଖିଲାବେଳେ ଟେବୁଲ୍ ଉପରେଥିବା ଘଡ଼ିର ସମୟ ଦେଖି ଚିଠି ଉପରେ ସମୟ ସଙ୍କେତ କରିଥିଲା । ହତ୍ୟାକାରୀ ସୁଯୋଗପାଇ କରବୀ ଏ ଘରକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଏଠାରେ ପହଞ୍ଚି ଘଡ଼ିର କଣ୍ଟା ଘୁରାଇ ଦେଇଥିଲା । ଏହାପରେ ପୁଣି କେତେବେଳେ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଆସି ହତ୍ୟା କଲାପରେ ଘଡ଼ି କଣ୍ଟାକୁ ପଛେଇ ସମୟ ଠିକ୍ କରିଦେବା କିଛି ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ପ୍ରମାଣ କରାଇବାକୁ ଚାହେଁ ପ୍ରକୃତ ସମୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଟା ଅଣଚାଳିଶ ମିନିଟବେଳେ ସେ କେଉଁଠି ଥିଲା ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ—କିନ୍ତୁ ଏହି ଘଡ଼ିର ସମୟ ଅନୁସାରେ ତିନିଟା ପନ୍ଦର ମିନିଟ୍‌ରେ ସେ ଏହିଠାରେ ନଥିଲା ଏପରି ଅକାଟ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ରହିଛି ।

ପରେଶବାବୁ କିନ୍ତୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲାପରି ମନେହେଲା ନାହିଁ । କହିଲେ—ଆପଣ ଯଥେଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତାର ପରିଚୟ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୋର ଯାହା ବିଶ୍ୱାସ ତାହା ଆଦୌ ଶିଥିଳ ହୁଏନା, ପ୍ରକାଶବାବୁ ! ମୋର ଧାରଣା, ନଦୀର ଆରପାଖ ପଠାର ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ଲୁଚିରହି ସୁଶାନ୍ତ ସୁଯୋଗ ଲାଭକରି ନଦୀପାରିହୋଇ ଏ ଘରକୁ ଆସି ଆଗେ ଘଡ଼ିର କଣ୍ଟା ଘୁରାଇ ପରେ କରବୀକୁ ଖୁନ୍ କରି ପୁଣି କଣ୍ଟା ଠିକ୍ କରାଇ ଏଠାରୁ ପଳାଇ ଯାଇଥିଲା ।—

ତାହାହେଲେ ବିପିନବାବୁଙ୍କୁ କିଏ ଖୁନ୍ କରିଛି ? ସୁଶାନ୍ତ କଣପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବ ?....ପଚାରିଲା ପ୍ରକାଶ ।

ପ୍ରତିହିଂସା, ରିଭେଞ୍ଜ୍ । ଆପଣ ଦେଖିବେ ଜଜ୍ ମଧ୍ୟ ମୋର ସପକ୍ଷରେ ରାୟ ଦେବେ...

କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟନକରି ନୀରବ ରହିଲା ପ୍ରକାଶ ।

ଜଣେ ଭୃତ୍ୟ ଆସି ସମ୍ବାଦ ଦେଲା ବିପିନବାବୁଙ୍କର ଏଟର୍ଣ୍ଣି ଦେଖାକରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି ।

ଅତି ଅମାୟିକ ବ୍ୟକ୍ତି ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଏଟର୍ଣ୍ଣି ନରହରି ସାମନ୍ତରାୟ । ଅତି ସରଳ ଭାବେ ପବିତ୍ର ବାବୁ ଓ ବିକାଶ ସହିତ ଆଳାପ ଆଲୋଚନାରତ ହେଲେ । ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଅପଘାତ ମୃତ୍ୟୁରେ ପ୍ରକୃତରେ ସେ ଅତି ଦୁଃଖିତ ହେଲପରି ମନେହେଲା । ସମୟ ଅଭାବରୁ ଆସି ପାରିନଥିଲେ, ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ସାନ୍ତ୍ୱନା ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ ଟିକିଏ ସମୟ ପାଇ ଆଜି ଦେଖାକରିବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଶୋକର ସମୟ ଏହା, କିନ୍ତୁ ବିଷୟ ସମ୍ପତ୍ତି ସର୍ବାପେକ୍ଷା ବଡ଼, ସେ ସବୁର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ସର୍ବାଗ୍ରେ ପ୍ରୟୋଜନ । ବିପିନ ବାବୁ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ ରଖିଯାଇଛନ୍ତି । ନଗଦ ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ଅତ୍ୟଧିକ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଜୀବନ ବୀମାର ଅର୍ଥ କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ ।

ବିକାଶ ସବୁକଥା ଶୁଣିଲାପରେ ପଚାରିଲା—ବିପିନ ବାବୁ କୌଣସି ଉଇଲ୍ କରିଯାଇଛନ୍ତି କି ?

ହଁ, କରିଛନ୍ତି । ଉଇଲ୍‌ରେ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ସେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସମାନ ଅଂଶରେ ଦେଇଛନ୍ତି···କହିଲେ ନରହରି ବାବୁ ।

ଦୁଇଜଣ ?···ବିସ୍ମିତ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲା ବିକାଶ ।

ଦୁଇଜଣ ଅର୍ଥ, କରବୀଦେବୀ ଯଦି ଜୀବିତରେ ଥାଆନ୍ତେ ତାହାହେଲେ ଏକାଂଶ ସେ ପାଇଥାନ୍ତେ । ଉଇଲ୍‌ର ସର୍ତ୍ତାନୁଯାଇ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯିଏ ଜୀବିତ ଥିବେ, ସେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଭୋଗ

କରିବେ । ତେଣୁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକମାତ୍ର ଉତ୍ତରାଧିକାରିଣୀ ।

ବିଜୟ ଭାଇଲ୍ । ବିକାଶର ମନରେ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ହଜାର ହଜାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଦୟ ହେଲା । ତାହାହେଲେ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ କଣ ଭାଇଲ୍ କଥା ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିପାରିଥିଲେ ? କରବୀ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଛି, ଏହା ସନ୍ଧ୍ୟ କରିନପାରି ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରି କରବୀକୁ—

ବିପିନ ବାବୁଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନରହରି ବାବୁଙ୍କୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିଲା ବିକାଶ । ମନୁଷ୍ୟର ରିଜ ଆଉ ଶରିର କଥା, ଅଜ୍ଞାତ ବ୍ୟକ୍ତି କର୍ତ୍ତୃକ ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି । କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ସଦୁତ୍ତର ନରହରି ବାବୁ ଦେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅବଶେଷରେ ସେ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାଲାଗି ଉପରକୁ ଚାଲିଗଲେ ।

ବିକାଶ ପବିତ୍ର ବାବୁଙ୍କୁ କଣ କହିବାଲାଗି ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛି, ଏହି ସମୟରେ ଜଣେ ଲୋକ ଅତି ବ୍ୟସ୍ତଭାବେ ଆସି ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଛିଡ଼ାହେଲା । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତି । ସାଧାରଣ ଉଚ୍ଚତା, ଶ୍ମଶ୍ରୁଗୁମ୍ଫ ଅଯତ୍ନ ବର୍ଦ୍ଧିତ, ପୋଷାକ ମଧ୍ୟ ସୁରୁଚିର ପରିଚୟସୂଚକ ନୁହେଁ । କଥାବାର୍ତ୍ତା ଅମାର୍ଜିତ । ଲୋକଟି ମୁହଁ ହାତ ହଲାଇ କହିଲା—ମୁଁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖାକରିବାକୁ ଆସିଛି । କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ସେ ?—

ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖାକରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସେ ଖୁବ୍ ଅସୁସ୍ଥ । ଆପଣ କିଏ ?—କେଉଁଠୁ ଆସିଛନ୍ତି ?···

ପଚାରିଲା ବିକାଶ ।

ମୋର ନାମ ବ୍ରଜକିଶୋର ଦାସ । ମୁଁ ଆସିଛି କାଳିକାପୁରରୁ, ଏଠାରୁ ତିରିଶମାଇଲ୍ ଦୂରରୁ···ଲୋକଟି କହିଲା ।

ଏଠାରେ କି ଦରକାର ଆପଣଙ୍କର ?

କଣ ଦରକାର ? କିଏ ଏପରି କୁକର୍ମ କରିଛି ? ଖୁନ୍ !··· ହତ୍ୟା ! କରୁଣାକୁ କିଏ ଖୁନ୍ କରିଛି ଜାଣିପାରିବେ ?

ଆପଣଙ୍କର ସେଥିରେ ଯାଏ – ଆସେ କଣ ?···ରୁକ୍ଷ କଣ୍ଠରେ କହିଲା ପ୍ରକାଶ ।

କଣ କହିଲେ ?—ମୋର କିଛି ଯାଏ ଆସେ ନା ? କରୁଣା ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ, ବିବାହିତା ସ୍ତ୍ରୀ··· ମାନେ, ମୋର ଧର୍ମପତ୍ନୀ···

ଲୋକଟିର ନିର୍ଭୀକ ଉତ୍ତର ଶୁଣି ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ପ୍ରକାଶ ଓ ଚନ୍ଦନ ବାବୁ ଉଭୟେ ବିସ୍ମୟରେ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହୋଇଗଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ନୀରବ ରହିବାଦେଖି ରାଜକିଶୋର କହିଲା—କିଛି କହୁନାହାନ୍ତି କାହିଁକି ? ମୋ' କଥା ବୋଧହୁଏ ମହାଶୟମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହେଲା ନାହିଁ ?···

ପ୍ରକାଶ କହିଲା—କିପରି ବିଶ୍ୱାସ ହେବ କହନ୍ତୁ ! କରୁଣା ଦେଖା ବିବାହ କରିଥିଲେ ଏପରି ସମ୍ବାଦ କାହାର କୌଣସି ଦିନ ଗୋଚରୀଭୂତ ହୋଇନାହିଁ ଯେତେବେଳେ—

ବାଧାଦେଇ ରାଜକିଶୋର କହିଲା—ଅବଶ୍ୟ ଗୁପ୍ତରେ ଆମର ବିବାହ ହୋଇଥିଲା । କରୁଣା ବିବାହ କଥା କାହାରି ଆଗରେ କୌଣସିଦିନ ପ୍ରକାଶ କରିନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ମୋ' ପରି ଲୋକକୁ ସ୍ୱାମୀ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ସେ ଲଜ୍ଜାବୋଧ କରୁଥିଲା ।

ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ଅବଶ୍ୟ କରୁଣା ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇନାହିଁ···

ଅନ୍ୟାୟ ହୋଇନାହିଁ ? ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଆପଣମାନଙ୍କର ବିଚାର । ଆଜିହୁଏତ' ସେ ବଡ଼ଲୋକଙ୍କର କାନ୍ଧରେ ଚଢ଼ି ମଟରରେ ବୁଲି ବୁଲି କରୁଛି, କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସେ ଖଣ୍ଡିଏ ଭଙ୍ଗା କୁଡ଼ିଆ ଘରେ ପଡ଼ି ନଖାଇ ନପିଇ ଶୁଖି ଶୁଖି ମରୁଥିଲା, କିଏ ତାକୁ

ଆହାର ଯୋଗାଇ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରୁ ତାକୁ ଫେରାଇ ଆଣିଥିଲା ? ଏହି ଶର୍ମା ରାଜ୍‌ଦାସ ନୁହେଁ କି ? ଆଜ ସବୁ କଥା ଭୁଲିଯିବା ତାପରରେ ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ—ସ୍ତ୍ରୀ ଜାତିଟା ପରର ସ୍ନେହ ଆଦର ପାଇଲେ ପଛ କଥା ସବୁ ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତି—

ନାରୀଜାତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନାକୁ ଆଗେଇବାକୁ ନଦେଇ ବିକାଶ କହିଲା—ଆପଣ ଏହି ଖୁନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ଜାଣନ୍ତି ସେ କଥା କହନ୍ତୁ···

ଏହି ଅତର୍କିତ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଭୟ ପାଇ ରାଜ୍‌ଦାସ କହିଲା—ମୁଁ ଖୁନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ହେଲେ ଜାଣେନା ମୋ' କଥା ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତୁ—

ତାର ଭାବଭଙ୍ଗୀ ସନ୍ଦେହ ଜନକ ବୋଲି ମନେହେଲା । ବିକାଶ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ କଲା—ଆପଣ ଆଜଯାଏ କେଉଁଠି ଥିଲେ ?

ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ କହିଲା ରାଜକିଶୋର—କିଛିଟ ଦୂରରେ ଥିଲି, ଏଣିକି ଆସିନାହିଁ । ଆପଣମାନେ ମନେ କରୁଛନ୍ତି···କିନ୍ତୁ ସତ କହୁଛି ମୁଁ ଏଣିକି ଆସିନାହିଁ···

ପବିତ୍ର ବାବୁ ହୁଙ୍କାର ଛାଡ଼ିଲେ ।

ବିକାଶ ଶାନ୍ତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ହେଲା ଏବେ ଆପଣ ଯାହା କହୁଛନ୍ତି ସବୁ ସତ···କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଏପରି କୌଣସି ଲୋକକୁ ଜାଣନ୍ତି କି କରବୀ ଯାହାକୁ ଅତିଶୟ ଭୟ କରେ ?

ଛିଃ···କରବୀ ପୁଣି କାହାକୁ ଭୟ କରିବ ଶୁଣେ ? ବରଂ ତାକୁ ସମସ୍ତେ ଭୟ କରନ୍ତି ।···କହିଲା ରାଜକିଶୋର ।

କେଉଁମାନେ ତାହାହେଲେ ତାକୁ ଭୟ କରୁଥିଲେ ?—

କେଉଁମାନେ ? ଯେପରି ବିପିନ ବାବୁ, ଆଉ ଜଣେ ମଧ୍ୟ ଥିଲା—ସେ ଲୋକଟାର ନାମ ବର୍ତ୍ତମାନ ମନେପଡ଼ୁ ନାହିଁ···ହଁ ମନେପଡ଼ୁଛି—ସୁଶାନ୍ତ । ଏଇମାନେ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଭୟ କରୁଥିଲେ ।

ଆପଣ ଭୟ କରୁନଥିଲେ ? —ତା

ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି କି ଉତ୍ତର ଦେବ ହଠାତ୍ ଠିକ୍ କରି ନପାରି ରାଜକିଶୋର କହିଲା—ଆପଣ ମାନେ ମୋ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ଭାବୁଛନ୍ତି, ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସେପରି ନୁହେଁ ।

ହସ ଚାପି କହିଲା ବିକାଶ—ଅବିକଳ ସେହିପରି । ଆପଣ ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସି ବିଶେଷ କାରଣରୁ କରିବାକୁ ଭୟ କରୁଥିଲେ । ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ବିବାହ କଥା ଗୋପନ ରଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ।

ବେଳେ ବେଳେ ଅନ୍ଧକାରରେ ଲୋଷ୍ଟ୍ର ନିକ୍ଷେପ କଲେ ଯଥା ସ୍ଥଳରେ ମଧ୍ୟ ଆଘାତ କରିଥାଏ, ଏହି ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବାସତ୍ତ୍ୱେ ବିକାଶ ଏତେଶୀଘ୍ର କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରିନଥିଲା । ବିକାଶର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ରାଜକିଶୋରର ସମସ୍ତ ତେଜ ମଳିନ ହୋଇ ଆସିଲା । ସ୍ଖଳିତ କଣ୍ଠରେ ସେ କହିଲା—ସେ କଣ ତାହାହେଲେ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ସବୁ କଥା, ଉଃ ଭାରି ମାରାତ୍ମକ···ମୁଁ ଶପଥ କରି କହୁଛି, ଟଙ୍କା ମୁଁ ଚୋରି କରିନଥିଲି । ଥିଏଟର କମ୍ପାନୀର ରାଜା ସାହେବ ମୁଁ ଥିଲି, ଅନ୍ୟ ଲୋକ ପାଖରେ ଟଙ୍କାବାକ୍ସ ଥାଏ ଦିନେ ଚାରିଶ ଟଙ୍କା ଚୋରି ହୋଇଗଲା । କରବୀ ମୋତେ କହିଲା; ଏ ଟଙ୍କା ତୁମେ ଚୋରି କରିଛ—ତାହାନହେଲେ ଏତେଟଙ୍କା ତୁମେ ପାଇଲ କେଉଁଠୁ ?···ଜୁଆଖେଳରୁ ଏ ଟଙ୍କା ମୁଁ ଲାଭ କରିଛି କହିଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେ ମୋତେ ବିଶ୍ୱାସ କଲା ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସେ କହିଲା ଆମେ ସ୍ୱାମୀ-ସ୍ତ୍ରୀ ଏହା ଗୋପନ ରଖିବାକୁ ହେବ, ନଚେତ୍ ମୁଁ ଟଙ୍କା ଚୋରି କରିଛି ବୋଲି ମେନେଜରଙ୍କୁ ସେ କହିଦେବ ।

ରାଜ କିଶୋରର ସୁଦୀର୍ଘ ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତିରେ କରବୀ ଚରିତ୍ରର ଯେଉଁ ଚିତ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହେଲା ତାହା ଆଦୌ ମନୋରମ ନୁହେଁ । ପବିତ୍ର ବାବୁ ଓ ବିକାଶ ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୃଷ୍ଟି ବିନିମୟ ହେଲା ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାରକ ରହି ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ଆପଣଙ୍କ କଥା ଆମେ ଏଥର ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କହନ୍ତୁ, ଶନିବାର ଦିନ ଦୁଇଟାରୁ ପାଞ୍ଚଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣ କେଉଁଠି ଥିଲେ ଓ କଣ କରୁଥିଲେ ?

ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଥଙ୍ଗେଇ ଥଙ୍ଗେଇ ହୋଇ କହିଲା ରାଜ କିଶୋର—କହିଛି ତ, ମୁଁ ଇଆଡ଼େ ଆସିନଥିଲି । ସେଦିନ 'କଲ୍ପନା ଟକିଜ୍'ରେ ମ୍ୟାଟିନି-ଶୋର ସିନେମା ଦେଖୁଥିଲି । ଏସବୁ ଘଟଣା ସହିତ ମୋର କୌଣସି ଯୋଗାଯୋଗ ନାହିଁ । ସୁଶାନ୍ତକୁ ଧରନ୍ତୁ, ସେ ସେତେବେଳେ ଏହିଠାରେ ଥିଲା ।

ସୁଶାନ୍ତ ବାବୁ ଏଠାରେ ଥିଲେ ବୋଲି ଆପଣ କିପରି ଜାଣିଲେ ? ଶୀଘ୍ର କହନ୍ତୁ...ତୀକ୍ଷ୍ଣ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲା ପ୍ରକାଶ ।

ରାଜ କିଶୋରର ଗଳା ଶୁଖି ଅଠା ଅଠା ହେଲା ଯେପରି, ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ କହିଲା—ମୁଁ କିଛି ଜାଣେନା । ଜେରା କରି କରି ଆପଣମାନେ ମୋତେ ପାଗଳ କରିଦେବେ ଦେଖୁଛି ।

ଆଉ କିଛି କହିବାଲାଗି ସେ ରାଜି ହେଲା ନାହିଁ । ପ୍ରସ୍ଥାନୋଦ୍ୟତ ରାଜକିଶୋର ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ଆପଣଙ୍କର ଘରର ଠିକଣା ଦେଇଯାଆନ୍ତୁ...

ବେଶ୍, ଲେଖି ନିଅନ୍ତୁ—ନଂ୧୭ମ୍ବର ଘର, ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ରୋଡ୍...କାଳିକାପୁର...

ଠିକ୍ ନା ଭୁଲ୍ ବାଜି ?—

ବିଶ୍ୱାସ କରୁନାହାନ୍ତି ? ତାହାହେଲେ ଦେଖନ୍ତୁ, ମୋ'ନାଁରେ ଏହି ଚିଠି ଖଣ୍ଡିକ ଆସିଛି । ଠିକଣା କଣ ଲେଖାଅଛି ପଢ଼ନ୍ତୁ...କହି ପକେଟରୁ ଖଣ୍ଡିଏ ଲଫାପା ବାହାର କରି ପ୍ରକାଶ ହାତକୁ ଦେଲା । ଉପରର ଲେଖା ଦେଖି ଚମକି ପଡ଼ିଲା ପ୍ରକାଶ । ରାଜକିଶୋର ଭୁଲିଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ ସହକାରୀ ସୁବ୍ରତକୁ

ତାଙ୍କ କହିଲା—ଏହି ଲୋକଟିକୁ ଅନୁସରଣ କର ସୁବ୍ରତ, ସେ କେଉଁଆଡ଼େ ଯାଇ କଣ କରୁଛି ଦେଖ....

ସୁବ୍ରତ ଚାଲିଗଲା । ପବନ ବାବୁ ପଚାରିଲେ—ଲୋକଟାକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଆମର ଲାଭ କଣ ବିକାଶ ବାବୁ ।—

ଲାଭ ନିଶ୍ଚୟ ଅଛି । ରାଜକିଶୋର ଯେଉଁ ଚିଠି ଦେଖାଇଲା ଚିଠି ଉପରେ ଯେଉଁ ଠିକଣା ଲେଖାଅଛି । ଲେଖକ କିଏ ଜାଣନ୍ତି ? ଅବଶ୍ୟ ଭିତରର ବିଷୟବସ୍ତୁ କଥା ମୁଁ ପଢ଼ି ନାହିଁ ....ତରତରରେ ଚିଠିଖଣ୍ଡିକ ତାକୁ ଫେରାଇ ଦେଇଛି । ବିପିନ ବାବୁ ଓ ମୋ' ପାଖକୁ ଯିଏ ଚିଠି ଲେଖିଥିଲା, ସେ ବ୍ୟକ୍ତିର ହସ୍ତାକ୍ଷର ରାଜକିଶୋରର ଚିଠିରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଏହା ମୁଁ ଭଲଭାବେ ଜାଣିପାରିଛି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଘୋର ଚିନ୍ତାରେ ଚିନ୍ତାନ୍ୱିତ ହୋଇପଡ଼ିଲା ବିକାଶ । ସୁବ୍ରତ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ନେଇ ଚାଲିଯାଇଛି । ଅନ୍ୟ ଅତିଥିମାନେ ଉତ୍କଣ୍ଠିତ ମନରେ ଯେ ଯାହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କକ୍ଷରେ ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ କରି ବସିଛନ୍ତି । ପୁଲିଶର ଆଦେଶ ଅପେକ୍ଷାରେ ରହିଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ, ଆଦେଶ ପାଇଲେ ଯିଏ ଯାହାର ଘରକୁ ଫେରିବେ । ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ଚନ୍ଦନ ମୋହନ ସୁଶାନ୍ତଙ୍କୁ ଗ୍ରେପ୍ତାର କରିବାଲାଗି ବଦ୍ଧପରିକର ।

କରବୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲା ବିକାଶ । କାଲି ପବନ ବାବୁଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ସେ କରବୀର ଏଟର୍ଣ୍ଣି ସହିତ ଦେଖା କରିବ । ହୁଏତ ସେଠାରେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟବାନ କାଗଜ ପତ୍ର ମିଳିବା କିଛି ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ରାତି ଗୋଟାଏ ହେବବେଳେ । ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ସୁନ୍‌ସାନ୍ । ନଦୀ କୂଳରେ ଥିବା ଗଛରୁ ଶୁଣାଯାଉଥାଏ ଅସଂଖ୍ୟ କୀଟର କର୍ଣ୍ଣ ବିଦାରକ ଶବ୍ଦ । ନିଦ୍ରାର ସମ୍ଭାବନା ନାହିଁ ବୁଝି ପାରି ସେ ଆସି ଖୋଲା ଝରକା ପାଖରେ ଠିଆ ହେଲା ।

ହଠାତ୍ ଉଦ୍ୟାନର ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ସରୁ ଗୋଟିଏ ଆଲୋକ ରେଖା ଆସି ପଡୁଥାଏ । ପ୍ରକାଶର ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଉଙ୍କି ମାରିଲା । ଏତେ ରାତିରେ ତଳ ଘରେ ଆଲୋକ ଜଳାଇ କିଏ କଣ କରୁଛି ? କୌତୂହଳ କ୍ରମେ ବଢିବାକୁ ଲାଗିଲା । ତଳ ମହଲାର ହଲ ଘରଟିରେ ରୁଦ୍ଧ ରହୁଥାଏ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୋଲିବାର ଦରକାର କାହାର ପଡ଼ିଲା ? ଅତି ସନ୍ତର୍ପଣରେ ନିଜଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ସେ ।

ସିଡ଼ି ତଳେ କାହାର ପଦଶବ୍ଦ ସେ ଯେପରି ଶୁଣିପାରିଲା ଏଥର । । ପାଖରେ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କର ଶୟନ କକ୍ଷ । ଶୟନ କକ୍ଷରୁ କିଏ ଯେପରି ବାହାରି ଆସିଲା । ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖିଲା ପ୍ରକାଶ, ଏପାଖ ଅନ୍ଧକାରପୂର୍ଣ୍ଣ, ଦୁଆର ମଧ୍ୟ ରୁଦ୍ଧ । ନା, ନିଶ୍ଚୟ ତାର ଭୁଲ ହୋଇଛି । ତଳୁ ଅନ୍ୟ ଘରୁ ବୋଧହୁଏ ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଯାଉଥିଲା । ନିଃଶବ୍ଦରେ ପୁଣି ସେ ଅନ୍ୟ ପାଖ ଘର ଆଡ଼େ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ।

କେଉଁ ଆଡ଼େ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା ନାହିଁ । ରାତିର ଗଭୀର ସ୍ତବ୍ଧତାରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ ଭୌତିକରୂପ ଧାରଣ କରିଛି ଯେପରି । ଧୀରେ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ପ୍ରକାଶ । ହଲ ଘରର ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦଥିବା ଦେଖିପାରିଲା । ପାଖଘରେ ବୋଧହୁଏ କେହି ଥାଇ ପାରନ୍ତି । ନିଃଶ୍ୱାସ ରୁଦ୍ଧ କରି ପାଖ ଘରର ଦୁଆର ଧୀରେ ଧୀରେ ବାହାରପଟୁ ଠେଲିଲାରୁ ଦୁଆର ସାମାନ୍ୟ ଫାଙ୍କ ହୋଇଗଲା —ଏବଂ ସେହି ଫାଙ୍କ ବାଟେ

ଦେଖିପାରିଲା ଟେବୁଲ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ମହମବତି ଜଳୁଛି । ସେଇ ଆଲୋକର କ୍ଷୀଣ ଶିଖା…

ହଠାତ୍ ତାର ମୁଣ୍ଡଉପରେ ଘରଟା ଯେପରି ଅଜାଡ଼ି ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଦାରୁଣ ଆଘାତରେ ମୂହ୍ୟମାନ ହୋଇ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା ବିକାଶ । ଧୀରେ ଧୀରେ ଚେତନା ତାର ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଆସିଲା ।

କେତୋଟି ନିସ୍ତବ୍ଧ ମୂହୂର୍ତ୍ତ ଅତିବାହିତ ହେବା ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଧୂଳିଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ବସିଲା ବିକାଶ । ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଦାରୁଣ ଯନ୍ତ୍ରଣା; ବେକ ପାଖର ଶିରାଗୁଡ଼ିକ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଖସି ପଡ଼ିଲା ପରି ମନେ ହେଉଥାଏ । ବିକାଶ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ବୁଲାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । ବ୍ରହ୍ମତାଳୁ ଫୁଲିଯାଇଥାଏ, କିନ୍ତୁ ରକ୍ତପାତ ଘଟିନଥାଏ । ବୋଧହୁଏ କୌଣସି ମୋଟା ବସ୍ତୁ ଦ୍ୱାରା ଆଘାତ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ କ୍ଷତ କିମ୍ବା ରକ୍ତପାତ ଘଟିନାହିଁ । କିଏ ଏପରି ଆଘାତ କରିଛି ?

ନିଜର ବିପଦ ଭୁଲି ବିକାଶ ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲା, ଶୂନ୍ୟ କକ୍ଷ । ନିର୍ବିକାରଭାବେ ଜଳୁଥାଏ ମହମବତି ଖଣ୍ଡିକ । ବିକାଶର ମନେ-ହେଲା କେହି ଯେପରି ଏହି ଆଲୋକରେ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲା । କଣ ତାହାହେଲେ ପରୀକ୍ଷା କରୁଥିଲା କିଏ ଏହି ଘର ଭିତରେ ?

ମୁଣ୍ଡର ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ଅସ୍ଥିରତା ବୋଧକରି ସେ ଆଉ ଏଣେ-ତେଣେ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିପାରିଲା ନାହିଁ, ନିଜର କକ୍ଷକୁ ଆସି ଦୁଆର କିଳି ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଦୁଆରେ ଘନ ଘନ କରାଘାତ ହେବାରୁ ନିଦ ତାର ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସସବ୍ୟସ୍ତରେ ଶଯ୍ୟାରୁ ଉଠି ଦୁଆର ଖୋଲିବାମାତ୍ରେ ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି

ଘର ଭିତରକୁ ଆସିଲା । ନିଃଶ୍ୱାସ ତାର ଅତି ଦ୍ରୁତଭାବେ ପଡୁଥାଏ, ଆଖି ଓ ମୁଖ ପାଂଶୁ ବିବର୍ଣ୍ଣ ଦେଖାଯାଉଥାଏ ।

ହଜୁର !...ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି କଣ୍ଠରେ ବିସ୍ମୟ ସ୍ୱର ପଡୁଥାଏ ।

କ'ଣ ହୋଇଛି ଅନାଦି ! ତୁମେ ଏପରି ଥରୁଛ କାହିଁକି ?

ହଜୁର ! ମା'...

ବିକାଶ ତାର କାନ୍ଧ ଧରି ଜୋରରେ ହଲାଇଦେଇ କହିଲା— ସ୍ଥିର ହୋଇ ଆଗେ ଠିଆହୁଅ, ଅନାଦି ! କୁହ, ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କର କଣ ହୋଇଛି ?—

ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି କମ୍ପିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ସେ ଆଉ ଜୀବନରେ ନାହାନ୍ତି, ହଜୁର ! ବିଛଣା ତମାମ ରକ୍ତ, ରକ୍ତରେ ଗାଧୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ସେ...

ତୁମେ ଠିକ୍ କହୁଛ, ଅନାଦି !...

ମୁଁ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖିଛି, ହଜୁର । ସକାଳୁ ତାଙ୍କର ଦାସୀ ଆସି ଖବର ଦେଲା । ଘରର ଦୁଆର ଖୋଲା ଥିଲା, ରକ୍ତ ଦେଖି ସେ ମୂର୍ଚ୍ଛା ଯାଇଛି । ଉଃ...

ବିକାଶ ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ।

ଇଏ ଏକ ବିଭିଷିକାମୟ ଦୃଶ୍ୟ ।

ସାବିତ୍ରୀଙ୍କ ଘରେ ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟର ଅବତାରଣା ଘଟିଲା ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାତୀତ । ପଲଙ୍କର ଗୋଟିଏ କଡରେ ସାବିତ୍ରୀଦେବୀଙ୍କର ପ୍ରାଣ ହୀନ ଦେହ ନିଶ୍ଚଳ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥାଏ । ରକ୍ତର ବନ୍ୟା ଛୁଟିଆଡେ । ଭୟଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖି ଶିହରି ଉଠିଲା ବିକାଶ ।

ଟେଲିଫୋନରେ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ଡାକ୍ତର ଓ ଫଟୋଗ୍ରାଫରଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ପରେଶ ମୋହନ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ ।

ପରେଶବାବୁ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବିମୂଢ଼ାବସ୍ଥାରେ ଠିଆହୋଇ ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହା ଯେପରି ତାଙ୍କ କଳ୍ପନା ଓ ବୁଦ୍ଧିର ଅଗୋଚର । ଏହା କଣ ସୁଶାନ୍ତର କାର୍ଯ୍ୟ ? ନାଁ, ଏପରି ମନେ ହୁଏନା, କାରଣ ଓ ରଜନୀବାବୁଙ୍କୁ ଖୁନ୍ କରିବା ଅପରାଧରେ ସୁଶାନ୍ତଙ୍କୁ ସେ ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାହାକୁ ସେ ସନ୍ଦେହ କରିବେ ? ସାବିତ୍ରୀଦେବୀଙ୍କର ଶଯ୍ୟାରୁ ଗଳାରେ ଦଉଡ଼ି ଗଳାଇ ଥିବା ମନୁଷ୍ୟ ଚିତ୍ରଥାଇ ଖଣ୍ଡିଏ କାଗଜ ମିଳିଛି—ସୁତରାଂ ଏହି ହତ୍ୟା ମୂଳ ରହସ୍ୟର ଅଙ୍ଗ ବିଶେଷ ବୋଲି ମନେହୁଏ ।

କିଛି ସମୟ ନୀରବ ରହିବାପରେ ପରେଶବାବୁ କହିଲେ—ଶଯ୍ୟାର ଅବସ୍ଥା ଦେଖନ୍ତୁ, ପ୍ରକାଶବାବୁ ! ମନେହୁଏ ଏଠାରେ ଖଣ୍ଡଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଥିଲା ।

ପ୍ରତିବାଦ କଣ୍ଠରେ ଡାକ୍ତର କହିଲେ—ନାଁ, ଖଣ୍ଡଯୁଦ୍ଧ ହୋଇନାହିଁ । ଛୁରିକାଘାତର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଛି । ହତ୍ୟା କରିବାପରେ ହତ୍ୟାକାରୀ ଶଯ୍ୟା ବିଶୃଙ୍ଖଳ କରିପକାଇଛି...

ବୋଧହୁଏ ହତ୍ୟାକାରୀ କୌଣସି ବସ୍ତୁର ସନ୍ଧାନ ଲାଗି ଏପରି ବିଶୃଙ୍ଖଳତା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି...କହିଲା ପ୍ରକାଶ ।

କିପରି ବସ୍ତୁ ବୋଲି ଆପଣ ଅନୁମାନ କରୁଛନ୍ତି ?

ବର୍ତ୍ତମାନ କିଛି ଅନୁମାନ କରିପାରୁନାହିଁ । କିନ୍ତୁ କଥା ହେଉଛି, ବିଛଣାରେ ରକ୍ତ ପୁରିରହିଛି ଯେତେବେଳେ, ଯିଏ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ତାର ଲୁଗାପଟାରେ ନିଶ୍ଚୟ ରକ୍ତର ଦାଗ ଥିବା

ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅତଏବ ସମସ୍ତଙ୍କର ଲୁଗାପଟା ବର୍ତ୍ତମାନ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ ।

ମାତ୍ର ପରୀକ୍ଷା ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖରୂପେ ଚାଲିଲେ ମଧ୍ୟ କେଉଁଠାରୁ କୌଣସି ନିଦର୍ଶନ ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଡାକ୍ତର ଓ ଫଟୋଗ୍ରାଫର ଚାଲିଯିବାପରେ ମୃତ ଦେହକୁ ଆମ୍ବୁଲାନ୍‌ସରେ ପକାଇ ବିକାଶସହ ପରିହବାବୁ କରବୀର ଏଟର୍ଣ୍ଣି ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିବାକୁ ଆସିଲେ ।

କରବୀର ବୈଷୟିକ ବ୍ୟାପାର, ଅର୍ଥାତ୍ ବିଭିନ୍ନ କମ୍ପାନୀ ସହିତ ଦେଣାପାଉଣା, ଅର୍ଥର ବିନିମୟରେ ଅଂଶ କ୍ରୟବିକ୍ରୟ, ଲଗ୍ନିତ ଅର୍ଥର ସୁଧ ପ୍ରଭୃତିର ହିସାବ ଏଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଶୁଣା କରନ୍ତି ଓଲ୍ଡ ପୋଷ୍ଟଅଫିସ୍ ଷ୍ଟ୍ରିଟ୍‌ରେଥିବା ବିଖ୍ୟାତ ଏଟର୍ଣ୍ଣି ମେସର୍ସ ମିଶ୍ର ଏଣ୍ଡ କୋଃର ପ୍ରଧାନ ଅଂଶୀଦାର ବୈରାଗୀ ଚରଣ ମିଶ୍ର । ଆଦର ସମ୍ଭାଷଣ କରି ଅଫିସରେ ବସାଇଲେ ବିକାଶ ଓ ପରିହବ ମୋହନଙ୍କୁ । ନିଜର ମହକିଲର ଆକସ୍ମିକ ମୃତ୍ୟୁପାଇଁ ଗଭୀର ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ ଯେତେବେଳେ ଶୁଣିଲେ ଯେ କରବୀ ବିବାହିତା ଏବଂ ତାର ସ୍ୱାମୀ ଜୀବିତ, ବିସ୍ମୟରେ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହେଲେ ସେ ।

କଥାବାର୍ତ୍ତାବେଳେ ଜଣାଗଲା' କରବୀର ସମସ୍ତ ବୈଷୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସେ ବୁଝିସୁଝି କଲେ ସୁଦ୍ଧା ତାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଜୀବନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ରଖିନାହାନ୍ତି । ବିକାଶ କରବୀର ଚରିତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମନ୍ତବ୍ୟ କଲାରୁ ବୈରାଗୀବାବୁ ବିଶେଷ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ହେଲାପରି ମନେହେଲା । କହିଲେ—ମୋର ମହକିଲ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣଙ୍କର କଠିନ ମନ୍ତବ୍ୟଶୁଣି ମୁଁ ଅତିଶୟ ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ କରୁଛି । ଯେତେହେଲେ ସେ ମୋର ମହକିଲ । ଆପଣ କହୁଛନ୍ତି, ସେ ଅନ୍ୟ ଲୋକର ଗୁପ୍ତକଥା ଜାଣି ଭୟ ଦେଖାଇ ସେମାନଙ୍କ

ପାଖରୁ ଅର୍ଥ ଆଦାୟ କରୁଥିଲା । ସ୍ୱାମୀ ଜୀବିତ ଥାଉ ଥାଉ ପୁନର୍ବାର ବିବାହ କରିବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା, ଜଣେ ସଉଶାଳୀର ପୁଅ ସହିତ ପ୍ରେମର ଅଭିନୟ କରୁଥିଲା—କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ଘଟଣାର କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଆପଣ ଦେଇପାରିବେ କି ?—

ଆମେ ଦେଇ ପାରିବୁନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଆପଣ ପ୍ରମାଣ ଯୋଗାଇ ପାରିବେ···ବିକାଶ କହିଲା ।

ମୁଁ ?···ବିସ୍ମିତ କଣ୍ଠରେ ପଚାରିଲେ ବୈରାଗୀ ମିଶ୍ର··· କେଉଁଭାବେ ମୁଁ ପ୍ରମାଣ କରାଇ ପାରିବି କହନ୍ତୁ···

ଅର୍ଥାତ୍....ବିକାଶ କହିଲା···କରବୀର ପାବଶ୍ୟ କାଗଜ-ପତ୍ର ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ରକ୍ଷିତ ଅଛି । ସେହି କାଗଜ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଇଲେ ଆମେ ପ୍ରମାଣ କରାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବୁ, ବୈରାଗୀ ବାବୁ !

ବୈରାଗୀ ବାବୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଜଣେ କିରାଣୀକୁ ଡକାଇ କରବୀର ଫାଇଲ୍ ବାହାର କରିବା ଲାଗି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଫାଇଲ୍ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ବିକାଶ ଆଡ଼କୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲେ—ଆପଣମାନେ ନିଜେ ଦେଖନ୍ତୁ···

ସେମାନେ ଫାଇଲ୍ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଗୋଟିଏ ସିଲ୍ ମୋହର ଦିଆ ଯାଇଥିବା ପତଳା କାଗଜର ବାକ୍ସ ଫାଇଲ୍ ସହିତ କିରାଣୀ ଆଣିଥିବା ଦେଖି ବିକାଶ ଆଗହୋଇ ବାକ୍ସଟିକୁ ଖୋଲି ଭିତରେ ଥିବା ଖଣ୍ଡିଏ ଲଫାଫା ଉପରେ 'ଗୋପନୀୟ' ଲେଖା ଦେଖି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାହା ଖୋଲିଲାରୁ ପ୍ରାର୍ଥୀତ ପ୍ରମାଣ ଆବିଷ୍କୃତ ହେଲା । ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ବାହାରିଲା ସୁଶାନ୍ତର କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଚିଠି ନିଜେ ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିବା ଲେଖା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଖରୁ ଆସିଥିବା ସମ୍ବାଦ । ସୁଶାନ୍ତ ତାହାହେଲେ ମିଥ୍ୟା କହିନାହିଁ

ବୋଲି ଜଣାଗଲା । ଅନ୍ୟ କେତେ ଗୁଡ଼ାଏ ଗ୍ରୀନ୍ ଲଫାଫା ଭିତରୁ ଜଣେ ବୃଦ୍ଧଜଣ ଖ୍ୟାତ ଓ ଡକ୍ଟର ଭିଣାଲୀ ଚେଙ୍କୁଙ୍କର ନାମ ମଧ୍ୟ ବାହାରିଲା । ଏପରି କି ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ରାଜକିଶୋର ଦାସ ଏକଦା ଚୌର୍ଯ୍ୟ ବୃତ୍ତିରେ ଲିପ୍ତ ଥିଲେ ଏହି ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ରାଜୁ ଦାସ ପାଖରୁ ଲେଖାଇ ନେଇଥିବା କାଗଜ ଖଣ୍ଡିକ ମଧ୍ୟ ମିଳିଲା । ସ୍ପଷ୍ଟ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଏହି ସ୍ୱୀକାରୋକ୍ତି ଦେଖାଇ କରିବାକୁ ରାଜୁ ଦାସ ଭୟ କରୁଥିଲା ।

ଏତେ କାଗଜ ପତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ କିନ୍ତୁ ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କର ନାମ ଆଦୌ ବାହାରିଲା ନାହିଁ । ଅନ୍ୟ ଖଣ୍ଡିଏ ଲଫାଫା ମଧ୍ୟରୁ ଜନ୍ମ—ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର ଅଫିସର ଖଣ୍ଡିଏ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍‌ର ନକଲ ବାହାରିଲା । ତିରିଶ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ସୁଧାଂଶୁ ଦାସ ଓ ରେବା ଚୌଧୁରୀଙ୍କର କାନ୍ତା ନାମ୍ନୀ ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଏହି ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଖଣ୍ଡିକ ଜନ୍ମ ସ୍ୱୀକୃତିର ନକଲ ।

ପ୍ରକାଶ ପବନ ମୋହନଙ୍କୁ କହିଲା—ତିରିଶ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ, ଅର୍ଥାତ୍ କବେରୀର ବୟସ ସହିତ ମିଳି ଯାଇଥିବାରୁ ମନେହୁଏ ଏଖଣ୍ଡିକ ତାର ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକା....

ଏହାପରେ ନିଶ୍ଚୟ ସେ ନାମ ବଦଳାଇଛି ?...

ଏଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କଣ ଅଛି, ଇନସପେକ୍ଟର—ଅନେକେ ନାମ ବଦଳାଇ ଥାଆନ୍ତି । କବେରୀ ସୁଧାଂଶୁ ଦାସଙ୍କର କନ୍ୟା ଏ ବିଷୟରେ ଆଉ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ପବନ ବାବୁ ପଚାରିଲେ—କିନ୍ତୁ ସୁଧାଂଶୁ ଦାସ ଲୋକଟି କିଏ ? ତାଙ୍କରତ କୌଣସି ସନ୍ଧାନ ମିଳିବାକୁ ନାହିଁ...

ପ୍ରକାଶ ହସି ହସି କହିଲା—କବେରୀ ଯଦି ନାମ ବଦଳାଇ ଥାଏ, ସୁଧାଂଶୁ ଦାସ ତାହାହେଲେ ନାମ ନ ବଦଳାଇ ଥିବେ କାହିଁକି ?—

ବିସ୍ମିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିକାଶ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ପବନ ବାବୁ···

ବିକାଶ କହିଲ—ମୋର ଧାରଣା, ବିପିନବାବୁଙ୍କର ସିନ୍ଦୁକରୁ ଯେଉଁ ବିବାହ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ଖଣ୍ଡିକ ବାହାରି ଥିଲା ସେହି ଖଣ୍ଡିକ ତାଙ୍କର ନିଜର ବିବାହ ବେଳର ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍। ଅନ୍ୟ କାହାର ସାର୍ଟିଫିକେଟ ସେ ଏତେ ଯତ୍ନରେ ରଖନ୍ତେ କାହିଁକି ? ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ଅନ୍ୟ ଜଣକୁ ଗୋପନରେ ବିବାହ କରିଥିଲେ। ଏବଂ ସେହି ରମଣୀଟିର ନାମ ନିଶ୍ଚୟ ରେବା ଚୌଧୁରୀ।

ଅବାକ୍ ବିସ୍ମୟରେ କହିଲେ ପବନବାବୁ—ଏହି ଜନ୍ମ ପତ୍ରିକାଟି ରେବା କଂପାୀ ଦେବୀର ବୋଲି ମନେକରାଯାଏ ତାହାହେଲେ···

ତାହାହେଲେ ସେ ବିପିନ୍‌ବାବୁଙ୍କର କନ୍ୟା....କହିଲା ବିକାଶ। ଏବଂ ସେହି କାରଣରୁ ସେ କରବୀ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ଥିଲେ ଓ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ସମ୍ପତ୍ତି ତା' ନାମରେ ଉଇଲ୍ କରିଯିବା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ସଙ୍ଗତ।

ଅକଳ୍ପିତ ଘଟଣାଚକ୍ର, ରହସ୍ୟ କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଘନୀଭୂତ ହେବାକୁ ଲାଗିଛି।

ଆଉ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ବୈରାଗୀ ବାବୁଙ୍କ ପାଖରୁ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ। ଉଭୟେ ସେଠାରୁ ଚାଲି ଆସିଲେ। ଉଭୟେ ନୀରବରେ ବାଟ ଚାଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ। ନୀରବତା ଭଙ୍ଗ କରି ଏକ ସମୟରେ କହିଲ ବିକାଶ—ସୁଧାଂଶୁ ଦାସଙ୍କର ପୂର୍ବ—ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦରକାର କରୁଛି। ରେକର୍ଡ ଅଫିସର ଇନ୍‌ଚାର୍ଜ ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ିବ।

ଏବେଣ ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କର ଅତିଥିମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଉଠିଲେ । କେତେଦିନ ଯାଏ ଆଉ ସେମାନେ ଏଠାରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଥିବେ ? ବିକାଶ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ପବିତ୍ର ବାବୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଦେଲେ ଯେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନେ ନିଜ ନିଜ ଘରକୁ ଫେରିଯାଇପାରନ୍ତି, ମାତ୍ର ଏହି କେସ୍‌ର ସମାଧାନ ନ ହେବା ଯାଏ କେହି ସହରର ବାହାରକୁ ଯାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ସ୍ୱସ୍ତିର ନିଃଶ୍ୱାସ ମାରିଲେ, ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଘର ମଧ୍ୟ ଖାଲି ହୋଇଗଲା ।

ବିକାଶ ଓ ଅନାଦି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ବିଦାୟ ନେଲେ । ଅନାଦି ଅନୁରୋଧ କଣ୍ଠରେ ବିକାଶକୁ କହିଲା—ହଜୁର, ସମସ୍ତେତ ଗଲେ— ଏ ଦରିଦ୍ରଗାକୁ ଏଥର ବିଦାୟ ଦିଅନ୍ତୁ ।—

ନିଶ୍ଚୟ ଯିବ, କିନ୍ତୁ ଘରେ କେହି ଜଣେ ଥିବା ନିହାତି ଦରକାର....କହିଲା ବିକାଶ ।

ମସ୍ତକ ଅବନତ କରି ବିନୀତ ଭାବେ କହିଲା ଅନାଦି— ଆପଣଙ୍କ କଥା ଅମାନ୍ୟ କରିବାର ସାଧ ମୋର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ଘଟଣା ଦେଖି ଭୟଙ୍କର ଦୁଃଖ ହେଉଛି, ହଜୁର ।

ଆବେଗରେ କଣ୍ଠରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଆସିଲା ଯେପରି ।

ଆଉ ଦୁଇ ଚାରିଦିନ ଅପେକ୍ଷା କର, ଅନାଦି । କିଛି ଗୋଟାଏ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ମୁଁ ଏଠୁ ଚାଲିଯିବି···

ବିକାଶର କଥାଶୁଣି ଅନାଦି ଲୁହ ପୋଛି କହିଲା—ଆପଣ ଚାଲିଯିବେ ? ତାହାହେଲେ ମୁଁ ଏକା ଏଠାରେ···

ଟେଲିଫୋନ୍ ଶବ୍ଦାୟିତ ହେଲା, ସୁବ୍ରତ ଅପର ପ୍ରାନ୍ତରୁ କହିଲା—ରାଜକିଶୋର ଘରର ଠିକଣା ଯାହା ଦେଇଛି, ପ୍ରକୃତରେ

ତାହା ଠିକ୍ । ସେ ତାଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଅନୁସରଣ କରୁଛି । ଏହାପରେ କଣ କରାଯିବ ସେ ବିଷୟରେ ସୁବ୍ରତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଫେରିଆସିବାଲାଗି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା ବିକାଶ ।

\+ + + +

ପବିତ୍ର ମୋହନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ପୋଷାକ ପରିହିତ କେତେଜଣ ପୁଲିଶ କର୍ମଚାରୀ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଅତିଥି ମାନଙ୍କର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ । ରାଜକିଶୋର ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଥାଏ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ନୂତନ ସମ୍ବାଦ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ ପାରିଲାନାହିଁ । ତିନିଟା ଖୁନ୍ ଜଣେ ଗୁଇନ୍ଦାର ଆଖି ଆଗରେ ଘଟିଗଲା, କୌଣସି ସୂତ୍ର ଆବିଷ୍କାର ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବିକାଶ ଅତିଶୟ ବିଚଳିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ।

ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ପବିତ୍ର ବାବୁ ଦିନେ ସକାଳବେଳା ରେକର୍ଡ଼ ଅଫିସର ଇନ୍‌ଚାର୍ଜ ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ବିକାଶ ସହିତ ଦେଖାକଲେ ।

ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ସମ୍ବାଦ ସଂଗ୍ରହ କରିଛି, ବିକାଶ ବାବୁ ।···ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରୁ କରୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁ କହିଲେ ।

ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଘରେ ଯେଉଁ ଅଦ୍ଭୁତ ଘଟଣା ଘଟିଛି ସେହି ହତ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ବୋଧହୁଏ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ସଂଗ୍ରହ କରିଛନ୍ତି ?—ପଚାରିଲା ବିକାଶ ।

ଆପଣମାନେ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ନେବାକୁ କହିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଳ୍ପ କିଛି ସଂଗ୍ରହ କରିଛି ଶୁଣନ୍ତୁ । ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ଜାଣିପାରିଛି ସୁଧାଂଶୁ ଦାସ ଓ ବିପିନ ଦାସ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ।

ଲାହୋରରେ ସେ ରେବା ଚୌଧୁରୀ ନାମ୍ନୀ ଗୋଟିଏ ମହିଳାଙ୍କୁ ବିବାହ କରିଥିଲେ ଓ ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା ମଧ୍ୟ ଜନ୍ମିଥିଲା । ଆପଣଙ୍କର ଅନୁମାନ ଅଭ୍ରାନ୍ତ । କିନ୍ତୁ ସୁଧାଂଶୁ ଦାସଙ୍କର ପିତା କିଏ ଥିଲେ ଜାଣନ୍ତି ?—

ନା—

ବ୍ରହ୍ମପୁର ଜେଲରେ ଫାସିଘରର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଜଣେ ୱାର୍ଡ଼ର ଥିଲା । ତାର ନାମ ଜଗବନ୍ଧୁ ଦାସ । ଆମେ ତାଙ୍କୁ ଜଗୁ ଜହ୍ଲାଦ ବୋଲି କହୁଥିଲୁ । ସୁଧାଂଶୁ ସେହି ଜଗୁଜହ୍ଲାଦର ପୁତ୍ର ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣାଯାଇଛି ।

ବିଶେଷ ସମ୍ବାଦ—

ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁ ପୁଣି କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ—ଜଗୁର ଦୁଇଟି ପୁତ୍ର । ଜଣେ ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧବେଳେ ସୈନ୍ୟ ବିଭାଗରେ ଯୋଗଦେଇ ମେସୋପଟେମିଆରେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରିଛି । ଅନ୍ୟଜଣକ ହେଉଛି ସୁଧାଂଶୁ ଦାସ ଓରଫେ ବିପିନ୍ ଦାସ ।

ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଦୀପ୍ତି ପରି ବିକାଶର ଆଖି ଆଗରେ ବେନାମୀ ଚିଠିର ରହସ୍ୟ ଆସିପଡ଼ିଲା । ରହସ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଫାସୀ ଦିଆହେଉ-ଥିବା ଅବସ୍ଥାର ଚିତ୍ର । ଜଗୁ ୱାର୍ଡ଼ରର ସନ୍ତାନ ବିପିନ୍ ଦାସ । ପିତା ତାର ଫାଶୀ ଆସାମୀର ଗଳାରେ ଫାଶ ଲୋଇ ଦେଉଥିଲା । ବେନାମୀ ଚିଠି ଗୁଡ଼ିକ ସହ ଏହାର କୌଣସି ଯୋଗାଯୋଗ ଥିବା ବିଚିତ୍ର ନୁହେଁ ।

ବିକାଶ ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଇ, ସୁଧାଂଶୁ ଦାସର ପୂର୍ବ ଜୀବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ କିଛି ଅଧିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରିବାପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲା । ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁ ପବନ ବାବୁଙ୍କ ସହିତ ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ବିକାଶ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବେନାମୀ ଚିଠିଗୁଡ଼ିକ ଏହି ହତ୍ୟା ରହସ୍ୟର ଦୁର୍ଭେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ । ଗଳାରେ ଦଉଡ଼ି ଗଳା ହୋଇଥିବା ମନୁଷ୍ୟର ଚିତ୍ରଟିର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟ କିଛି କମ ନୁହେଁ ।

ପୁଣି ଟେଲିଫୋନ୍ ଯନ୍ତ୍ରଟି ଶବ୍ଦାୟିତ ହେଲା । ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବେ ହାତ ବଢ଼ାଇ ଟେବୁଲରୁ ରିସିଭର୍ ଉଠାଇଲା ସେ । ବିପିନ୍ ଦାସଙ୍କ ଏଟର୍ଣ୍ଣି ନରହରି ସାମନ୍ତରାୟ ଟେଲିଫୋନରେ ତାକୁ ଡାକୁଥିଲେ ।

ନମସ୍କାର ବିକାଶବାବୁ ! ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଖବର ଯୋଗୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଅସମୟରେ ଡାକୁଛି, କିଛି ମନେ କରିବେ ନାହିଁ···

ନା—ନା, ଆପଣ କହନ୍ତୁ···

ନରହରିବାବୁ କହିଲେ—ସେଦିନ ଆପଣମାନେ କହୁଥିଲେ ବିପିନବାବୁଙ୍କୁ କେହି ସଦା ସର୍ବଦା ଅନୁସରଣ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି···

ହଁ, କିଛି ଜାଣିପାରିଲେ କି ?

ସେତେବେଳେ ଅବଶ୍ୟ ଆପଣମାନଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଏସବୁ ଶୁଣି ଖୁବ୍ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୁଝିପାରୁଛି ଆପଣମାନଙ୍କ କଥାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଅତ୍ୟଧିକ । ପ୍ରକୃତରେ କେହି ଯେ ତାଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲେ ଏ ବିଷୟରେ ଆଦୌ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।··· ନରହରି ବାବୁ କହିଲେ ।

କିପରି ?···

ଅଳ୍ପ ସମୟ ଆଗରୁ ଜଣେ ଲୋକ ମୋ ପାଖକୁ ଆସିଥିଲା । ଲୋକଟି କହିଲା ଯେ, ସେମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଦଳ ଅଛି । ଦଳଟି ଖୁବ୍ ଗୁପ୍ତ । ଏହି ଲୋକଟି ହେଉଛି ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କର ଦୂର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଆତ୍ମୀୟ । ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ଏହି ଦଳଟି ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ

କରୁଥିଲେ । ଏବଂ ଏହି ବାବଦରୁ ସେମାନଙ୍କର କେତେକ ଟଙ୍କା ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇବା କଥା । ସେମାନେ ବଳ୍ ଟଙ୍କା ଏଠାରୁ ପାଇବେ କି ନା ଏଇ କଥା ବୁଝିବା ପାଇଁ ଲୋକଟି ଆସିଥିଲା....

ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଓ ଅତି ଚମକପ୍ରଦ ସମ୍ବାଦ । ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ସ୍ୱାମୀର ଗତିବିଧି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲାଗି ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ, ଏ ସବୁର କି ଅର୍ଥ ହୋଇପାରେ ।—

ବିକାଶ ପଚାରିଲା—କାହିଁକି ସେ ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ, ଏ ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଲୋକଟିକୁ କରିଥିଲେ କି ?

ନରହରି ବାବୁ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ—କରିଥିଲି; ଲୋକଟି ମଧ୍ୟ ଅକପଟରେ ସବୁ କଥା କହିଛି । ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ ଚକ୍ଷୁରେ ସର୍ବଦା ଦେଖୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଧାରଣା କୌଣସି ଅନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ମିଶି ସେ ଟଙ୍କା ଅପବ୍ୟୟ କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ନିଜର ଲୋକ ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଅନୁସରଣ କରି ଜାଣି ପାରିଛନ୍ତି, କୌଣସି କୁସଂସର୍ଗରେ ବିପିନବାବୁ ଲିପ୍ତ ନ ଥିଲେ—କେବଳ ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସେ କରବୀ ଦେବୀଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଉଥିଲେ ।

ଆଉ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ସେମାନେ ଦେଇଛନ୍ତି କି ?—

ନା—

ଆପଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ପ୍ରାପ୍ୟ ଟଙ୍କା ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଇ-ପାରନ୍ତି—

ରସିଭର୍ ରଖିଦେଇ ପୋଷାକପତ୍ର ପିନ୍ଧି ବିକାଶ ବାହାରକୁ ବାହାରିଲା । ରହସ୍ୟ ଜାଲର ଗୋଟିଏ ଗ୍ରନ୍ଥି ଏଥର ଉନ୍ମୋଚିତ ହୋଇଛି । କାହିଁକି ବିପିନ ବାବୁଙ୍କୁ ଅନୁସରଣ କରା ହେଉଥିଲା ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ଆବିଷ୍କୃତ ହେଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ରଜୁଦାସ

ପାଖରୁ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ସମ୍ବାଦ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ହେବ, ତେବେ ଯାଇ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଆଲୋକର ରେଖା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇପାରେ ।

ରଜୁ ଦାସ ସେତେବେଳେ ଘରେ ଥିଲା । ବିକାଶକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ସେ ବିବ୍ରତ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ଅତୀତର ଦୁଷ୍କୃତି ଯୋଗୁଁ ସବୁବେଳେ ମନରେ ତାର ଭୟ ଥାଏ । ବିକାଶର ଅଜସ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ବାଣରେ ନିଜକୁ ସେ ଖୁବ୍ ଅସହାୟ ବୋଲି ମନେ କଲା । ମୁହଁ ପୋତି ବସିଲା, କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସେ ଦେଇପାରିଲା ନାହିଁ । ସୁବିଧାଜନକ ନୁହେଁ ମନେକରି ବିକାଶ ଏଥର ନିଜ ମୂର୍ତ୍ତି ଧାରଣ କଲା । ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାତ ଅପରାଧରେ ତାକୁ ଥାନାକୁ ଯିବାକୁ ହେବ ଶୁଣି ଭୟରେ ରଜୁ ଥରିବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ ସେ ଯଦି ସତ କଥା କୁହେ ତାହା ହେଲେ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦିଆ ଯାଇପାରେ, ଏହି ଆଶ୍ୱାସ ବାଣୀ ଶୁଣି ସେ ପ୍ରଶ୍ନ ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ଦେବ ବୋଲି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା ।

ବିକାଶ ମୃଦୁ ହସି ପଚାରିଲା—ସେଦିନ ଯେଉଁ ଚିଠିଖଣ୍ଡିକ ଦେଖାଉଥିଲେ ତାହା କେଉଁଠି ରଖିଛନ୍ତି ?—

ରଜୁ ଚିଠି ବାହାର କରି ବିକାଶର ହାତକୁ ବଢ଼ାଇବା ମାତ୍ରେ ବିକାଶ ପଢ଼ିଲା—ତୁମର ସ୍ତ୍ରୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ ସହିତ ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକତା କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ସାବଧାନରେ ରୁହ । ତୁମର ବିପଦ ଘଟିପାରେ, ସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ସବୁବେଳେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଥାଅ···

ପରିଚିତ ହସ୍ତାକ୍ଷର, ଚିଠି—କାଗଜରେ ପୂର୍ବପରି ମନୁଷ୍ୟର ଗଳାରେ ଦଉଡ଼ିଥିବା ଚିହ୍ନ ।

ଏ ଚିଠି ଆପଣ କେବେ ପାଇଲେ ?···ପଚାରିଲା ବିକାଶ ।

ଗତ ଶୁକ୍ରବାରଦିନ ସକାଳ ବେଳା···

କିଏ ଏହି ଚିଠି ପଠାଇଛି, ଜାଣନ୍ତି ? ସୁଶାନ୍ତ ?—

ଭଗବାନଙ୍କ ନାମରେ ଶପଥ କରି କହୁଛି, ମୁଁ କିଛି ଜାଣେନା ରାତି ପାଇବାପରେ କରବୀ ସହିତ ଦେଖାକରିବାକୁ ଗଲି । ଶୁଣିଲି, ସେ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି । ତା, ସହିତ ଜରୁରୀ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଅଛି କହିଲାରୁ ସେ ଖିଷଣ ଭାବରେ ରାଗି-ଯାଇ କହିଲା —ମୋର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିବାର ସମୟ ନାହିଁ । ତୁମେ ବିପିନବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବ, ସେଇଠାରେ ଯାହା ତୁମର କହିବାର ଅଛି କହିବ···ତାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ ସେଦିନ ରାତିବେଳା ଦେଖା କରିଥିଲି । ରାତି ସେତେବେଳେ ଦୁଇଟା ।

ରାତି ସେତେବେଳେ ଦୁଇଟା ! ତାହାହେଲେ ଡକ୍ଟରଙ୍କ ଅନୁମାନ ଠିକ୍ ।

ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରାଜଦାସ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ କହିଲି—ଏବଂ ସେତିକବେଳେ ତାର ହାତ ଏପରି ଭାବେ ଜାପୋଟି ଧରିଥିଲେ ଯେ, କରବୀର ହାତଘଡ଼ି ଉପରେ ଚାପ ପଡ଼ିଲା ଓ ଏହି କାରଣରୁ ଘଡ଼ିଟି ତାର ଖରାପ ହୋଇଗଲା ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ନୀରବ ରହି ରାଜଦାସ କହିଲା—ଆପଣ ତାହାହେଲେ ସବୁକଥା ଜାଣିସାରିଛନ୍ତି । ରାତିରେ ତା ପାଖରୁ ଘରକୁ ଫେରି ସକାଳେ ଶୁଣିଲି ସେ ଖୁନ୍ ହୋଇଛି ।

କଣପାଇଁ ଏତେ ରାତିରେ କରବୀ ସାଙ୍ଗରେ ଦେଖାକରିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ?

ଏପରି ଲୁଚ୍‌-ଲୁଚ କରି ଅସହ୍ୟ ମନେ ହେଉଛି, ଏଥର ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ହେବ, ଏଇକଥା ବୁଝାଇବାଲାଗି ମୁଁ ତା ପାଖକୁ ଆସିଥିଲି···

ସେ କଣ ଉତ୍ତର ଦେଲା ?—

ବିଷାକ୍ତ ହସହସି ସେ କହିଲା, ଏ ସବୁକଲେ ଆଗେମୋତେ ଜେଲକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ଏକଥା ଶୁଣି ମୁଁ ରାଗ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲି ନାହିଁ, ଘଡ଼ି ପିନ୍ଧା ହାତକୁ ଧରି ମୋଡ଼ିଦେଲି ।

ବିକାଶ ମନେ ମନେ ଖୁସିହୋଇ କହିଲା—ଯେତେବେଳେ ଶୁଣିଲେ ସେ ଖୁଣ୍ ହୋଇଛନ୍ତି, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ତା'ଘରକୁ ଆସି ନିଜେ ଯେଉଁ ଏକରାର୍ ପତ୍ର ଲେଖିଦେଇଥିଲେ ସେ ଖଣ୍ଡିକ ହାତେଇବା ଲାଗି କାଗଜ ପତ୍ର ଘଣ୍ଟାଘାଣ୍ଟି କରିଥିଲେ, ନା ?

ବିସ୍ମିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ରାଜୁଦାସ—ଆପଣ ସର୍ବଜ୍ଞ, ବିକାଶବାବୁ ! ପ୍ରକୃତରେ ମୁଁ ଏକରାର୍ନାମା ଖଣ୍ଡିକ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଥିଲି, କିନ୍ତୁ ପାଇଲି ନାହିଁ । ସବୁ କାଗଜ ଗୁଡ଼ିକ ସେ ବୋଧ ହୁଏ ତାର ଏଟର୍ଣ୍ଣି ପାଖରେ ରଖିଛନ୍ତି···

କିନ୍ତୁ ଆପଣ ତାର ଡାଏରୀ ଖଣ୍ଡିକ ଚୋରି କରି ଆଣିଛନ୍ତି···

ପ୍ରବଳଭାବେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ରାଜୁଦାସ କହିଲେ—ନା-ନା-ନା, ଘରେ ତାର ଡାଏରୀ ନଥିଲା—ମୁଁ ସବୁ ତନ୍ନ ତନ୍ନ କରି ଖୋଜିଛି । ଡାଏରୀ ସବୁବେଳେ ସେ ପାଖେ ପାଖେ ରଖେ । ନିଶ୍ଚୟ ସେ ସାଙ୍ଗରେ ଡାଏରୀ ନେଇ ବିପିନବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଆସିଥିଲା ।···

ଆପଣ ଏହା ଠିକ୍‌ଭାବେ ଜାଣନ୍ତି ?···

ନିଶ୍ଚୟ ! ମୁଁ ତାର ହାତ ମୋଡ଼ିବାବେଳେ ସେ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିନେଇ ବ୍ଲାଉଜ ଭିତରୁ ଡାଏରୀ ବାହାର କରି ମୋତେ ଭୟ ଦେଖାଇ କହିଥିଲା, "ରାତିରେ ଶୋଇବାବେଳେ ତୁମର ସବୁକଥା ଆଜି ଡାଏରୀରେ ଲେଖି ରଖିବି"—

ବିକାଶ ତୀବ୍ର ଦୃଷ୍ଟିରେ ରାଜୁଦାସକୁ ଚାହିଁଲା । ମନେହେଲା ଲୋକଟି ମିଥ୍ୟା କହୁନାହିଁ । ତାହାହେଲେ କରବୀର ଡାଏରୀ ଖଣ୍ଡିକ ବିପିନବାବୁଙ୍କ ଘରୁ ଚୋରିଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ କିଏ ଚୋରି କରିଛି ସେ ଖଣ୍ଡିକ !

ତାହାହେଲେ ସୁଶାନ୍ତକୁ ଗ୍ରେପ୍ତାର କରିବାକୁ ହେବ । ତାର ହାବଭଙ୍ଗୀ, କଥାବାର୍ତ୍ତା...

ବିକାଶ ରହିଲ ଚିନ୍ତା ସାଗରରେ ବୁଡ଼ିଗଲା ଯେପରି ।

ପରଦିନ ଗୋପବନ୍ଧୁ ବାବୁଙ୍କ ପାଖରୁ ରିପୋର୍ଟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ।

ବିକାଶ ସାଗ୍ରହରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା ରିପୋର୍ଟକୁ । ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ।

ଜଗୁର ଦୁଇପୁଅ । ସୁଧାଂଶୁ ବଡ଼, ଅରୁଣାଂଶୁ ସାନ । ସେମାନେ ଉପାର୍ଜ୍ଜନକ୍ଷମ ହେଲାପରେ ନିଜ ନିଜର ଭାଗ୍ୟାନ୍ୱେଷଣ ଲାଗି ଘରୁ ବାହାରି ଗଲେ । ଜୀବନରେ ସେମାନେ ପିତା ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ବନ୍ଧ ରଖିନାହାନ୍ତି ।

ସୁଧାଂଶୁ ଲାହୋରକୁ ଆସି ଅନେକ ଦିନଯାଏ ବ୍ୟବସା କରି ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିଲା । ସେଇଠାରେ ବିବାହ କରିଥିଲା ଓ ଗୋଟିଏ କନ୍ୟାମଧ୍ୟ ଜନ୍ମିଥିଲା । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ସେଠାକାର ନାହିଁ ।

ଅରୁଣାଂଶୁ ପ୍ରଥମେ ରେଲୱେରେ ବ୍ୟବସା କରୁଥିଲା, ପରେ ଯୁଦ୍ଧ ବିଭାଗରେ ନାମ ଲେଖାଇ ମେସୋପଟେମିଆକୁ ଆସିଲା ଓ ସେଇଠାରୁ ସେ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଆଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା' ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସ୍ୱପନବାବୁ ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନହୀନ....ନା, ଏହା ଠିକ୍ ନୁହେଁ···ଭାଇ ଅରୁଣାଂଶୁ ଯେ ମୃତ ଏ ବିଷୟରେ ଅଭ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରମାଣ କାହିଁ ? ମୃତବ୍ୟକ୍ତି ବହୁବର୍ଷ ପରେ ଫେରିଆସିଛନ୍ତି ଏହାମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଛି ।

ପ୍ରକାଶର ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ମୁଖରେ ଗତ ଶନିବାରଦିନ ସ୍ୱପନ ବାବୁଙ୍କ ଘରେ ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟର ଅବତାରଣା ହୋଇଥିଲା ସେହି ଦୃଶ୍ୟ ଦୃଶାପିତ ହେଲାପୁଣି । ଜରସା ଖୁନ୍ ହୋଇଛି....ସମ୍ମୁଖରେ କମ୍ପିତ କଳେବରରେ ଠିଆହୋଇଛନ୍ତି ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି....ପାଖରେ ଶ୍ୟାମଲପାତ୍ର; ଦୃଷ୍ଟି ଅତି ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ···ଅନ୍ୟ ପାଖରେ ସତୀଶ ଦାସ, ବିହ୍ୱଳ ବିମୂଢ଼ ଆତଙ୍କିତ···ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ହତଭମ୍ବ ବିନୋଦ ଚୌଧୁରୀ—

ହଠାତ୍ କଣ ମନେ ପଡ଼ିଲାରୁ ଅତି ମାତ୍ରାରେ ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ପ୍ରକାଶ । ଦୁଇ ତିନିଥର ଘରର ଏ ମୁଣ୍ଡରୁ ସେ ମୁଣ୍ଡଯାଏ ପଦଚାରଣ କରି ଟେଲିଫୋନ ଉଠାଇ ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ପରେଶ ମୋହନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କଲା । ଯେଉଁ କଥାଟି ମନେପଡ଼ିଲା ସେ ବିଷୟରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ସମ୍ବାଦ ନିଆଯାଇନାହିଁ. ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ହୁଏତ କିଛି ଜାଣିପାରିଥାନ୍ତି ।

ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ଭାଗ୍ୟକୁ ସେତେବେଳେ ଥାନାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ

ହ୍ୟାଲୋ ! କାହାକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ?....

କିଏ ପରେଶ ବାବୁ···

ହଁ ଆପଣ କିଏ ?

ମୁଁ ପ୍ରକାଶ କହୁଛି···

ମିଃ-ଚୌଧୁରୀ ! କିଛି ନୂତନ ସମ୍ବାଦ ପାଇଛନ୍ତି କି ?

ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଡାକଲି···

କି ପ୍ରଶ୍ନର ?

ବିକାଶ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଜର ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲା । ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ଶୁଣି ସାରିଲା ପରେ କହିଲେ—ନା ଏବିଷୟରେ କୌଣସି ସନ୍ଧାନ ନିଆଁଯାଇନାହିଁ । ନେବାର ଆବଶ୍ୟକ ଅଛି କି ?

ମନେହୁଏ ପ୍ରୟୋଜନ ଅଛି । ତାହା ଯେ ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟ ଏହା ପ୍ରମାଣ ସାପେକ୍ଷ ନୁହେଁ କି ?···

ବେଶ୍, ତାହାହେଲେ ହେଡ୍‌ଅଫିସରୁ ବୁଝି ଆପଣଙ୍କୁ ଖବର ଦେବି···

ଥାଙ୍କ୍ ଇଉ, ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର···

ରିସିଭରଟିକୁ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ରଖିଦେଲା ବିକାଶ ।

ଦେଢ଼ଘଣ୍ଟାପରେ ବିକାଶର ଟେଲିଫୋନ୍ ଘଣ୍ଟିଟି ଶବ୍ଦାୟିତ ହେଲା ।

ମିଃ-ଚୌଧୁରୀ ! ମୁଁ ହେଡ୍‌ଅଫିସରୁ କହୁଛି ! ଲୋକଟି ମିଥ୍ୟା ଜମାନବନ୍ଦୀ ଦେଇଛି···ଅପର ପ୍ରାନ୍ତରୁ ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟରଙ୍କର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଭାସିଆସିଲା ।

ଆର୍ ଇଉ ସିଓର୍ ? ଆପଣଙ୍କର ଭୁଲ୍ ହୋଇନାହିଁ ତ ?

ନୋ—ଚୌଧୁରୀ, ନୋ···ମୋର ଭୁଲ ହୋଇନାହିଁ ।

ଧନ୍ୟବାଦ । ଆପଣ ଦୟାକରି ଚଞ୍ଚଳ ମୋ ପାଖକୁ ଆସନ୍ତୁ, ମୁଁ ଘରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଲି ।

ଅଧଘଣ୍ଟା ଭିତରେ ମୁଁ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବି···

ବିକାଶ ଓ ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ଦୁହେଁ ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲେ । ନାନାବିଧ କଥାବାର୍ତ୍ତା ପରେ ବିକାଶ କହିଲା—ସାମାନ୍ୟ ମିଥ୍ୟା କଥା ପାଇଁ ଲୋକଟି ଅବଶେଷରେ ଧରାପଡ଼ିଲା···

ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ସନ୍ଦେହ ଜଡ଼ିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—କିନ୍ତୁ ଏହି କଥା ଉପରେ ଆସ୍ଥାରଖି ତାକୁ କି ଗ୍ରେପ୍ତାରେ କରିଯାଇପାରେ ?—

ନା, ବର୍ତ୍ତମାନ ଗ୍ରେପ୍ତାରର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିପାରେନା । ଲୋକଟି କିଏ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଆମ୍ଭ ମାନଙ୍କର ଅଜ୍ଞାତ ନୁହେଁ । ଏହାପରେ ପ୍ରମାଣ ସଂଗ୍ରହ ବିଶେଷ ଅସୁବିଧା ଦାୟକ ନୁହେଁ । ଆମକୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ, ପବିତ୍ର ବାବୁ ! ଲୋକଟିକୁ ଅତର୍କିତଭାବେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ହେବ । ଆମେ ହଠାତ୍ ତାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ହୁଏତ ଭାବଭଙ୍ଗୀରେ ସେ ସବୁକଥା ସ୍ୱୀକାର କରିପାରେ ବୋଲି ମନେହେଉଛି ।···କହିଲା ବିକାଶ ।

କିନ୍ତୁ କପରିଭାବେ ଆପଣ ତାହା କରିପାରିବେ ?—

ବିକାଶ କହିଲା—ଆପଣ ସବୁକଥା ମୋ ପାଖରୁ ଶୁଣିଛନ୍ତି । ସହଜଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାରର ଆଶା ଯେତେବେଳେ ନାହିଁ, ବିଚିତ୍ର ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ । ଉପାୟ ମୁଁ ସ୍ଥିର କରି ରଖିଛି । ସେହି ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଲୋକଟି ଅତର୍କିତ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନିଜର ଦୁର୍ବଳତା ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ନିଃସନ୍ଦେହ ହେଉଛି ।

ସେହି ଉପାୟଟି କଣ ଶୁଣେ ?···କହି ଉତ୍ସୁକ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିକାଶ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ ପବିତ୍ର ବାବୁ ।

ବିକାଶ ଧୀରେ ଧୀରେ କଥା ଆରମ୍ଭ କଲା—ଆସନ୍ତା ଶନିବାର ଦିନ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଘରେ ଗତ ଶନିବାର ଦିନ ଯାହା

ଯେପରି ଘଟିଥିଲା ଅର୍ଥାତ କରବୀର ଖୁନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଭିନୟ ଦ୍ୱାରା ଘଟଣାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ଯଦି କରାଯାଏ ତାହାହେଲେ ମୁଁ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ ହେବି ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି । ଯେଉଁମାନେ ସେଦିନ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଶନିବାରଦିନ ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଆସିବାଲାଗି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । ସୁଶାନ୍ତକୁ ମଧ୍ୟ ଆସିବାକୁ ହେବ । ଦିନ ଦୁଇଟାରୁ ସାଢ଼େ ଗୁଟାଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେଠାରେ କରାଯାଇଥିଲା, ଆସନ୍ତା ଶନିବାରରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ତ୍ରୁଟିହୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ....

ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର ନୀରବରେ ସବୁକଥା ଶୁଣି ଚିନ୍ତିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—ତ୍ରୁଟିହୀନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ମଧ୍ୟ ଲୋକଟା ଯେ ଧରାଦେବ ଏପରି ମନେହୁଏନା ।

ଗଳାରେ ଜୋର ଦେଇ ପ୍ରକାଶ କହିଲା—ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ମନେକରନ୍ତୁ ନାହିଁ, ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର । ଲୋକଟିର କଥା ଚିନ୍ତା କରି ଦେଖନ୍ତୁ । ତାର ଧାରଣା, କେହି ତାକୁ ସନ୍ଦେହ କରି ନାହାନ୍ତି । ସେ ମିଥ୍ୟା କହିଛି ଏବଂ ଆମେ ମିଥ୍ୟା ବୋଲି ଜାଣିପାରିଛୁ, ଏହାମଧ୍ୟ ସେ ଜାଣେନା । ତେଣୁ, ଅକସ୍ମାତଭାବେ ଆମେ ଯଦି ସେ ଦୋଷୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ନିଜର ସ୍ୱରୂପ ସେ ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ । ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୁଝିପାରୁଛନ୍ତି, ଇନସ୍‌ପେକ୍‌ଟର —

କିଛି ସମୟ ଆଲୋଚନା ପରେ ପ୍ରକାଶର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାର ସ୍ଥିରୀକୃତ ହେଲା ।

ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଗତସପ୍ତାହରେ ଯେଉଁମାନେ ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କର ଘରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶନିବାର ଦିନ ଗୋଟାଏ ଭିତରେ ସେହିଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ ବୋଲି ସମ୍ବାଦ ପାଇଲେ । ପତ୍ର ପ୍ରେରକ ନନ୍ଦନପୁର ଥାନାର ଅଫିସର ଇନ୍‌ଚାର୍ଜ ପବିତ୍ର ମୋହନ । ତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଯେପରି ସମସ୍ତେ ରକ୍ଷା କରନ୍ତି ବିଶେଷଭାବେ ପତ୍ରରେ ଏହା ଲେଖାହୋଇଥିଲା ।

ଫୋନରେ ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦିକୁ ଯଥା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଆଦେଶ ସହ ଚା' ଓ ଜଳଯୋଗର ଆୟୋଜନ କରିବାଲାଗି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଭୃତ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ସେଦିନ ଅଣାଇବାଲାଗି ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲା ବିକାଶ ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଶ୍ୟାମଳପାଣି ବିକାଶ ସହିତ ଦେଖାକଲେ । ଅତିବିଚଳିତ ଓ ତାଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତା ଉତ୍ତପ୍ତ ବୋଲି ମନେହେଲା ।

ଏ ସବୁର ଅର୍ଥ କଣ, ବିକାଶ ବାବୁ...କାହିଁକି ପୁଣି ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବାଲାଗି ଅନୁରୋଧ କରାହୋଇଛି ?—

ହସି ଚୁପି ବିକାଶ କହିଲା—ଏହାତ' ଆଦେଶ ନୁହେଁ, ଅନୁରୋଧ...

କାହିଁକି ଏପରି ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି ? ଆପଣମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କଣ ?...

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି...ବିକାଶ କହିଲା...ଖୁଣୀକୁ ବାହାର କରିବା । ଗତ ସପ୍ତାହରେ ଆମେ ସେଠାରେ ଯେପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଥାଇ ଯାହାସବୁ କରିଥିଲୁ ଏବଂ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିଲୁ ଠିକ ଅବିକଳ ସେହି କଥାସବୁ କହିବା ଓ କରିବା । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମେ କେତେକ ଗୋପନ ତଥ୍ୟ ଆବିଷ୍କାର କରିବାଲାଗି ସକ୍ଷମ ହେବୁ ।

ଏସବୁ ଆପଣମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟାୟ ଜବରଦସ୍ତି । କୌଣସି ସୁଫଳ ପାଇବେ ନାହିଁ ଏହା ମୁଁ କହି ରଖୁଛି···

ବିରକ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ଥାନ କଲେ ଶ୍ୟାମଳ ପାଣ୍ଡ ।

ସୁବ୍ରତକୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ସେଦିନ ଯଥା ସମୟରେ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଘରକୁ ଆସିଲା ପ୍ରକାଶ । ଅନାଦି ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କରି କହିଲା, ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଭୃତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଆସିଛନ୍ତି—କିନ୍ତୁ ପୂଜାରୀ ଓ ଦାସୀ ଏମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ସେ ପାଇଲା ନାହିଁ ।

ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଭୃତ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ କଣ କଣ କରିବାକୁ ହେବ କହିଛ ତ···ପଚାରିଲା ପ୍ରକାଶ ।

ଗତ ଶନିବାର ଦିନ ସେମାନେ ଯାହା କରିଥିଲେ ଆଜି ସେହିସବୁ କରିବେ ବୋଲି ଅନାଦି ସେମାନଙ୍କୁ କହିଛି ବୋଲି ନିବେଦନ କଲା ।

ଅନାଦିର କର୍ମନିପୁଣତା ଦେଖି ଖୁସି ହେଲା ପ୍ରକାଶ । ପର୍ସ ଖୋଲି ଖଣ୍ଡିଏ ଦଶଟଙ୍କିଆ ନୋଟ ତା' ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ଜଣ ଜଣ ହୋଇ ଅତିଥିମାନେ ଆସିଲେ । ଆଗେ ଶ୍ୟାମଳ ପାଣ୍ଡ, ସର୍ବଶେଷରେ ବିନୋଦ ଚୌଧୁରୀ ।

ସେଦିନ ବିପିନବାବୁଙ୍କ ଘରେ ସୁଶାନ୍ତ ନ ଥିଲା, ଆଜି ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇ ଆସିଛି ।

ଯଥା ସମୟରେ ପବିସବାବୁ ଜଣେ ସହକାରୀ ସହ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ।

ସମସ୍ତେ ସମବେତ ହେବାପରେ ବିକାଶ କହିଲା—ଆପଣ-ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଧନ୍ୟବାଦ ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ, ଗତ ଶନିବାର ଦିନର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପୁଣି ଥରେ ଅଭିନୟ କରି ଆମେ ଏହି ଖୁଣ୍‌ର ରହସ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଧାନ ସୂତ୍ର ଆବିଷ୍କାର କରିପାରିବୁ । କରୁଣା ଖୁଣ୍‌ ହେବାପରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେହି ଏପରି ଗୋଟିଏ ସାମାନ୍ୟ ଘଟଣା ସ୍ମରଣ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, ଯେଉଁ ଘଟଣାଟିକୁ ସେଦିନ ସେ ପୁଲିଶ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଭୁଲି ଯାଇଛନ୍ତି । ଆଜି ହୁଏତ ସେହି ଘଟଣାଟି କାହାରି-ନା-କାହାରି ମନେ ପଡ଼ି ଯାଇପାରେ ଏବଂ ତାହା ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅସାମାନ୍ୟ ଉପକାରରେ ଆସିପାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପିଏ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟମାନ ସେଦିନ କରିଥିଲେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ସେହି-ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ, ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଯଥାସାଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବି । କେବଳ ତିନିଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ସେଦିନ ଯେଉଁମାନେ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ସମସ୍ତେ ଆସିଛନ୍ତି । ମୋର ସହକାରୀ ସୁବ୍ରତ କରୁଣାର ଅଂଶ ଅଭିନୟ କରିବ, ମୁଁ ହେବି ବିପିନ ଦାସ ଏବଂ ପବନବାବୁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କର ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ସମସ୍ତେ ଖୁଡ଼ହସ୍ତ ନେତ୍ରରେ ବିକାଶ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲେ । ଏପରି ଅସ୍ୱାଭାବିକ ବ୍ୟାପାରରେ କେହି ଅଭ୍ୟସ୍ତ ନ ଥିଲେ । ଅସ୍ଫୁଟ ସ୍ୱରରେ ବିନୋଦ ଚୌଧୁରୀ କହିଲେ—ଏସବୁର କୌଣସି ଅର୍ଥ ନାହିଁ । କେବଳ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବା ଛଡ଼ା ଆଉ କିଛି ନୁହେଁ···

ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣିପାରି ବିକାଶ କହିଲା—ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସଫଳତା ଲାଭ କରିପାରେ । ପରୀକ୍ଷା ଶେଷ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ମନ୍ତବ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରେନା, ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ଚେଷ୍ଟା କରିବୁ । ଯାହାସବୁ କହୁଛି, ଆପଣମାନେ ସେହିପରି ଭାବେ

କାର୍ଯ୍ୟ କରବେ ବୋଲି ଆଶା କରେ । ଆସନ୍ତୁ, ଜଳଯୋଗାନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା....

ହଲ୍‌ଘର ଭିତରେ ଜଳଯୋଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରା ଯାଇଥିଲା କେହି ପ୍ରାୟ ବିଶେଷଭାବେ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକେ ବିବ୍ରତ ହେଲାପରି ମନେ ହେଉଥିଲା ଓ ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଦୃଷ୍ଟି ବିନିମୟ ମଧ୍ୟ ହେଉଥିଲା ।

ବିକାଶ ଅନାଦିକୁ ଆହ୍ୱାନ କଲା ।

ହଜୁର...

ତୁମର ମଧ୍ୟ ଏହି ଅଭିନୟରେ ଅଂଶ ଅଛି, ମୋର ସବୁ କଥା ଶୁଣିଛ ତ ?...

ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ସ୍ୱୀକୃତି ଜଣାଇଲା ଅନାଦି ।

ସବୁଆଡ଼େ ଦୁର୍ଜ୍ଞେୟ ରହସ୍ୟ ଯେପରି ବିସ୍ତାରିତ ହୋଇଛି । କାହାରି ମୁହଁରେ ଭାଷା ନାହିଁ । ଉଦ୍ୟାନରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ ସମସ୍ତେ । ବିକାଶ କହିଲା, ଏଥର ଆପଣମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତୁ—

କରବୀର ଭୂମିକାରେ ସୁବ୍ରତ ଉଦ୍ୟାନକୁ ଆସି ହାତଘଣ୍ଟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରବୀର କଥାଗୁଡ଼ିକ ପୁନରାବୃତ୍ତି କଲା । ବିକାଶ ଶ୍ୟାମଳ ପାଖ ଆଡ଼େ ଚାହିଁଲା । ଶ୍ୟାମଳବାବୁ ତାଙ୍କର ଅଂଶ ଅତି ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଅଭିନୟ କଲେ ।

ବିବ୍ରତତା ବୋଧ କରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଯଥାଯଥଭାବେ ଅଭିନୟ କରିଗଲେ । ସୁବ୍ରତ ଚିଠି ଲେଖା କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲା । ପବିତ୍ରବାବୁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କର ଅଂଶ ଅନୁରୂପ ସେଦିନର ତାସ ଖେଳ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ । କୁନ୍ତଳା ମିଶ୍ର, ବିନୋଦ ଚୌଧୁରୀ ଓ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଭୂମିକାରେ ଥିବା ବିକାଶ ତାହା ସମର୍ଥନ କଲା ।

ସେଦିନ ପରି ଶ୍ୟାମଳବାବୁ କହିଲେ—ମୁଁ ଏହି ଉପନ୍ତ ବସିଛି । ମୁଁ ମୋର ଉପନ୍ୟାସ ଖଣ୍ଡିକ ଶେଷ କରିନିଏ, ଆପଣ-ମାନେ ତାସ୍ ଖେଳରେ ବସନ୍ତୁ···ଠିକ୍ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ କହିଲେ, ସେଦିନ ମୋ ହାତରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଉପନ୍ୟାସ ଥିଲା ଆଜି ହାତରେ କିଛି ନାହିଁ ।

ଦରକାର ମଧ୍ୟ ନାହିଁ···ବିକାଶ କହିଲା···

ଆଗେଇ ଆସି ଖଣ୍ଡିଏ ଚେୟାରରେ ବସିଲେ ଶ୍ୟାମଳବାବୁ । ହଲ୍ ଘର ପାଖରେ ଅନାଦି ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିଲା । ବିକାଶ ପାଖକୁ ଆସି ପଚାରିଲା—ତୁମେ ସେଦିନ ଏହି ସମୟରେ କଣ କରୁଥିଲ ?—

ଅନାଦି ଏହି ସମୟରେ ଘରର ଉପରକୁ ଯାଇ ଲୁଗା ଚୋପୁ-ଥିଲା ବୋଲି କହିଲାରୁ ବିକାଶ ଘରର ଉପରକୁ ଯିବାଲାଗି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା ।

ଉପରକୁ ଆସିଲା ଅନାଦି । ସେତେବେଳେ ଘଡ଼ିରେ ଦୁଇଟା ବାଜି ଚାଳିଶ ମିନିଟ । ଘଡ଼ି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ବିକାଶ । ଦୁଇଟା ପଇଁଚାଳିଶ ମିନିଟରେ ଆନାଦି ଉପରୁ ଫେରିଆଇ ଫାଟକ ଆଡେ ଆଗେଇ ଆସିଲା । ବିକାଶ ପରେଶବାବୁଙ୍କ ଆଡେ ଚାହିଁ କହିଲା—ସବୁ ଠିକ୍ ଭାବେ ଚାଲିଛି ।—

ଚିନ୍ତିତ ମୁଖରେ ପରେଶବାବୁ କହିଲେ—କିନ୍ତୁ ବିଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସୁଛି···

କତଖାର ହାତର ଘୋଡ଼ା ଡାଗ ଅନୁସାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ମୃତ···ବିକାଶ କହିଲା ।

ନିଜର ହାତ ଘଡ଼ି ଦେଖାଇଲା ବିକାଶ, ଦୁଇଟା ବାଜି ଚାଳିଶ ମିନିଟ୍ । ଅନ୍ୟମାନେ ନୀରବରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପରୀକ୍ଷା କ'ଣ ତାହା ହେଲେ ବ୍ୟର୍ଥ ହେବ ? ବିକାଶର ଲଲାଟରେ ବିନ୍ଦୁ ବିନ୍ଦୁ ହୋଇ ସ୍ୱେଦ ବାରି ଫୁଟି ଉଠିଲା । ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ତିନିଜଣ ଗାଲିଚା ଉପରେ ବସି ତାସ ଖେଳର ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି, ସୁବ୍ରତ ତଳକୁ ଆସି ଘାସ ଉପରେ ଶୋଇଛି—ଶ୍ୟାମଳବାବୁ ବିସ୍ଫାରିତ ନେତ୍ରରେ ଚାହିଁଥାନ୍ତି ବିକାଶକୁ ।

ତିନିଟା ବାଜିଲା । ତିନିଟା ପନ୍ଦର···ତିନିଟା କୋଡ଼ିଏ···

ଅନାଦି ଆସୁଥିବା ଦେଖାଗଲା । ବିକାଶ ତା' ଆଡ଼େ ଆଗେଇ ଆସିବା ମାତ୍ରେ ସେ କହିଲା—ଠିକ୍ ଏତିକିବେଳେ ଟେଲିଫୋନ୍ ବାଜିଥିଲା, ହଜୁର···

ବିକାଶ ଆଉ କଣ ଶୁଣିବାଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ନୀରବ ଥାଇ ଅନାଦି ପୁଣି କହିଲା—ଦୁଇ ତିନିଥର ବାଜିବାପରେ ମୁଁ ଉପରକୁ ଆସିଲି···

କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିଛିକ୍ଷଣ ଅଭିନୟ କରିବାଲାଗି ସେ ଦ୍ରୁତ ପଦରେ ଉପରକୁ ଉଠିବାକୁ ଲାଗିଲା । ବିକାଶ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲା ପବିତ୍ରବାବୁଙ୍କ ଆଡ଼େ । ଅଳ୍ପ ସମୟପରେ ପୁଣି ତଳକୁ ଆସିଲା ଅନାଦି । ସେତିକିନ ପରି ଆଖି ଓ ମୁଖରେ ଆତଙ୍କର ଛାପ୍ପା । ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ଆସି ତାସ ଖେଳ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇ ପୂର୍ବପରି ନିଦାରୁଣ ସମ୍ବାଦ ଘୋଷଣା କଲା । ବିକାଶ ଦେଖିଲା ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତଭାବେ ହଲ୍ ଘର ଆଡ଼େ ଯିବାଲାଗି ଉଦ୍ୟତ ହେଉଛନ୍ତି । ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା—ନୋ, ମୋର୍, ଷ୍ଟପ୍ ଦେୟାର···

ସମସ୍ତଙ୍କର ଗତି ରୁଦ୍ଧ ହେଲା । ଏ' ପୁଣି କ' ଆଦେଶ ! ସେମାନଙ୍କର ବିମୂଢ଼ଭାବ ଦେଖି ବିକାଶ କହିଲା—ଆପଣମାନେ ଗତ ଶନିବାର ପରି ଠିକ୍ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି ତ ? କେହି କିଛି ବାଦ୍ ଦେଇନାହାନ୍ତି ?

ବିହ୍ୱଳଭାବେ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇ ନିଖୁଣ ଅଭିନୟ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ସମସ୍ତେ କହିଲେ । ଅନାଦି ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ବିକାଶ କହିଲା—ଟେଲିଫୋନ୍ ଶୁଣି ଉପରକୁ ଆସି ତୁମେ ଦେଖିଲ କରବୀ ମୃତା-ବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଛି ?

ହଁ, ହଜୁର !—

ହଠାତ୍ ବିକାଶ ପ୍ରବଳ ଗର୍ଜନ କରି ଉଠିଲା—ମିଥ୍ୟା କଥା ! ତୁମେ ସେଦିନ ମିଥ୍ୟା କଥା କହିଥିଲ, ଆଜି ମଧ୍ୟ ମିଥ୍ୟା କହୁଛ, ଅରୁଣାଂଶୁ ! ଗତ ଶନିବାର ଦିନ ଗୋଟିଏ ହେଲେ କଲ୍ ଏ ଘରର ଟେଲିଫୋନରେ ଆସିନାହିଁ । ଏହି ଭୁଲ୍ ଯୋଗୁଁ ତୁମେ ନିଜେ ଧରାପଡ଼ିଛ ।

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଅନାଦିର ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଭୀଷଣ ଆକାର ଧାରଣ କଲା । ରକ୍ତ ଚକ୍ଷୁରେ ବିକାଶ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଚକିତରେ ନିଜର ଅଣ୍ଟା ତଳେ ରଖିଥିବା ଗୁପ୍ତ ଛୁରିକା ବାହାର କରି ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବେଗରେ ବିକାଶ ଆଡ଼େ ଧାବିତ ହେଲା ।

ପରିହରମୋହନ ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲେ । ବିଦ୍ୟୁତ ଗତିରେ ଅନାଦିକୁ ଜାବୋଡ଼ି ଧରି ଛୁରିଖଣ୍ଡିକ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ଭିତରେ ଧରାଶାୟୀ କରି ପକାଇଲେ । ବନ୍ଦୀ ହେବାପରେ କିଛି ସମୟପାଏ ବିହ୍ୱଳ ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିକାଶ ଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଅନାଦି କହିଲା—ମୁଁ ଅରୁଣାଂଶୁ ବୋଲି ଆପଣ କିପରି ଜାଣିଲେ ?—

ହସି ହସି ବିକାଶ କହିଲା—ଆଗରୁ ଜାଣି ନ ଥିଲି, ମତ୍ର କାଲି ଜାଣିପାରିଛି । ତୁମେ କରବୀ, ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ ଓ ବିପିନବାବୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛ—ଇସ୍ପେସ୍, ଇଉ ଅରୁଣାଂଶୁ···ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ହତ୍ୟା ତୁମେ ନିର୍ବିକାର ଭାବେ କରିଛ···

ସମସ୍ତଙ୍କର ଚକ୍ଷୁରେ ବିସ୍ମୟତା । ଶ୍ୟାମଳବାବୁ କହିଲେ—ଇଏ, ମାନେ ଏହି ଲୋକଟା ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଭାଇ ?—

ହଁ, ଲୋକଟିର ପ୍ରକୃତ ନାମ ଅରୁଣାଂଶୁ—ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭାଇ···କହିଲା ବିକାଶ ।

ପ୍ରତିବାଦ ସ୍ୱରରେ କହିଲା ଅନାଦି—ସବୁ ମିଛ । ମୁଁ ତାଙ୍କର ଭାଇ ବୋଲି କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଅଛି କି ?—

ପ୍ରମାଣ ହାତରେ ନ ଥିଲେ ତୁମକୁ କୋର୍ଟକୁ ପଠାଇବି କପରି ? ଜଗନ୍ନାଥକୁ ତୁମେ ଖୁନ୍ କରିଛ, ଏହା ତୁମର ଆଚରଣରୁ ଧରା ପଡ଼ିଛି । ଅସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିମାନ ତୁମେ—ଟେଲିଫୋନ୍ ଆସିଥିଲା ଏହି ମିଥ୍ୟା କଥା ଯୋଗୁଁ ତୁମର ସର୍ବନାଶ ହେଲା । ଏ ଘରକୁ କୌଣସି ଟେଲିଫୋନ୍ ସେଦିନ ଆସି ନ ଥିଲା, ଇନସ୍‌ପେକ୍ଟର ପରେଶବାବୁ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜରୁ ତାହା ବୁଝି ନେଇଛନ୍ତି ।

କ୍ରମେ କ୍ରମେ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇପଡ଼ିଲା ଅନାଦି ଓରଫେ ଅରୁଣାଂଶୁ ।

ସୁଶାନ୍ତ କ୍ରୋଧଜର୍ଜରିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲା—ଏଇ ଲୋକଟା ଜଗନ୍ନାଥକୁ ହତ୍ୟା କରିଛି । ନିଷ୍ଠୁର ହାତରେ ରକ୍ତ—ଜଗନ୍ନାଥର ଜୀବନ ନାଶ କରିଛି....ଏତେଗୁଡ଼ିଏ ହତ୍ୟା କରି ସୁଦ୍ଧା ଟିକେ ମାତ୍ର ଦୁଃଖିତ ନୁହେଁ ଲୋକଟା । କଠୋର ଶାସ୍ତି ତାକୁ ଦେବା ଉଚିତ···

ସୁବ୍ରତ ଘରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ଥିଲା । ବିକାଶଙ୍କୁ ଦେଖି ପଚାରିଲା —ଅରୁଣାଂଶୁ ସବୁ କଥା ସ୍ୱୀକାର କଲା ତ ?...

ଚେୟାରରେ ବସିପଡ଼ି ବିକାଶ କହିଲ—ସବୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଛି ଅରୁଣାଂଶୁ । ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଓ ରୋମାଞ୍ଚପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନର ଇତିହାସ । ସଂକ୍ଷେପରେ ଶୁଣ, ସୁବ୍ରତ...ମେସୋପଟେମିଆରୁ ପଳାଇ ଆସି ଜାହାଜର ଖଲାସୀ ହୋଇ ସେ ଏ ଦେଶରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ପ୍ରଥମେ ବଡ଼ ଦୁରବସ୍ଥାରେ ଦିନ ଗୁଡ଼ିକ ତାର କଟୁଥାଏ । କିଛି ଦିନ ପରେ ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କର ଠିକଣା ସଂଗ୍ରହ କରି ସେ ତାଙ୍କ ସହିତ ଦେଖାକଲା । ଚେହେରାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏପରି ହୋଇଥିଲା ଯେ, ତାକୁ ଚିହ୍ନିବାର ଉପାୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଥିଲା । ତେଣୁ ବିପିନ ବାବୁ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଚିହ୍ନିପାରି ନଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଅରୁଣାଂଶୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ମରିଛି ଏହା ସେ ଜାଣନ୍ତି । ବିପିନ୍ ବାବୁ ଅଗାଧ ସମ୍ପତ୍ତିର ମାଲିକ ଏହା ଜାଣିପାରି ଅରୁଣାଂଶୁ ମୂଳରୁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରି ସୁଯୋଗ ପାଇ ଭୃତ୍ୟ ଭାବେ ଏଠାରେ ଚାକିରି ନେଇଥିଲା । ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେତେବେଳେ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ଭୃତ୍ୟର ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲା । ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର କନ୍ୟା କରବୀ ବୋଲି ଅରୁଣାଂଶୁ ଏହା ଜାଣିନଥିଲା - ସେ ଜାଣି ପାରିଥିଲା ଦିନେ କରବୀ ଓ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତାରୁ । କରବୀର ସ୍ୱାମୀର ଠିକଣା ସଂଗ୍ରହ କଲାପରେ ଭାଇ ଭାଉଜ ଓ କରବୀକୁ ପୃଥିବୀରୁ ବିଦାୟ କରିବାଲାଗି ବନ୍ଧ ପରିକର ହେଲା ଏବଂ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କ ପାଖକୁ ବେନାମୀ ପତ୍ର ହେବା ଏହିଠାରୁ ଆରମ୍ଭ । ଛାତି ଉପରେ ମନୁଷ୍ୟର ଗଳାରେ ଦଉଡ଼ିଥିବା ଛବିଟିର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ବିପିନ ବାବୁ ଯେପରି ଜାଣିପାରନ୍ତି ଯେ

ପତ୍ର ପ୍ରେରକ ତାଙ୍କର ପିତୃ ପରିଚୟ ଜାଣେ । ସୁତରାଂ ଭୃତ୍ୟ ଅନାଦି ସନ୍ଦେହର ବାହାରେ ଥାଏ ।

ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କ ଘରେ ଏକତ୍ରିତ ହେବାଦେଖି ସେ ଏଥର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧାନ ଲାଗି ତତ୍ପର ହୋଇ ଉଠିଲା । ଜଣ ଜଣ କରି ହତ୍ୟାକରିବା ମନସ୍ଥ କରିବାରେ କରବୀ ହେଲା ତାର ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ସେ ଯେତେବେଳେ ଶୁଣିଲା କରବୀର ଘଡ଼ି ଖରାପ ହୋଇଯାଇଛି, ଚିଠି ଲେଖିବାପାଇଁ ସେ ଉପରକୁ ଆସିବ, ଅନାଦି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାର କାର୍ଯ୍ୟପନ୍ଥା ସ୍ଥିର କରିନେଲା । କରବୀ ଉପରକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ଘଡ଼ିର କଣ୍ଟାକୁ ସେ ଘୁରାଇ ଦେଇଥିଲା ତେଣୁ କରବୀ ମଧ୍ୟ ଘଡ଼ିର ସମୟ ଅନୁସାରେ ଚିଠିରେ ସମୟ ସଙ୍କେତ କରିଥିଲା । ଅନାଦି ପଛେ ପଛେ ଉପରକୁ ଆସି ଘର ଝଡ଼ା ଝଡ଼ି ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା, କରବୀର ସନ୍ଦେହ କରିବା କଥା ନୁହେଁ—ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ସେ ଯେତେବେଳେ ଚିଠି ଲେଖାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ସୁଯୋଗ ବୁଝି ବ୍ରୋଞ୍ଜ ମୂର୍ତ୍ତିରେ କରବୀକୁ ସଜୋରରେ ଆଘାତ କଲା ଅନାଦି, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇପଡ଼ିଲା କରବୀ—ଏହାପରେ ଗଳାଚିପି ସେ ହତ୍ୟା କଲା । ଦସ୍ତାନା ହାତରେ ପିନ୍ଧିଥିବାରୁ ଆଙ୍ଗୁଳିର ଚିହ୍ନ ଆବିଷ୍କାର ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ । କରବୀକୁ ହତ୍ୟା କରି ପୁନର୍ବାର ଘଡ଼ିର କଣ୍ଟା ସେ ଠିକ କରି ତଳକୁ ଆସି ଗୃହିଣୀ ମୁଣ୍ଡା ଆମକୁ କରବୀର ମୃତ୍ୟୁସମ୍ବାଦ ଦେଇଥିଲା ।

ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକଲା ବେଳେ ତାକୁ ବିଶେଷ ଆୟୋଜନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧବେଳୁ ସେ ଖଣ୍ଡିଏ ଶବ୍ଦହୀନ ବନ୍ଧୁକ ଯୋଗାଡ଼ କରି ପାଖରେ ରଖିଥିଲା । ସକାଳ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବନ୍ଧୁକ ନେଇ ପଡ଼ାଭିତରେ ଲୁଚି ରହି ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଅପେକ୍ଷାରେ

ଥିଲା, କାରଣ ସେ ଜାଣେ ପ୍ରତ୍ୟହ ସକାଳ ବେଳା ଉଦ୍ୟାନ ଆଡ଼େ ବିପିନ ବାବୁ ଆସନ୍ତି । ଆଗରୁ ଅଭ୍ୟାସ ଥିଲା, ତେଣୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତାର ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇନାହିଁ ।

ମୋର ଧାରଣା ଥିଲା, ବେନାମୀ ପତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିପିନ ବାବୁ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ଏଇକଥା ବୋଧହୁଏ ସେ ମୋତେ କହିବାକୁ ବସିଥିଲେ । ଏହାପରେ ସାବିତ୍ରୀ ଦେବୀ, ଅତି ସହଜରେ ଛୁରିକାଘାତରେ ସେ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିଛି । ସନ୍ଦେହ ଓ ଈର୍ଷା ସ୍ୱାମୀ ଉପରେ କରି ସେ କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇଉଠିଥିଲେ । କରବୀ ବିପିନ୍ ବାବୁଙ୍କର କନ୍ୟା ଏହା ତାଙ୍କର ଅଜ୍ଞାତଥିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଥିଲା ଅନ୍ୟପ୍ରକାର । କରବୀର ଡ଼ାଏରୀ ଖଣ୍ଡିକ ସେ ଚୋରି କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ବିଛଣା ତଳୁ ଡ଼ାଏରୀ ଖଣ୍ଡିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ମହମବତୀର ଆଲୋକରେ ଅରୁଣାଂଶୁ ଓରଫେ ଅନାଦି ଯେତେବେଳେ ପଢୁଥିଲା, ମୁଁ ଘରେ ଆଲୋକ ଦେଖି ତଳକୁ ଆସିବାମାତ୍ରେ ସେ ତାହା ଜାଣିପାରି ଅତର୍କିତଭାବେ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଘାତ କରି ମୋତେ ସେ ଅଜ୍ଞାନ କରିଦେଇଥିଲା ।

ବିକାଶଙ୍କୁ ନୀରବ ରହିବା ଦେଖି ସୁବ୍ରତ ପ୍ରଶ୍ନ କଲା—କିନ୍ତୁ ଯାହାପାଇଁ ସେ ଭିନଟା ଖୁନ୍ କଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଟଙ୍କା ଓ ସମ୍ପତ୍ତିଲାଭ ଆଶାରେ, ତାହା ସେ ଦାବୀ କରନ୍ତା କପରି ? ଅନ୍ୟମାନେ ତାର ଛଦ୍ମବେଶ ଧରିପାରନ୍ତେ···

ବିକାଶ କହିଲା—ନା । ସେ କଥା ସେ ମଧ୍ୟ ଭାବି ରଖିଥିଲା । ସେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା, ଏପାଖରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରି କିଛି ଦିନ ପାଇଁ ସେ ଅନ୍ୟସ୍ଥାନକୁ ଯାଇ ପରେ ପ୍ରକୃତ ନାମରେ ଫେରିଆସି ବିପିନ ବାବୁଙ୍କର ଭାଇ ଅରୁଣାଂଶୁ ବୋଲି ପ୍ରଚାର କରିଥାନ୍ତା ଓ ସମ୍ପତ୍ତିର

ମାଲିକ ହେବା କିଛି ଅସମ୍ଭବ ନଥିଲା । ପୁଲିଶ ସନ୍ଦେହ କରିବାର ଅବକାଶ ପାଆନ୍ତା ନାହିଁ । ଏପରିଭାବେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା ଯେ, ଆଜି ଟିକିଏ ଡେରି ହୋଇଥିଲେ କିଛି କରିବାର ଉପାୟ ନଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଥିଲା—ଏପରି ପବନବାବୁ ସୁଶାନ୍ତକୁ ଗ୍ରେପ୍ତାର କରିବାପାଇଁ ବଦ୍ଧପରିକର ହୋଇଥିଲେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ରଜନୀ ଦାସକୁ ସନ୍ଦେହ କରୁଥିଲି । ସର୍ବାପେକ୍ଷା ସୁଶାନ୍ତର ଆକ୍ଷେପ ଏଠାରେ ଶ୍ରବଣ ଯୋଗ୍ୟ । ସେ ମୋତେ କଣ କହିଥିଲା ଜାଣ, ସୁବ୍ରତ ! କହିଥିଲା, "ମୁଁ ଯଦି ଜାଣିଥାନ୍ତି ବଂଶପରିଚୟରେ କରଣୀ ମାତ ନୁହେଁ, ଅବସ୍ଥା ଚକ୍ରରେ ପଡ଼ି ଅଭିନେତ୍ରୀ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଛି ମୁଁ ପିତାମାତାଙ୍କ କଥାରେ ଆଦୌ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିନଥାନ୍ତି । କରବୀର ଏହି ମୃତ୍ୟୁ ପାଇଁ ମୁଁ ନିଜକୁ କେତେ-କାଂଶରେ ଦାୟୀ କରୁଛି । ଅନ୍ୟ ଜଗତରେ ଥାଇ ସେ ହୟତ କହୁଛି—କଣ୍ଠାକୁ ତୁମେ ଭୁଲିଗଲ ! ଅତିଶ୍ରଦ୍ଧାରେ "ରକ୍ତକରବୀ" ବୋଲି ଆଖ୍ୟା ଦେଇଥିଲ, ସୁ···ତାହା କଣ କ୍ଷଣିକର ପାଇଁ ?"...

ପ୍ରକାଶ ଓ ସୁବ୍ରତ ସଶବ୍ଦରେ ହସି ଉଠିଲେ ।

ମୀନାକ୍ଷି ନିଳୟ

କଟକ-୫

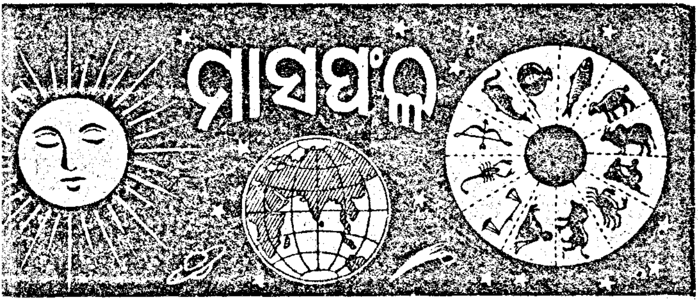

ଗଣନାକାର—ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ଗଣକ ମଣ୍ଡଳୀ

ଜୁନ୍—୧୯୭୫

ମେଷ—ଆପଣ ମାନଙ୍କର ଏ ମାସଟି ବିଶେଷ ଶୁଭପ୍ରଦ ହୋଇ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାନସିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂରଣ ହେବାପାଇଁ ଟିକିଏ ବିଳମ୍ବ ହେବ । ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ ମନଟି ଚଞ୍ଚଳ ରହିବ । ଶାରୀରିକ ପକ୍ଷେ କୌଣସି କ୍ଷତି ନାହିଁ । ଶତ୍ରୁ ସାମାନ୍ୟ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ହେବେ । ମାତ୍ର କିଛି ଜୟଯୁକ୍ତ ହେବେ ନାହିଁ । ନାନା ପ୍ରକାର ବ୍ୟବସାୟରେ ଧନ୍ଦି ହେବେ । ବ୍ୟୟଭାଗ ଟିକେ ବଢ଼ାଇବ । ଚାକିରିରେ ମାଲିକମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବ । ପୂର୍ବରୁ ଆକସ୍ମିକ ଦୁର୍ନୀତି ଗୁଡ଼ିକ ଆସ୍ତେ ୨ ମିଳାଇ ଯିବ । ବାଳକ ବାଳିକା ମାନଙ୍କର ପରୀକ୍ଷାରେ ଉନ୍ନତି କିମ୍ବା ବୃତ୍ତି ପାଇବାର ସୁଯୋଗ ଅଛି । ମହିଳା ମାନେ ପାରିବାରିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ହେବେ । ଭୋଗ ବିଳାସରେ ମନ ବଳାଇବେ, ନୂତନ ନୂତନ ବେଶ ଭୂଷାରେ କାଳଟି କଟିଯିବ ।

ବୃଷ—ଏ ମାସଟି ଯାକ ଚକ୍ର ପରି ଘୂରିବେ । ମାନସିକ ଶାରୀରିକ ଦୁର୍ବଳ ଦିଗକୁ ଗତି କରିବ । ଯାହା ଆୟ କରିବେ ତାର ଦୁଇଗୁଣ ବ୍ୟୟ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଯିବ । ଶତ୍ରୁ ମାନଙ୍କର ସାହାସ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ । ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ କଳହ କିମ୍ବା ଯାନ ବାହନ ଚଳାଚଳ ସମୟରେ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଚାକିରିରେ ଝଟି ୨ ଶାନ୍ତି ଆସିବ ନାହିଁ । ମାଲିକ ମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପରେ ବିରକ୍ତ ଭାବ ଦେଖାଇବେ । ନିଜର ପ୍ରିୟ ଲୋକମାନେ

ଅପ୍ରିୟ ହେବେ ଛାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ରୀମାନେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବହୁ କଷ୍ଟ ଭୋଗିବେ । ମନର ଅସ୍ଥିରତା ଲାଗି ରହିବ । ମହିଳାମାନେ ସ୍ୱାମୀପ୍ରତି କମ୍ ଭକ୍ତି ଦର୍ଶାଇବେ । ଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିରକ୍ତି ଭାବ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ।

ମିଥୁନ—ଆପଣଙ୍କର ବୃହସ୍ପତି ରାହୁ ଦ୍ୱାଦଶ ସ୍ଥାନରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଶନିସପ୍ତାଦି ଦୋଷ ବହୁ ଦିନ ହେଲା ଲାଗି ରହି ଥିବାରୁ ନାନା ପ୍ରକାର ଅଶାନ୍ତି ବାଟ ଦେଇ ଚାଲୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ମାସରେ ଏକରକମ ଶାନ୍ତି ଦିଗକୁ ଗତି କରିବେ । ମାତ୍ର ଉନ୍ନତି ଲାଭ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । କେତେ ଅଉ କେତେ କାମର ବ୍ୟୟ ଯୁଟିଯିବ, ତାହାର ବାଟ ଠିକ୍ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଯେ କୌଣସି ଉପାୟରେ ଧନ ହାତରେ ପଡ଼ିଯିବ । ବିଶେଷତଃ ନିଜ ଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଶେଷ ବ୍ୟସ୍ତ ହେବେ । ମାଲି ମୋକଦ୍ଦମା ଶତ୍ରୁ ବୃଦ୍ଧି ବିଶେଷ ପରିମାଣରେ ପୂର୍ବରୁ ଲାଗିରହି ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ମାସରେ ଶତ୍ରୁଜୟ ଯୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ସର୍ବଦା ମନର ଛଟପଟ କରାଇବ । ଛାତ୍ରମାନେ ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନରେ ଉନ୍ନତି ଲାଭ କରିବେ । ମହିଳା ମାନେ ସ୍ୱାମୀ ସେବାରେ ମନ ବଳାଇବେ ଏବଂ ପ୍ରିୟ ବାଦିନୀ ହେବେ । ସନ୍ତାନ ଲାଭ କରିବେ; ଭୋଗ ବିଳାସରେ ମାସଟି ତମାମ କଟିଯିବ ।

କର୍କଟ—ଏମାସ ପ୍ରତି ଟିକେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ । କେତେ ଗୁଡ଼ିଏ ମାନସିକ ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତା ଦୂର ହେବାର ପରି ଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଋଣମୁକ୍ତ ଗ୍ରାମରେ କିମ୍ବା ଗୃହରେ ଲାଗିରହିଥିବା ବିବାଦ ଗୁଡ଼ିକ କୁହେଳି ପରି କୁଆଡ଼େ ଉଭେଇ ଯିବ । ଅପହୃତ ହୋଇ ଯାଇ ଥିବା ଧନ ମିଳିବାର ସୁଯୋଗ ରହିଅଛି । ନୂତନ ଗୃହ କିମ୍ବା ରାଜଦ୍ୱାରେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇପାରେ, ନଚେତ ଚାକିରୀରେ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବାର ପ୍ରମାଣ । ମିତ୍ର ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କର ସମାଗମ, ସନ୍ତାନ ସୌଖ୍ୟ, ମାତ୍ର ଶନି ନିଧନ ସ୍ଥାନରେ ଥିବାରୁ ଅର୍ଥାତ ଶନି ସପ୍ତାଦି ଦୋଷ ଥିବାରୁ ନିଜ ଶାରୀରିକ କିମ୍ବା ସ୍ତ୍ରୀ ଶରୀରରେ ଅସୁସ୍ଥତା ଆଳସ୍ୟ ବୋଧ ହେବାର ଜଣାଯାଏ । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ପଞ୍ଚମରେ କେତୁ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବୃହସ୍ପତି ମଙ୍ଗଳଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରଭାବ ଥିବାରୁ ଭୌଗୋଳିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗଣିତାଦି ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରବୀଣତା ଲାଭ କରିବେ ।

ନାରୀମାନେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ରସର ହେବେ । ଭୌଗୋଳିକ କିମ୍ବା ରାଜନୀତି ମାର୍ଗରେ ମନ ବଳାଇବେ । ହସ୍ତ ଶିକ୍ଷା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦକ୍ଷତା ସହ ପୁରସ୍କାର ପାଇବେ ।

ଧନୁ—ଆପଣଙ୍କର ଏ ମାସଟି ଏକ ସୌଭାଗ୍ୟ ଯୋଗ ବୋଲି ଧରି ନେବାକୁ ହେବ । ଘର ମଧ୍ୟରେ ଥାଇ ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଧନ ହାତରେ ଜୁଟିଯିବ । ଯାବତୀୟ ମାମଲା ମୋକଦ୍ଦମା ପାରିବାରିକ ଅଶାନ୍ତି, ଭ୍ରାତୃ ବର୍ଗରେ ଥିବା ବିବାଦଗୁଡ଼ିକରେ ଜୟଯୁକ୍ତ ହୋଇଯିବାର ବିଶ୍ୱାସ । ବ୍ୟବସାରେ କିମ୍ବା କୌଣସି କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧୈର୍ଯ୍ୟସହ କାମ କଲେ ଶେଷରେ ଲାଭବାନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଆୟକୁ ବ୍ୟୟ ସମାନ ହୋଇଯିବ । ଛାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଦିଗରେ ଉନ୍ନତିମୂଳକ ଫଳ ପାଇବେ । ଟିଳିତ ମହିଳାମାନେ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦରେ କାଳାତିପାତ କରିବେ । ବିଦେଶ କିମ୍ବା ତୀର୍ଥ ଦର୍ଶନାଭିଳାଷୀ ହେବେ ।

ମକର — ଆପଣଙ୍କର ଏ ମାସରେ ଆନନ୍ଦରେ ଦିନଟି ମାନ କଟିଯିବ । ଆୟ ସଙ୍ଗେ ୨ ବ୍ୟୟର ପ୍ରଭାବ ବଢ଼ି ଚାଲିବ । ଏପରିକି ହାତକୁ ଧନ ଆସିଲା ମାତ୍ରେ ତାହା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଅପବ୍ୟୟ ହୋଇଯିବ । ମନରେ ସର୍ବଦା ଉଚାଟ ଲାଗି ରହିବ । ବ୍ୟବସାରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ଉଚ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନଯୋଗ ପୂର୍ବକ କାମ କରି ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରଶଂସା ପାଇବେ । ଗ୍ରାମରେ କିମ୍ବା ବନ୍ଧୁ ବର୍ଗରେ ସର୍ବଦା ଆଦରଣୀୟ ହେବେ । ଯାନବାହନ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ବସ୍ତ୍ର ଓ ଔଷଧ ରେ ମିଳିପାରିବ । କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଧୈର୍ଯ୍ୟହରା ହେବେ ଏବଂ ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀପ୍ରତି ବିଶେଷ ଆଦର ରଖିବେ । ଧର୍ମ ମାର୍ଗରେ ମନଟି ଉତ୍ସାହିତ ହେବ । ଶତ୍ରୁମାନେ ନାନାପ୍ରକାର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ପଛରେ କରିବେ । ମାତ୍ର ଜୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଛାତ୍ର ଓ ଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଦ୍ୟାଧ୍ୟୟନରେ ମନ ବଳାଇବେ । ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ କୁଣ୍ଠାବୋଧ କରିବେ ନାହିଁ । ନାରୀମାନେ ସର୍ବଜନପ୍ରିୟ ହେବେ । ପାରିବାରିକ ଧନ୍ଦା ବିଶେଷ ପରିମାଣରେ ଲାଗି ରହିବ । ଶାଶୁ ଓ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଗାଢ଼ ଭକ୍ତି ଆକର୍ଷଣ ହେବ । ସୁଖ ଦୁଃଖ ସମଭାବାପନ୍ନ ହେବ ।

କୁମ୍ଭ—ଏ ରାଶିପକ୍ଷେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ମାସଟିଯାକ ଅଶାନ୍ତିମୟ ଦେଖାଯିବ । ସତ୍ ମାର୍ଗରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିବେ । ଯେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପବିଷ୍ଟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜର ପରିଶ୍ରମ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ରଖି କାମ କଲେ ପ୍ରଶଂସା-ଭାଜନ ହେବେ । ଆୟ ପରିମିତ ବ୍ୟୟ ଅତ୍ୟଧିକ ରହିବ । କୌଳିକ କର୍ମରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇ ଅବସର ମିଳିବା ବଡ଼ କଷ୍ଟକର ହେବ । ଶାରୀରିକ ବଡ଼ ଦୁର୍ବଳତା ସମୟେ ୨ ଲାଗିବ । ରାସ୍ତା ଉପରେ ସାବଧାନରେ ଚଳିବେ । ଆକ୍‌ସିଡେଣ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଗୁରୁଜନଙ୍କଠାରେ ଭକ୍ତିଭାବ ଜାତ ହେବ । ଚାକିରି କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟରେ ସତର୍କତା ନ ରଖିଲେ ମୂଳଧନ ନାଶ ହୋଇଯିବ । ନିଜର ସହଧର୍ମିଣୀଠାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବେ । ସନ୍ତାନସନ୍ତତି-ମାନଙ୍କର ଶ୍ରେୟସ୍କର ହେବ । ଗୁପ୍ତ ଶତ୍ରୁ ଲାଗି ରହିବେ । ଛାତ୍ରମାନେ ରାଜନୀତିରେ ପ୍ରବୀଣ ହେବେ । ନିନ୍ଦନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଗ୍ରହୀ ହେବେ । ମହିଳା-ମାନେ ଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମନ ନ ରଖି ଧର୍ମୀୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗ୍ରହୀ ହେବେ । ଅଲସ୍ୟତା ଉପଲବ୍ଧି କରିବେ ।

ମୀନ—ମାସଯାକ ଉଚ୍ଚ ଧରଣର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପ୍ତ ହୋଇ ଅକ୍ଲାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ କରି ପ୍ରଶଂସାର ଭାଗ ନେଲେ ମଧ୍ୟ ଲାଭର ଆଶା ଆଦୌ ନାହିଁ । ଚାକିରିରେ ହଇରାଣ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ବେପାର ବଣିଜରେ ହସ୍ତ ପ୍ରସାରି ଧନ ପାଇଲା ବେଳକୁ ବ୍ୟୟ ଭାଗ ବଳେଇ ପଡ଼ିବ । ଶତ୍ରୁ ବୃଦ୍ଧି, ମନସ୍ତାପ, ଚିନ୍ତା ରହିବ । ମାଲି ମୋକଦ୍ଦମାରେ ବାଧା ଘଟିବ । ମାନହାନି ପାଇ ପାରିବେ । ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତି କିମ୍ବା କୌଣସି ସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତି ମନଟି ସର୍ବଦା ଆକୃଷ୍ଟ ରହିବ । ବିଦେଶ ଯାତ୍ରାରେ ମନ ବଳାଇବେ । ଧର୍ମ ମାର୍ଗକୁ ମତଗତକରିବ । ପିତୃ-ମାତୃ ସନ୍ତାନ ମାନଙ୍କଠାରେ ପାପ ପ୍ରଭୃତି ଦୁଃଶ୍ଚିନ୍ତାରେ ଅଗ୍ରସର ହେବେ । ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀମାନେ ଶିକ୍ଷାରେ ଉନ୍ନତି ଲାଭ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ବିଳାସ ଆମୋଦ ପ୍ରଭୃତି ପାପ କର୍ମରେ ଲିପ୍ତ ହେବେ । ନାରୀମାନେ ଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିନ୍ଦିତା ହେବେ । ଆଲସ୍ୟ ବାସନରେ କାଳ କଟାଇବେ ।